

५

ऋग्विधानम्

Handwritten text in Devanagari script, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is faint and difficult to decipher but appears to include words like "संज्ञा" (Sangha) and "संज्ञा" (Sangha).

‘ऋग्विधानम्’

पञ्चनदीये विश्वविद्यालये संस्कृतसाहित्यान्तर्गतनीति-
साहित्येतिहासरचनाकार्ये नियुक्तेन एम. ए., एम.,
ओ. एल. इत्युपाधिभूषितेन जगदीशशास्त्रिणा.
सम्पादितम्,

ग्रन्थारम्भे समर्पणभूमिकाभ्यां ग्रन्थान्ते च ग्रन्थपद्य-
पादानामकारादिक्रमेण ग्रन्थनिर्दिष्टानामृग्वेदसूक्त-
मन्त्राणां च संख्याक्रमेण सूच्या
संवर्द्धितम्,

पण्डितश्रीकृष्णादीक्षितप्रबन्धेन ‘वाग्दे मश्रीन’
इत्येतन्नाम्नि मुद्रणालये मुद्रापयित्वा
प्रकाशितम्

१९६७

acc : no : 15307

B 3-0-0

Reprinted from the Oriental College Magazine,
Vol. XVI., No. IV., August, 1940.

समर्पणम्

विद्यासङ्गः सुहृदिव यमन्वगात्पांसुकैलितः प्रभृति ।
 यस्याऽवदातमेधा धात्रीवाऽधाद्विवेकपरिपोषम् ॥ १ ॥
 यस्याऽऽबाल्यात् प्रीतिः प्रवर्तते हन्त देवभारत्याम् ।
 आर्याऽऽचारविचारप्रगुणायां संस्कृतौ च भारत्याम् ॥ २ ॥
 वेत्ता बहुभाषाणां परमार्थरहस्यविन्निरुक्तगिराम् ।
 संस्कृता चोद्धर्ता निरुक्तशास्त्रस्य यस्तरीस्तस्मै ॥ ३ ॥
 एम. ए., डी. फिल., आफिसर् एकैडमीत्याद्युपाधिभूषाय ।
 पञ्चापविश्वविद्यालयस्य संस्कृतविभागमुख्याय ॥ ४ ॥
 संस्कृतसाहित्यस्याऽऽचार्याय दिगन्तकान्तकीर्तिजुषे ।
 प्राक्तत्त्वेष्वनुसन्धां प्रयुञ्जते तत्कृतां सहायकृते ॥ ५ ॥
 वेदे कृतश्रमाय श्रीलश्रीलक्ष्मणस्वरूपाय ।
 अभिनवसंस्कृतिरेषा तदीयशिष्येण ऋग्विधानस्य ॥ ६ ॥
 तत्प्रोत्साहितमनसा ध्यायं ध्यायं तदीयगुणविभवान् ।
 उपह्रियतेऽतनुविनयं मयका जगदीशविप्रेण ॥ ७ ॥

भूमिका

ऋग्विधानं नाम शर्मण्यदेशवासिना श्रीमेयरविदुषा रोमनलिप्यां प्रकाशितपूर्वम्, अधुनाऽस्माभिर्भारतीयविद्वज्जनहिताय नागरीलिप्यां सम्पाद्य अनुक्रमणिकाभ्यां च परिवर्द्धय प्रकाशितम् ।

अस्य कर्तृत्वविषये नात्रास्ति किमपि सुनिश्चितम् । “कर्मणामृषिदृष्टानां विधिं प्रोवाच शौनकः ।” इत्यस्य प्रथमाध्याये द्वितीये पद्ये उक्तम् । नैतावताऽस्य ग्रन्थस्य शौनकोक्तत्वं प्रतिपद्यते । कर्मणामिति तु सामान्यं वचः । किन्त्वत्रैव प्रथमे पद्ये ‘विवक्षुरस्मृग्विधानं पुराणम्’ इत्युक्तेऽऋग्विधानविषयस्य पुराणता, अस्य च ग्रन्थस्य पुराणग्रन्थानुवर्तिता इत्युभयं प्रतीयते । अपिच क्वचिदध्यायसमाप्तौ ‘नमः शौनकाय नमः शौनकाय इति वचनादस्य शौनककर्तृत्वं व्याहृतं भवति । नहि कोपि मेधावी स्वात्मानं प्रशंसितुं प्रभवति किमुत प्रणतुम् । अपिच तृतीयेऽध्याये पद्यमिदं लभ्यते—

“इत्येवमुक्तः पुरुषस्य विष्णोरर्चाविधिर्विष्णुकुमारनाम्ना ।

मुक्त्यैकमार्गप्रतिबोधनाय दृष्ट्वा विधानं त्विह नारदोक्तम् ॥” (३. २३५)

इत्यतः पुरुषसूक्तविधेर्विष्णुकुमारप्रोक्तत्वं विष्णुकुमारस्य च नारदोक्तविधानानुवर्तित्वं प्रतिपद्यते । किन्तु नैतावता तस्य कृत्स्नग्रन्थकर्तृत्वं सिद्धयति ।

ऋग्विधानस्यार्षत्वं स्वतः सिद्धम् ‘ऋग्विधानं पुराणं पुरा दृष्टमृषिभिर्मन्त्रकृद्भिः’ इति ग्रन्थकृदुक्तेः । अत्र विधेः पुराणत्वादार्षत्वाच्च कर्तृत्वानपेक्षा स्पष्टैव । पुराणमार्षविधिं पद्यैः प्रतिपादयितुः स्वसंज्ञाविष्करणं नाभिप्रेतमिति प्रतीयते ।

किन्त्वेकस्या एवर्चः कुत्रचिद्भिन्नो विधिः फलं च दृश्यते । अत्र ऋग्विधाने दर्शित ऋचां विधिः फलं च सुम्बईप्रकाशिताऋग्विधानाद्भिन्ने एव । तथाहि अत्र ‘सुम्बामि त्वा हविषा’ इत्यस्य मन्त्रस्य प्रयोजनं यदमापकर्षणम् ; विधिस्तु सुसमिद्धेऽम्बावाज्येन हविर्दानम् । अन्यत्र तु शतायुष्यलाभः फलम् ; शिवस्थाने त्रिवारं जप इति विधिः । एवमेवात्र ‘अमीवहा’ इति सूक्तस्य फलं निशि प्रस्वापनम् ; सम्बाधे विषमे दुर्गे बद्धस्य

(२)

निर्गतस्य पलायमानस्य गृहीतस्य तस्करैर्वा निरुद्धस्य मोचनार्थेऽस्य प्रयोगः । अन्यत्र तु शिवालयेऽस्यायुतपाठात् कुष्ठरोगनाशः स्वर्णवर्णप्राप्तिश्चेति । तदिदं द्वयोर्ग्रन्थयोर्निर्दिष्टं भिन्नविधित्वं भिन्नफलत्वं च ऋचां नैकविधित्वं नैकफलत्वं च प्रतिपादयति । अस्त्ये-
कस्यापि मन्त्रस्य विधिभेदेन फलभेदः । सत्यप्येवं भेदे नैतयोरापत्वे काचिदप्यापत्तिः ।

द्वयोरप्येतयोर्ऋग्विधानयोरस्यैव ऋग्विधानस्य बहुत्रोद्धृतत्वेन प्रमाणत्वं दृश्यते । नीतिमञ्जरीकर्त्रा द्वा द्विवेदेन नीतिमञ्जरीभाष्येऽस्यैव ग्रन्थस्य कतिपयानि पद्यानि प्रमाणत्वेनोपन्यस्तानि ।

अत्रस्थाः केचिदार्धप्रयोगा एतस्य ग्रन्थस्य पुराणातां व्यञ्जयन्ति । तद् यथा —
नमस्कृत्वा (१. १^२), पश्येत् (१. ३२^२), छाद्य (१. ६०^४), गच्छेत् (२. १२६^१),
शङ्केत् (२. १४२^२), लभेत् (४. १५^२), प्रतिमुञ्चेत् (४. ३६^१), सर्वान्कामानवाप्यते
(४. ४५^२), निमज्जित्वा (४. १२२^३) इति ।

अत्रेदं व्यक्तिगतं किञ्चिदावश्यकमवधेयम्—एतद्ग्रन्थस्य सम्पादनमुद्रणादिकार्यं
विक्रमराज्यतः सप्तोत्तरनवत्यधिकैकोनविंशतिशततमे वर्षे भाद्रपदे मासे संवृत्तम् । तत्र
ग्रीष्मावकाशेषु आभाद्रपदम् एकान्तत एतन्नियोगाश्रयणात्कार्यसमाप्तिस्सुलभैवाभूत् ।
गुरुमप्येतत्कार्यभारं सामोदमुद्रोद्गुर्मम गुरुवस्तत्रभवन्तो विद्याव्यसन्तिः पञ्चनद-
विश्वविद्यालयाधिकृतसंस्कृतविभागाध्यक्षाः एम. ए. (पंजाब), डी. फिल. (आक्सफोर्ड),
आफिसर् डी एकैडेमी (फ्रान्स), इत्याद्युपाधिभूषिता आचार्यवरा श्रीलक्ष्मणस्वरूप-
महोदया एव परमादर्श इति निवेदयति

जगदीशशास्त्री ।

ऋग्विधानम् ।

प्रथमोऽध्यायः ।

ओं नमो गणेशाय । ओं नम ऋग्वेदाय ॥

स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोप्त्रे नमस्कृत्वा मन्त्रदृग्भ्यस्तथैव ।
 विवक्षुरस्मथृविधानं पुराणं पुरा दृष्टमृषिभिर्मन्त्रदृग्भिः ॥ १ ॥
 मन्त्रेभ्यो मन्त्रदृग्भ्यश्च समाम्नायानुपूर्वशः ।
 कर्मणामृषिदृष्टानां विधिं प्रोवाच शौनकः ॥ २ ॥
 ऋषिभिर्विविधा मन्त्रा दृष्टा दृष्टप्रयोजनाः ।
 प्रयोजनाय चोदिष्टास्तस्मिस्तस्मिन्प्रदर्शिताः ॥ ३ ॥
 नानार्थानि च कर्माणि शान्तिपुष्ट्याभयाणि च ।
 सिद्धयश्च तपोमूलाः श्रद्धानस्य कुर्वतः ॥ ४ ॥
 स्तुत्यादयो ये विकाराः प्रदिष्टास्तथार्थवादा ऋक्ष सूक्तेषु चैव ।
 यैर्यैः कामैर्ऋषिभिर्देवताश्च तुष्टूयन्ते तान् शृणुष्वोच्यमानान् ॥ ५ ॥
 आयुः स्वर्गो द्रविणं सूनवश्च चतुर्विधं प्रोक्तमाशास्यमग्रे ।
 अन्ये कामाः शतशः संप्रदिष्टाः संस्तुवन्निर्ऋषिभिर्देवताश्च ॥ ६ ॥
 सिद्धा मन्त्रा विधिना ब्राह्मणस्य फलं यच्छन्ति विधिवत्प्रयुक्ताः ।
 सत्यं तेषां साधनं संयमश्च शमस्तितित्ज्ञानसूया दमश्च ॥ ७ ॥
 तस्माद् द्विजः प्रशान्तात्मा जपहोमपरायणः ।
 तपस्यध्ययने युक्तो भवेद् भूतानुकम्पकः ॥ ८ ॥
 क्षत्रियो बाहुवीर्येण तरेदापदमात्मनः ।
 धनेन वैश्यशूद्रौ तु जपहोमैर्द्विजोत्तमः ॥ ९ ॥
 तपसा स्वर्गमाप्नोति तपसा विन्दते महत् ।
 तपोयुक्तस्य सिद्धयन्ति कर्माणि नियतात्मनः ॥ १० ॥
 विद्वेष्यां संवननं विषघ्नं रोगनाशनम् ।
 येन येनार्थमृषिणा यदर्थं देवताः स्तुताः ॥ ११ ॥
 स स कामः समृद्धिश्च तेषां तेषां तथा तथा ।
 तानि कर्माणि वक्ष्यामि विधानानि च कर्मणाम् ॥ १२ ॥

पुरश्चरणमादौ तु कर्मणां सिद्धिकारकम् ।
 स्वाध्यायाभ्यसनस्यादौ प्राजापत्यं चरेद् द्विजः ॥ १३ ॥
 केशश्मश्रुलोमनखान् वापयित्वासुतः शुचिः ।
 तिष्ठेद्दहनि रात्रौ तु शुचिरासीत वाग्यतः ॥ १४ ॥
 सत्यवादी पवित्राणि जपेद् व्याहृत्यस्तथा ।
 ओंकाराद्यास्तु ता जप्त्वा सावित्रीं च तदित्युचम् ॥ १५ ॥
 आपो हि ष्ठेति सूक्तं तु शुद्धवत्योषमर्षणम् ।
 शंवत्यः स्वस्तिमत्यश्च पावमान्यस्तथैव च ॥ १६ ॥
 सर्वत्रैतत् प्रयोक्तव्यमादावन्ते च कर्मणाम् ।
 आ सहस्रादा शताद्वा दशान्तमथवा जपेत् ॥ १७ ॥
 ओंकारं व्याहृतीस्तिस्रः सावित्रीमथवायुतम् ।
 तर्पयित्वाद्विराचार्यान् ऋषींश्छन्दांसि देवताः ॥ १८ ॥
 प्रपद्येत विरूपाक्षं रौद्रं मन्त्रगणं जपेत् ।
 अनार्यैर्न च भाषेत न शूद्रैर्नापि गर्हितैः ॥ १९ ॥
 न रजस्वलया नार्था पतितैर्नान्त्यजैर्नृभिः ।
 न देवब्राह्मणद्विष्टैर्नार्च्यगुरुनिन्दकैः ॥ २० ॥
 न मातृपितृविद्विष्टैर्नावमन्येत कञ्चन ।
 मङ्गलाचार्ययुक्तः स्यात् त्रिरहोभ्युपयादपः ॥ २१ ॥
 अन्ते द्वादशरात्रस्य स्थालीपाकं प्रकल्पयेत् ।
 अग्नये चाथ सोमाय तृतीयाञ्च तयोः सह ॥ २२ ॥
 वैश्वदेवीं च रौद्रीं च जुहुयादुत्तरे ततः ।
 अवसानस्य पतये तथानुमतयेपि च ॥ २३ ॥
 धन्वन्तरय इत्यन्यां गन्धर्वाप्सरसामपि ।
 दशमी ब्राह्मणस्पत्या परा तु ब्रह्मणे स्मृता ॥ २४ ॥
 सरस्वत्यै तथा विष्णोरन्त्या सौविष्टकृत्यपि ।
 आज्याहुतय एवादौ स्थालीपाके हुते पुनः ॥ २५ ॥
 हुत्वाग्निं तर्पयेद्विप्रान् पितृभ्यश्च प्रकल्पयेत् ।
 ततः शेषं विधानेन शुचिर्भुञ्जीत वाग्यतः ॥ २६ ॥

१. ऋग्वेद ३. ६२. १०. २. ऋ० १०. ६. ३. ऋ० ८. ८४. ७-६ (= ८. ६५.
 ७-६). ४. ऋ० १० १६०. ५. ऋ० ७. ३५. ६. ऋ० ५. ५१. ११-१५. ७. मण्डल ६.

कृच्छ्राणामेष सर्वेषां विधिरुक्तोऽनुपूर्वशः ।
 प्राजापत्यातिकृच्छ्रस्य तथा सान्तपनस्य च ॥ २७ ॥
 पराकस्य च कृच्छ्रस्य विधिश्चान्द्रायणस्य च ।
 एकेन शुद्धिमाप्नोति द्वाभ्यां पापैः प्रमुच्यते ॥ २८ ॥
 त्रिभिः सिद्ध्यन्ति मन्त्राश्च मुच्यते चोपपातकैः ।
 चतुर्भिर्भूणहत्यायास्तथैवायाज्ययाजनात् ॥ २९ ॥
 पञ्चभिः पातकैः सर्वैर्दुष्कृतैश्च प्रमुच्यते ।
 तप्तकृच्छ्रेण सर्वाणि पापानि प्रतिवाधते ॥ ३० ॥
 चान्द्रायणं सहाद्यन्तमेभिः कृच्छ्रैस्समं स्मृतम् ।
 त्रिभिश्चान्द्रायणैः पूतो ब्रह्मलोकं समश्नुते ॥ ३१ ॥
 अष्टाभिर्देवताः साक्षात् पश्येत वरदास्तथा ।
 छन्दांसि दशभिर्ज्ञात्वा सर्वान्कामान्त्समश्नुते ॥ ३२ ॥
 त्र्यहं प्रातस्त्र्यहं सायं त्र्यहमद्याद्याचितम् ।
 त्र्यहं परं च नाशनीयात् प्राजापत्यं चरन् द्विजः ॥ ३३ ॥
 एकैकं ग्रासमशनीयात् त्र्यहाणि त्रीणि पूर्ववत् ।
 त्र्यहं चोपवसेदन्त्यमतिकृच्छ्रं चरन् द्विजः ॥ ३४ ॥
 गोमूत्रं गोमयं क्षीरं दधि सर्पिः कुशोदकम् ।
 एकरात्रोपवासश्च कृच्छ्रः सान्तपनः स्मृतः ॥ ३५ ॥
 एतमेव त्र्यहैर्युक्तं महासान्तपनं विदुः ।
 उपवासस्तु सप्ताहं शिशुसान्तपनं स्मृतम् ॥ ३६ ॥
 तप्तकृच्छ्रं चरन् विप्रो जलक्षीरघृतानिलान् ।
 प्रतित्र्यहं पिबेदुष्णान् सकृत्स्नायी समाहितः ॥ ३७ ॥
 नियतस्तु पिबेदपः प्राजापत्यविधिं स्मरन् ।
 यतिकृच्छ्रं वदन्त्येतद् रपसामपनोदनम् ॥ ३८ ॥
 यतात्मनोऽप्रमत्तस्य द्वादशाहमभोजनम् ।
 पाराको नाम कृच्छ्रोयं सर्वपापापनोदनः ॥ ३९ ॥
 एकैकं हासयेत्पिण्डं कृष्णो मुक्ते च वर्धयेत् ।
 उपस्पृशंस्त्रिषवणमेतच्चान्द्रायणं स्मृतम् ॥ ४० ॥
 एतमेव विधिं कृत्स्नमाचरेद् यवमध्यमे ।
 शुक्लपक्षादिनि यतश्चरंश्चान्द्रायणव्रतम् ॥ ४१ ॥

चतुरः प्रातरश्रीयाद् विप्रः पिण्डान् कृताह्निकः ।
 चतुरोऽस्तमिते सूर्ये शिशुचान्द्रायणं स्मृतम् ॥ ४२ ॥
 अष्टावष्टौ समश्रीयात् पिण्डान् मध्यन्दिने स्थिते ।
 नियतात्मा हविष्यस्य यतिचान्द्रायणव्रतम् ॥ ४३ ॥
 यथा कथञ्चित् पिण्डानां तिस्रोशीतीः समाहितः ।
 मासेनाशनं हविष्यस्य चन्द्रस्यैति सलोकताम् ॥ ४४ ॥
 एतद्गुह्यस्तथादित्या वसवश्चाचरन् व्रतम् ।
 सर्वाकुशलमोहाय मरुतश्चर्भुभिस्सह ॥ ४५ ॥
 यावकः सप्तरात्रं तु पातव्यो नियतात्मना ।
 स्थानासनत्रिषवणैर्जपता पावनानि च ॥ ४६ ॥
 एकैकं सप्तरात्रेण पुनाति विधिवत्कृतः ।
 त्वगासृक्पिशितास्थोनि मेदो मज्जानमेव च ॥ ४७ ॥
 एकैकं सप्तरात्रं तु त्वगादीनां विशोधनम् ।
 एभिर्व्रतैर्विपूतात्मा कुर्यात्कर्माण्यतन्द्रितः ॥ ४८ ॥
 इष्टान्कामांस्ततः सर्वानवाप्नोति न संशयः ।
 कणपिण्याकतक्राणामेकैकं शोधनं भवेत् ॥ ४९ ॥
 शुद्धात्मा कर्म कुर्वीत सत्यवादी यतेन्द्रियः ।
 एवंशुद्धस्य कर्माणि मन्त्रैर्वक्ष्यामि यद् यथा ॥ ५० ॥
 त्रिरात्रमेवोपवसेदादितः सर्वकर्मणाम् ।
 त्रीणि नक्तानि वा कुर्यात् ततः कर्म समारभेत् ॥ ५१ ॥
 नित्यप्रयोगिणां चैव प्रयोगादौ व्रतं त्र्यहम् ।
 उपरिष्टादुपवसेत् कृत्वा वा साम्निपातकम् ॥ ५२ ॥
 आयुष्याएयेव कर्माणि मन्त्रयुक्तः समारभेत् ।
 शंवत्यः स्वस्तिमत्यश्च जपेत् त्रिवृत् ऋचः ॥ ५३ ॥
 अरण्ये चोदिते सूर्ये दिशं प्राप्यापराजिताम् ।
 प्राचीमथोत्तरां वापि शुचौ देशे समाहितः ॥ ५४ ॥
 सवासाः सशिरस्कोऽप्सु स्नात्वाऽभ्युक्ष्य जपेद् द्विजः ।
 शुद्धवत्यस्तथावत्यः पावमान्योऽवसर्षणम् ॥ ५५ ॥

1. ऋ० ६. ११. 2. ऋ० ८. ८४. ७-६ (= ८. ६५. ७-६). 3. ऋ० १०.
 ६. 4. ऋ० मण्डल ६. 5. ऋ० १०. १६०.

एवं त्रिरासुत्य शुचिः प्राणायामान्त्समाचरेत् ।
 त्रीन् षडष्टौ द्वादश वा षोडशाष्टादशापि वा ॥ ५६ ॥
 आ शताद्वयमेत्प्राणान् जपन् ब्रह्माघमर्षयाम् ।
 यावद्वा मनसस्तुष्टिस्तावत्प्राणान्त्समायमेत् ॥ ५७ ॥
 यथा यथा मनस्तस्य दुष्कृतं कर्म गर्हति ।
 तथा तथा शरीरं तत्तेनाधर्मेण मुच्यते ॥ ५८ ॥
 प्राणायामैर्दग्धदोषः शुक्ताम्बरधरः शुचिः ।
 यथाविध्यप आचम्य आरोहेद् दर्भप्रस्तरम् ॥ ५९ ॥
 पवित्रपाणिः कृत्वा तु उपस्थं दक्षिणोत्तरम् ।
 दिशोरेवान्तरं प्रेक्ष्यानिमिषं द्वाद्य चक्षुषी ॥ ६० ॥
 ओंकारं व्याहृतीस्तिस्रः सावित्रीं च तदित्यृचम् ।
 मनसैता अनुदृत्य वेदादि समुपक्रमेत् ॥ ६१ ॥
 मन्द्रमेव पठेत्प्रातरुच्चैर्मध्यन्दिने पठेत् ।
 उच्चैरेवापराह्णे तु सन्ध्याकाल उपारमेत् ॥ ६२ ॥
 ब्राह्मे मुहूर्त्त उत्थाय त्रिरासुत्य पठेद् द्विजः ।
 मध्यमां वृत्तिमास्थाय न द्रुतां न विलम्बिताम् ॥ ६३ ॥
 पूर्वां सन्ध्यां जपंस्तिष्ठेदुपासीत च पश्चिमां ।
 न चान्तरा व्याहरेत् विरमेद्वा कथञ्चन ॥ ६४ ॥
 विरमेद् ब्राह्मणे प्राप्ते कामं तेन तु संवदेत् ।
 शूद्रं दृष्ट्वैव सम्प्राप्तं नाधीयीत कथञ्चन ॥ ६५ ॥
 आग्नेयं सूक्तमाद्यं तु मुख्यं ब्रह्मर्षिसम्मतम् ।
 रायस्पोषकरं धन्यं जपन्विप्रोर्थमाप्नुयात् ॥ ६६ ॥
 ऋषिं सर्वमिदं जप्त्वा सपुत्रं नियतः शुचिः ।
 संहिताफलमाप्नोति ऋग्वेदस्य न संशयः ॥ ६७ ॥
 एकादशगुणं ह्येतज्जपन् ब्रह्म सनातनम् ।
 सर्वान्कामानवाप्नोति पापैश्च परिमुच्यते ॥ ६८ ॥
 अनश्नन्त्संहितामेतां प्रातः प्रातर्दिने दिने ।
 आयुर्विद्यां धनं पुत्रान् गृहांश्चाप्नोत्यनामयान् ॥ ६९ ॥

एतद् ब्रह्म जपन् शूद्राभ्रेक्षेतान्यांश्च तद्विधान् ।
 प्रेक्ष्याचम्योदकं पूतः पश्येद् गामग्निभास्करो ॥ ७० ॥
 मन्द्रस्त्रपो दशगुण्य उपांशु स्याच्छतान्वितः ।
 साहस्रं मानसं विद्यादेष जप्यविधिः स्मृतः ॥ ७१ ॥
 आदावेव तु सावित्र्या कर्म कुर्वीत शान्तये ।
 पुष्टये धनलाभाय पशुलाभाय भूतये ॥ ७२ ॥
 एषा हि सम्मिता वेदैः सर्वब्रह्ममयी निचृत् ।
 उभेण तपसा दृष्टा विश्वामित्रेण धीमता ॥ ७३ ॥
 होमांश्च जपयज्ञांश्च नित्यं कुर्वीत चैतथा ।
 सर्वकामसमृद्धयर्थं परं ब्रह्मेदमुच्यते ॥ ७४ ॥
 एषैव प्रतिलोमोक्ता पच्छः शत्रुविनाशनी ।
 अक्षरप्रतिलोमेयमभिचारेषु शस्यते ॥ ७५ ॥
 अक्षरप्रतिलोमेयं यस्मिन् युज्येत कर्मणि ।
 तदमोघं विजानीयाद् एतद्वै ब्रह्मणो बलम् ॥ ७६ ॥
 व्याघातकेधमसमिधो अक्षरप्रतिलोमया ।
 जुहुयात्सार्धपं तैलं वैभीतककृता स्रुचः ॥ ७७ ॥
 य इच्छेत्पीडनं शत्रोरपि वोच्चाटनं पुनः ।
 पच्छः सम्पीडयेच्छत्रून् वर्णाशश्च प्रमापयेत् ॥ ७८ ॥
 ऋग्वेदाद्यस्य सूक्तस्य विधिं वक्ष्याम्यतः परम् ।
 यथा ऋषिर्मधुञ्जन्दाः कर्मैतेनाकरोत् पुरा ॥ ७९ ॥
 शिरसा धारयेदग्निं नियतः परिवत्सरम् ।
 चतुर्थप्राणकालीयो हुतशिष्टमदन् हविः ॥ ८० ॥
 जुह्वतिरूपतिष्ठेत सत्यवादी दिने दिने ।
 व्रतकाले तु सम्प्राप्त आग्नेयं निर्वपेच्चरम् ॥ ८१ ॥
 अनग्नौ ध्यानमात्रोऽग्निर्ब्रतान्तेस्योपतिष्ठति ।
 दहेयमिति यं चेच्छेत् तं दहत्येव पावकः ॥ ८२ ॥
 अप्सवप्यग्निर्ज्वलत्येव तद्ब्रतस्य महात्मनः ।
 समर्द्धयति तं चेष्टैः कामैर्वह्निः प्रयत्नतः ॥ ८३ ॥

1. ऋ० ३. ६२. १०. 2. ऋ० १. १.

अतः परं कृचाः^१ सप्त वाय्वाद्या ये प्रकीर्तिताः ।
 तान् जपन् प्रयतो नित्यमिष्टान्कामान्त्समश्रते ॥ ८४ ॥
 मेधातिथावृषौ पुनः सदसस्पतिमित्यूचम् ।
 मेधाकामो जपेन्नित्यं जुहुयाच्चाज्यमेतया ॥ ८५ ॥
 स्योनेति^३ पृथिवीं नित्यं स्नात्वा विप्रः शुचिर्जपेत् ।
 विन्दते महतीं भूमिसप्तपत्नामकण्टकाम् ॥ ८६ ॥
 इदं^४ विष्णुरितीमाभिः पञ्चभिः आद्वकर्मणि ।
 अङ्गुष्ठमन्त्रे वगाह्य तेन रक्षांसि वायते ॥ ८७ ॥
 अङ्गुष्ठमात्रो भगवान् विष्णुः पर्यटते महीम् ।
 राक्षसानां वधार्थाय तच्छ्राद्धे प्रहरिष्यति ॥ ८८ ॥
 अक्षयं च भवेदन्नं अद्धाभक्तिसमन्वितम् ।
 तस्माच्छ्राद्धेषु सर्वेषु अङ्गुष्ठप्रहणं स्मृतम् ॥ ८९ ॥
 सप्तजन्मकृतं पापं कृत्वा चाभक्ष्यभक्षणम् ।
 तद्विष्णोरित्यपां मध्ये सकृज्जप्त्वा विशुद्धयति ॥ ९० ॥
 अम्बयो यन्ति याः प्रोक्ता नवर्चस्त्वभिषेचणीः ।
 आयुष्यास्ताः परिप्रोक्ता भैषज्याः पापमोचनीः ॥ ९१ ॥
 शुनःशेषमृषिं बद्धः सन्निरुद्धोऽथवा जपेत् ।
 मुच्यते सर्वपाशेभ्यो गदी चाप्यगदी भवेत् ॥ ९२ ॥
 य इच्छेच्छ्राश्वतान्कामानिन्द्रात्प्राप्तुं पुरन्दरात् ।
 स षोडशभिरेवर्गिभिरिन्द्रं स्तूयाद्दिने दिने ॥ ९३ ॥
 हैरण्यस्तूपमिन्द्रस्य सूक्तं कर्माभिसंस्तवम् ।
 तज्जपन् प्रयतः शत्रूनयन्नात्प्रतिवाधते ॥ ९४ ॥
 आ कृष्णेनेत्यृचा त्वेव यो नित्यं सूर्यमर्चति ।
 प्रातर्मध्येऽस्तगं वापि स जीवेदगदः सुखी ॥ ९५ ॥
 आ कृष्णेनेत्यृचं त्वेकां ध्यायन्निशि दिवौकसः ।
 अग्नौ हुत्वैतया चाज्यं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ९६ ॥

1. ऋ. १. २-३. 2. ऋ० १. १८. ६. 3. ऋ० १. २२. १५. 4. ऋ० १. २२.
 १७-२१. 5. ऋ० १. २२. २०. 6. ऋ० १. २३. १६-२४. 7. ऋ० १. २४-३०.
 8. ऋ० १. ३०. १-१६. 9. ऋ० १. ३२. 10. ऋ० १. ३५. २.

ये ते पन्था^१ इतीमां तु सावित्रीमध्वगोऽभ्यसेत् ।
 स्वस्तिमान् व्रजतेऽध्वानं गृहांश्चाप्रोत्यनामयान् ॥ ६७ ॥
 सं पूषन्नि^२ति यत्सूक्तं घोरः कखो जगावृषिः ।
 अध्वन्यमेतद्विज्ञेयं परिपन्थ्यपसेधनम् ॥ ६८ ॥
 रौद्रीभिः^३ षड्भिरीशानं तुष्ट्याद्यो दिने दिने ।
 स नारीनरगोशान्तिं शङ्करात्प्राप्नुयात्सदा ॥ ६९ ॥
 एतेनैव षडर्चेन जुहुयादाज्यमन्वहम् ।
 चरुं वा कल्पयेद्गौद्रं भूतिकामोऽथ पर्वसु ॥ १०० ॥
 उदित्युद्यन्तमादित्यमुपतिष्ठेद्दिने दिने ।
 हृद्रोगनाशनं ह्येतत्परमारोग्यवर्द्धनम् ॥ १०१ ॥
 द्विषन्तमित्यथार्द्धर्चं यं द्विष्यात्तं जपन्तस्मरेत् ।
 आगस्कृत् सप्तरात्रेण विद्वेषमधिगच्छति ॥ १०२ ॥
 रोगैर्गृहीतो रोगी च प्रस्कण्वस्योत्तमं तृचम् ।
 आरोग्यमेतत्प्रयतो जपेन्नित्यमनेकशः ॥ १०३ ॥
 उत्तमस्तस्य चार्द्धर्चो द्विषद्द्वेष इति स्मृतः ।
 यं द्विष्यात्तमभिध्यायेद् दृष्ट्वा चैनं जपेदिदम् ॥ १०४ ॥
 आगस्कृच्चैविरात्रेण विद्वेषं स निगच्छति ।
 उदयत्यायुरक्षय्यं तेजो मध्यन्दिने जपन् ॥ १०५ ॥
 अस्तं व्रजति सूर्ये तु द्विषन्तं प्रतिवाधते ।
 ओजस्तेजस्तथारोग्यं द्विषद्द्वेषं प्रकीर्तितम् ॥ १०६ ॥
 नव पश्वेति सूक्तानि जगौ यानि पराशरः ।
 अरातीनां हरेत्प्राणांश्छत्रूंश्चैव नियच्छति ॥ १०७ ॥
 सौपर्णानि पवित्राणि सूक्तान्येकादशाभ्यसेत् ।
 वाञ्छन्पुत्रान्पशून् वित्तं स्वर्गमायुरनन्धताम् ॥ १०८ ॥
 आध्यात्मिकीः^{१०} क इत्येता जपंस्तु सुसमाहितः ।
 प्राप्नुयात्स परं धाम विश्वं ज्योतिः सनातनम् ॥ १०९ ॥

1. ऋ० १. ३५. ११. 2. ऋ० १. ४२. 3. ऋ० १. ४३. १-६. 4. ऋ० १.
 ५०. 5. ऋ० १. ५०. १३ ग-व 6. ऋ० १. ५०. ११-१३. 7. ऋ० १. ५०. १३ ग-व
 8. ऋ० १. ६५-७३. 9. ऋ० १. ७४-८४. 10. ऋ० १. ८४. १६-१८.

आ-नो-भद्रो^१यमायुष्यं वैश्वदेवं जपन्मुनिः ।
 मुमुर्षुरपि जप्त्वैतत्सर्वमायुरवाप्नुयात् ॥११०॥
 पितॄणां श्राद्धकालेषु तु मध्वित्येतत्तृचं पठेत् ।
 अघोराः पितरस्तस्य विशन्ति ज्योतिरुत्तमम् ॥ १११ ॥
 त्वं सोमेति तु सूक्तेन पश्येच्चन्द्रमुपोदितम् ।
 उपतिष्ठेत्समित्पाणिर्मासि मासि नवं नवम् ॥ ११२ ॥
 तं मासं तस्य दुःखं हि न जातु त्रिविधं भवेत् ।
 गोतमेन पुरा दृष्टं मृत्योर्नाशनमात्मनः ॥ ११३ ॥
 उद्यन्तमुपतिष्ठेत पूर्णं चैतत्समाहितः ।
 वासांस्यपि स विन्देत् चन्द्रस्यैति सलोकताम् ॥ ११४ ॥
 धनकामो जपेन्नित्यमेता^४ इति तु नित्यशः ।
 स्नात्वा शुचिस्तु नियत इष्टं धनमवाप्नुयात् ॥ ११५ ॥
 आयुरीप्सन्निममिति कौत्सं सूक्तं सदाऽभ्यसेत् ।
 आज्याहुतीश्च जुहुयात्प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः ॥ ११६ ॥
 जपेदाप्नुत्य नियतः स साक्षादापदं तरेत् ।
 अप नः शोशु^६चदिति स्नात्वा मध्यन्दिने रवौ ॥ ११७ ॥
 शुद्धिकामो यताहारः प्रत्यृचं जुहुयाद् धृतम् ।
 समिधोऽन्वहमष्टौ वा सूक्तमेतदघापहम् ॥ ११८ ॥
 यथा मुञ्जादिवेषीका तथा पापात्प्रमुच्यते ।
 जातवेदस इत्यादि सदा स्वस्त्ययने जपेत् ॥ ११९ ॥
 दुर्गे पथि प्रयातस्य नास्यारिभ्यो भयं भवेत् ।
 राजकार्यैश्चयूथे वा अभिशस्तोऽप्यनेकधा ॥ १२० ॥
 अशक्ये प्रतिभाकार्ये भये प्राणान्तिकेपि वा ।
 जातवेदस इत्येतां जपंस्तेभ्यः प्रमुच्यते ॥ १२१ ॥
 सिसाधयिषुरर्थं च प्रस्थितो मनसा जपेत् ।
 सिद्धार्थः स्वस्तिमानेति प्रमीयेत न चाध्वनि ॥ १२२ ॥
 कृतार्थः स्वगृहान्गच्छन्नेतामेव सदाभ्यसेत् ।
 उदिते सवितर्येतां जपेदस्तं गते तथा ॥ १२३ ॥

1. ऋ० १. ८६. 2. ऋ० १. ६०. ६-८. 3. ऋ० १. ६१. 4. ऋ० १. ६२.

5. ऋ० १. ६४. 6. ऋ० १. ६७. 7. ऋ० १. ६६.

अहःस्वस्त्ययनं प्राता रात्रिस्वस्त्ययनं निशि ।
 व्युष्टायां च जपेन्नित्यमेतां दुःस्वप्ननाशिनीम् ॥ १२४ ॥
 प्र मन्दिन^१ इत्यसूत्यां जपेद् गर्भप्रमोचिनीम् ।
 इन्द्रं च मनसा ध्यायेन्नारी गर्भं प्रमुञ्चति ॥ १२५ ॥
 आपत्सु सर्वकामो वा त्रितं नित्यं जपेदृषिम् ।
 जपन्निन्द्रमिति स्नातो वैश्वदेवं तु सप्तकम् ॥ १२६ ॥
 मुच्यते जुह्वाज्यं तु विश्वस्मादैव सौहसः ।
 शन्तातीयं^४ परं सूक्तं पञ्चविंशकमुत्तमम् ॥ १२७ ॥
 नासत्यौ तु नमस्कृत्य परामृद्धिमवाप्नुयात् ।
 धर्मसंस्तवनं सूक्तं रपसश्च प्रमोचनम् ॥ १२८ ॥
 इमा इति जपेच्छश्वद् रौद्रं सूक्तं द्विजः शुचिः ।
 आयुर्विद्यां धनं पुत्रान्गृहांश्चाप्नोत्यनामयान् ॥ १२९ ॥
 वीरेष्वपत्यगोष्ठेषु दुःस्वप्नेरिप्रमात्मनः ।
 मा नो महान्तमित्याभ्यां त्रिरात्रोपोषितः शुचिः ॥ १३० ॥
 औदुम्बरीस्तु जुहुयादधिमध्वाज्यसंस्कृताः ।
 सूक्तेन जुहुयादाज्यमादावन्ते च कर्मणाम् ॥ १३१ ॥
 ऊर्ध्वबाहुस्तु सूक्तेन तुष्टाव शतशो भवम् ।
 छित्त्वा सर्वान्मृत्युपाशांस्त्रीवेद्रोगैर्विवर्जितः ॥ १३२ ॥
 तिष्ठन्मुच्यन्तमादित्यं समित्पाणिः शुचिः सदा ।
 चित्रमित्युपतिष्ठेत सूक्तेनानेन भास्करम् ॥ १३३ ॥
 अतिस्तवेन चैतेन नित्यं मध्यन्दिने रवौ ।
 गृणन्नपोहते रिपं प्राप्नोति च धनायुषी ॥ १३४ ॥
 अध स्वप्नस्येति जपेत्प्रातः प्रातर्दिने दिने ।
 दुःस्वप्नं नुदते क्षिप्रं न चास्याभोजनाद्भयम् ॥ १३५ ॥
 उमे पुनामीति पुरा रिपुक्ष्यस्तु प्रकीर्तिताः ।
 ता जपन्हन्ति रक्षांसि सपत्नांश्च नियच्छति ॥ १३६ ॥

१. १. १०१. १. २. ऋ० १. १०५. ३. ऋ० १. १०६. ४. ऋ० १. ११२.
 ५. ऋ० १. ११४. ६. ऋ० १. ११४. ७-८. ७. ऋ० १. ११५. ८. ऋ० १. १२०. १२.
 ९. ऋ० १. १३३.

निर्वर्त्य पञ्च यज्ञांश्च हुत्वा चामि कृताह्निकः ।
 ये देवा^१सो दिव्यनया जपन्कामानवाप्नुयात् ॥ १३७ ॥
 इन्द्राविष्णू नमस्कृत्य विष्णोर्नु कमिति त्रिभिः ।
 समित्पाणिः शुचिर्भूत्वा उपतिष्ठेद्दिने दिने ॥ १३८ ॥
 धर्मं बुद्धिं धनं पुत्रानारोग्यं ब्रह्मवर्धनम् ।
 प्राप्नोति च परं स्थानं ज्योतीरूपं सनातनम् ॥ १३९ ॥
 आततायिनमायान्तं दृष्ट्वा व्याघ्रमथो वृकम् ।
 न मा गरन्निति जपंस्तेभ्य एव प्रमुच्यते ॥ १४० ॥
 त्रिरात्रोपोषितो रात्रौ जपेदासूर्यदर्शनात् ।
 आसुत्य प्रयतः सौरौ^४रुपतिष्ठेद्दिवाकरम् ॥ १४१ ॥
 नैनं पश्यन्ति वै चौरास्तथाऽन्ये पापवृत्तयः ।
 एकः शतानि त्रायेत तस्करेभ्यश्चरन्पथि ॥ १४२ ॥
 स्तेयं कृत्वा द्विजो मोहात्त्रिरात्रोपोषितः शुचिः ।
 सूक्तं जप्त्वाऽस्यवामीयं^५ क्षिप्रं मुच्येत किल्बिषात् ॥ १४३ ॥
 ज्ञातिपुत्रसुहृन्मित्रैर्यश्च राज्यं चिकीर्षति ।
 नित्यं स नियतो भूत्वा सूक्तन्तु मनसा जपेत् ॥ १४४ ॥
 कया शुभेति^६ पैशुन्यं कृत्वाचार्यनृपद्विजैः ।
 श्रुत्वा पररहस्यन्तु गुरोरप्याह शौनकः ॥ १४५ ॥
 इमं^७ तु सोममित्येते द्वे ऋचौ प्रयतो जपेत् ।
 सर्वान्कामानवाप्नोति न किञ्चित्पातकं भवेत् ॥ १४६ ॥
 पितुं न्वित्युपतिष्ठेत् नित्यमन्नमुपस्थितम् ।
 पूजयेदशनं नित्यं भुञ्जीयादविकुत्सयन् ॥ १४७ ॥
 नास्य स्यादन्नजो व्याधिर्विषमप्यन्नतामियात् ।
 विषं च पीत्वैतत्सूक्तं जपेत् विषनाशनम् ॥ १४८ ॥
 नावाग्यतस्तु भुञ्जीत नाशुचिर्न जुगुप्सितम् ।
 दद्याच्च पूजयेच्चैव जुहुयाच्च शुचिः सदा ॥ १४९ ॥

1. ऋ० १. १३६. ११. 2. ऋ० १. १५४. १-३. 3. १. १५८. ५. 4. ऋ०
 १. १६४. ४६-४७. 5. ऋ० १. १६४. 6. ऋ० १. १६५. 7. ऋ० १. १७६. ५-६.
 8. ऋ० १. १८७.

क्षुद्रयं नास्य किञ्चित्स्यान्नान्नजं व्याधिमाप्नुयात् ।
 उत्पथप्रतिपन्नो यो भ्रष्टो वाऽपि पथः क्वचित् ॥ १५० ॥
 पन्थानं प्रतिपद्येत कृत्वा वा कर्म गर्हितम् ।
 अग्ने^१ नयेति सूक्तेन प्रत्यृचं जुहुयाद् घृतम् ॥ १५१ ॥
 जपँश्च प्रयतो नित्यमुपतिष्ठेत चानलम् ।
 स्नात्वा जपेदन्वा^२णां नमस्कृत्य बृहस्पतिम् ॥ १५२ ॥
 वीरान् धनञ्च प्राप्नोति सुश्लोक्यञ्च नियच्छति ।
 कङ्कतो^३ नेति सूक्तन्तु विषार्तः प्रयतो जपेत् ॥ १५३ ॥
 विषं न क्रमते चास्य सर्पाद् दृष्टिविषादपि ।
 यत्कीटलूतासु विषं दंष्ट्रिवृश्चिकजं च यत् ॥ १५४ ॥
 मौलं च कृत्रिमं चैव जपन्तस्सर्वं व्यपोहति ।
 धर्मं बुद्धिं धनं पुत्रान् सौभाग्यं ब्रह्मवर्चसम् ॥ १५५ ॥
 आरोग्यं पुष्टिमायुष्यं पशून् विद्यां महद् यशः ।
 त्रिरात्रोपोषितः स्नातः प्रयतश्चरितव्रतः ॥ १५६ ॥
 प्राणायामशतं कृत्वा उपतिष्ठेच्छतक्रतुम् ।
 एकाहं क्षुरसंयुक्तः पादौ सन्धाय वाग्यतः ॥ १५७ ॥
 यो जात इति सूक्तेन ऋषिं गृत्समदं स्मरन् ।
 शतकृत्वो जपेदेतद् इन्द्रं श्रेष्ठेति चान्ततः ॥ १५८ ॥
 एकाहलभते वित्तं द्व्यहात्सिद्धिं मनुत्तमाम् ।
 अहोभिस्त्रिभिरारोग्यं चतुर्भिरशनं बहु ॥ १५९ ॥
 पञ्चभिर्ब्रह्मवर्चस्यं षड्भिरायुः सुखावहम् ।
 सप्तभिस्तनयान्पुष्टिमष्टभिः प्राप्नुयाद्यशः ॥ १६० ॥
 प्रियो भवति चेन्द्रस्य प्रियं धाम स गच्छति ।
 रिपुत्रं दस्युशमनं रायस्पोषकरं परम् ॥ १६१ ॥
 गणानामिति यत्सूक्तं तज्जपेत्सुखवर्द्धनम् ।
 सन्ध्ययोः प्रयतस्त्वेतज्जपेन्नित्यं बृहस्पतिम् ॥ १६२ ॥
 उपतिष्ठेत सूक्तेन सर्वकामसमृद्धये ।
 यो मे राजन्नितीमां तु दुःस्वप्नशमनीमृचम् ॥ १६३ ॥

1. ऋ० १. १८६. 2. ऋ० १. १६०. 3. ऋ० १. १६१. 4. ऋ० २. १२.
 5. ऋ० २. २१. ६. ऋ० २. २३. 7. ऋ० २. २८. १०.

जप्त्वा नाशयति क्षिप्रं दुःस्वप्नं ब्राह्मणः शुचिः ।
 अहोरात्रमुपोष्यैकं नियतो ब्रह्मवित्तमः ॥१६४॥
 प्रजार्थं जुहुयादाज्यं चरुं वा पयसि शृतम् ।
 राकामहमितीमाभिः पष्ठयां शुक्लस्य पञ्चभिः ॥१६५॥
 हविशशेषं स्वयं प्राश्य विन्दते महतीं प्रजाम् ।
 व्याधिना योऽभिभूतः स्याद् घोरेण प्राणहारिणा ॥१६६॥
 चतुर्दशीमुपोष्यैकां कृष्णस्य जुहुयाच्चरुम् ।
 आ ते सूक्तेन रौद्रेण प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः ॥१६७॥
 पूर्वमाज्याहुतीहुत्वा अथोपस्थाय शङ्करम् ।
 हविशशेषेण वर्तेत एकान्तरमतन्द्भितः ॥१६८॥
 पूर्णो मासि जयेन्मृत्युं रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते ।
 अभिशस्येत यो मोहात्कुर्याद्वा कर्म गर्हितम् ॥१६९॥
 स्नात्वा भुञ्जन्जपेदप्सु अम्बीत्यृचमतन्द्भितः ।
 अध्वनि प्रस्थितो यस्तु पश्येच्छकुनमुत्थितम् ॥१७०॥
 अप्रशस्तं प्रशस्तं वा स्थित्वैक्ष्य प्रयतो जपेत् ।
 कनिक्रददिति सूक्ताभ्यामुपतिष्ठेत्ततः स्वरम् ॥१७१॥
 शकुनिं वायसं वापि मृगं दंष्ट्रिणमेव च ।
 अप्यदृष्ट्वैव जप्तव्यमेतत्तत्स्करमोहनम् ॥१७२॥
 इत्यृग्विधाने प्रथमोऽध्यायः ।

द्वितीयोऽध्यायः

ओम् ।

कल्याणवादी वान्यो वा न वा रौति न दृश्यते ।
 जपेदेव नमस्कृत्य सिद्धार्थः सन्निवर्तते ॥ १ ॥
 न तस्यास्ति भयं किञ्चिद् दस्युभ्योऽध्वनि वा क्वचित् ।
 तरत्यपि च दुर्गाणि स्वस्तिमांश्च सुखी भवेत् ॥ २ ॥
 यस्य भुक्तं न जीर्येत न तिष्ठेद्वा कथञ्चन ।

१. ऋ० २. ३२. ४-८ २. ऋ० २. ३३. ३. २. ४१. १६. ४. ऋ० २. ४२, ४३.

ध्यात्वा सोत्तारमन्नस्य अग्निरस्मीत्यृचं^१ जपेत् ॥ ३ ॥
 विश्वामित्रस्य संवादं^२ नद्यतिक्रमणो जपेत् ।
 आसुत्याचम्य विधिवदुदकस्याञ्जलिं क्षिपेत् ॥ ४ ॥
 नमः स्रवद्भ्य इत्येतद् यो नित्यं हि समाचरेत् ।
 तं नद्यः स्रोतसः पान्ति स्वं पुत्रमिव मातरः ॥ ५ ॥
 भयं चास्य न विद्येत नदीतीरचरेष्वपि ।
 जलचरेभ्यो भूतेभ्यश्शीतोष्णौर्न च बाध्यते ॥ ६ ॥
 पूर्णां तितीर्षुः^३ सरितं रमध्वमिति संस्मरेत् ।
 ओष्वित्यृचमपां मध्ये जपेद् यो वै नदीं तरन् ॥ ७ ॥
 स शीघ्रं तीरमाप्नोति गाढं वा विन्दते द्विजः ।
 युक्तेनैव रथेनाशु योऽपां पारं तितीर्षति ॥ ८ ॥
 उद्ध ऊर्मिरितीमां तु जपेत् नियतः स्वयम् ।
 अध्वानं प्रस्थितश्चैवमा मन्दैरिति संस्मरेत् ॥ ९ ॥
 कार्याण्यशेषतः कृत्वा पुनरायाति वै गृहम् ।
 इन्द्रापर्वतेति सूक्तमायुष्यं द्राविणं स्मृतम् ॥ १० ॥
 अदातारं सुपुष्टार्थं सर्वदाविष्टचेतनम् ।
 हत्वा तद्धनमन्विच्छेत् किन्ते कृण्वन्तीति स्मरन् ॥ ११ ॥
 वाग्निन्द्रियप्रमूढो यो न विद्यां प्रतिपद्यते ।
 इन्द्रियार्थान्यथार्थान्वा यो न वेत्ति कथञ्चन ॥ १२ ॥
 विद्या वाधिगता यस्य प्रणश्येत पुनः पुनः ।
 ससर्परीकचौ जपन्द्वा मासौ प्रतिपद्यते ॥ १३ ॥
 अनसा सम्प्रयातस्तु स्थिरौ गावाविति स्मरेत् ।
 चतस्रः कुशलेनैति सिद्धार्थः स्थिरयानगुः ॥ १४ ॥
 यानाक्षमपभग्नान्तं दृष्ट्वा दुर्गेऽध्वनि द्विजः ।
 अभि व्ययस्वेति जपेद् दृचमक्ष्वलं दधत् ॥ १५ ॥

१. ऋ० ३. २६. ७. २. ऋ० ३. ३३. ३ ऋ० ३. ३३. ५. ४. ऋ० ३. ३३
 ६. ५. ऋ० ३. ३३. १३. ६. ऋ० ३. ४५. ७. ऋ० ३. ५३. ८. ऋ० ३. ५३. १४.
 ९. ऋ० ३. ५३. १५-१६. १०. ऋ० ३. ५३. १७-२०. ११. ऋ० ३. ५३. १६-२०.

कृष्णपक्षे चतुर्दश्यां त्रिरात्रोपोषितः शुचिः ।
 दक्षिणप्रवणो देशे श्मशानस्थः समाहितः ॥ १६ ॥
 रक्तोष्णीष्यसिपाणिश्च वैल्वकेध्मोऽनिलाशनः ।
 सप्ताहं जुहुयात्तैलं सार्षपं लवणान्वितम् ॥ १७ ॥
 समिधो राजवृक्षस्य वसिष्ठद्वेषिणीः पठन् ।
 यं द्विष्यात्तस्य कृत्वा तु शम्याकेनाकृतिं निशि ॥ १८ ॥
 अधिष्ठाय च तां कुर्याद् ऋग्भिश्चतसृभिर्द्विजः ।
 उद्दिश्य नाम होमोयं सप्तरात्रं न जीवति ॥ १९ ॥
 वसिष्ठानन्ततो हन्ति ब्रह्मैतत्कुशिकोदितम् ।
 नास्य कश्चिदवध्योऽस्ति जपतो जुह्वतोऽपि वा ॥ २० ॥
 द्वाविंशकं^२ जपेत्सूक्तमाध्यात्मिकमनुत्तमम् ।
 पर्वसु प्रयतो नित्यमिष्टान्कामान्तसमभुते ॥ २१ ॥
 बृहस्पतिमजाश्वं च सवितारं च बभ्रुं च ?
 ऋतावृधौ दिने दिने तृचैः पञ्चभिरन्वहम् ॥ २२ ॥
 बृहस्पत इति पञ्चाहं प्रत्यृचं जुहुयाद् घृतम् ।
 हुत्वाग्निमर्चयित्वा तु गन्धमाल्यैः सधूपकैः ॥ २३ ॥
 ता एव देवताः पञ्च कामैरर्चन्ति पञ्चभिः ।
 रत्नैरपत्यैः पशुभिर्मखैर्दीर्घैण चायुषा ॥ २४ ॥
 अथ वेदादिगीतायाः प्रसादजननं विधिम् ।
 गायत्र्याः सम्प्रवक्ष्यामि धर्मकामार्थमोक्षदम् ॥ २५ ॥
 नित्ये नैमित्तिके काम्ये त्रितये तु परायणम् ।
 गायत्र्यास्तु परं नास्ति इह लोके परत्र च ॥ २६ ॥
 मेध्यान्नमितभून् मौनी त्रिःस्नानार्चनतत्परः ।
 जपेन्नक्षत्रं धीमाननन्यमानसक्रियः ॥ २७ ॥
 कर्मभिर्योजयेत्पश्चात्क्रमशः स्वेच्छयापि वा ।
 यावत्कार्यं न कुर्वीत न लोपेत्तावत्तद्भ्रतम् ॥ २८ ॥
 आदित्यस्योदये स्नात्वा सहस्रं प्रत्यहं जपेत् ।
 आयुरारोग्यमैश्वर्यं धनं च लभते ध्रुवम् ॥ २९ ॥

1. ऋ० ३. ५३. २१-२४. 2. ऋ० ३. ५४; ५५? 3. ऋ० ३. ६२. ४-१८.
 4. ऋ० ३. ६२. १०.

त्रिरात्रोपोषितः सम्यग् घृतं हुत्वा सहस्रशः ।
 सहस्रलाभमाप्नोति हुताशे खादिरेन्धने ॥ ३० ॥
 पालाशसमिधां चैव घृताक्तानां हुताशने ।
 सहस्रलाभमाप्नोति राहुसूर्यसमागमे ॥ ३१ ॥
 हुत्वा तु खादिरे वह्नौ सघृतं रक्तचन्दनम् ।
 सहस्रहेममाप्नोति राहुचन्द्रसमागमे ॥ ३२ ॥
 रक्तचन्दनमिश्रं तु सघृतं हव्यवाहने ।
 हुत्वा गोमयमाप्नोति सहस्रं गोधनं द्विजः ॥ ३३ ॥
 यस्यास्तु गोगोमयेन गुटिकानां सहस्रशः ।
 हुत्वा तां गामवाप्नोति घृताक्तानां हुताशने ॥ ३४ ॥
 यवैरश्वान्तिरैहस्तीन् महिष्यो यावकैस्तथा ।
 शालिताण्डुलहोमेन कन्यालाभमवाप्नुयात् ॥ ३५ ॥
 जातिचम्पकराजार्ककुसुमानां सहस्रशः ।
 हुत्वा वस्त्राण्यवाप्नोति घृताक्तानां हुताशने ॥ ३६ ॥
 सूर्यविम्बे जलमध्ये तोयं हुत्वा सहस्रशः ।
 सहस्रं प्राप्नुयाद्वैमं रौप्यमिन्दुमये हुते ॥ ३७ ॥
 अलक्ष्मीपापसंयुक्तो मलव्याधिविनायकैः ।
 मुच्येत् सहस्रजप्तेन स्नायाद् यस्तु जलेन वै ॥ ३८ ॥
 यां दिशं सप्तजप्तेन लोष्ट्रेण सम्प्रचाटयेत् ।
 चौराग्निमारुतोत्थानि भयानि न भवन्ति वै ॥ ३९ ॥
 क्षीराहारो जपेक्ष्णमपमृत्युं व्यपोहति ।
 घृताशी प्राप्नुयान्मेधां बहुविज्ञानसञ्चयम् ॥ ४० ॥
 हुत्वा वेतसपत्राणि घृताक्तानां हुताशने ।
 लक्षाद्वर्षपयेद्देवं सार्वभौमं न संशयः ॥ ४१ ॥
 लक्ष्णेय भस्महोमस्य कृत्या ह्युत्तिष्ठते जलात् ।
 आदित्याभिमुखः स्थित्वा नाभिमात्रे जले शुचिः ॥ ४२ ॥
 तिलानां लक्षहोमेन घृताक्तानां हुताशने ।
 सर्वकामसमृद्धात्मा परां सिद्धिमवाप्नुयात् ॥ ४३ ॥
 यवानां लक्षहोमेन घृताक्तानां हुताशने ।
 सर्वकामसमृद्धात्मा परं स्थानमवाप्नुयात् ॥ ४४ ॥

घृतस्याहुतिलक्षेण सर्वान कामानवाप्नुयात् ।
 पञ्चगव्याशनो लक्षं जपेज्जातिस्मरो भवेत् ॥ ४५ ॥
 तदेव हनले हुत्वा प्राप्नोति बहुशो धनम् ।
 अन्नाद्यहवनान्नित्यमन्नाद्यं च भवेत्सदा ॥ ४६ ॥
 जुहुयात्सर्वसाध्यानामाहुत्ययुतसंख्यया ।
 रक्तसिद्धार्थकान्हुत्वा सर्वान्साधयते रिपून् ॥ ४७ ॥
 लवणं मधुसंयुक्तं हुत्वा सर्वं वशीभवेत् ।
 हुत्वा तु करवीराणि रक्तानि जनयेज्ज्वरम् ॥ ४८ ॥
 हुत्वा वैभीतकं तैलं देशादेव प्रचाटयेत् ।
 हुत्वा तु निम्बपत्राणि विद्वंषं जनयेन्नृणाम् ॥ ४९ ॥
 रक्तानां तण्डुलानां तु घृताक्तानां हुताशने ।
 हुत्वा बलमवाप्नोति शत्रुभिर्न स जीयते ॥ ५० ॥
 प्रत्यानयनसिद्धयर्थं मधुमर्पिःसमन्वितम् ।
 गव्यं क्षीरं प्रदीप्तेऽग्नौ जुह्वतस्तत्प्रशाम्यति ॥ ५१ ॥
 ब्रह्मचारी मिताहारो यः सहस्रत्रयं जपेत् ।
 संवत्सरेण लभते धनैश्वर्यं न संशयः ॥ ५२ ॥
 शमीबिल्वपलाशानामर्कस्य तु विशेषतः ।
 पुष्पाणां समिधां चैव हुत्वा हैममवाप्नुयात् ॥ ५३ ॥
 अब्रह्मचर्यम्बकादीनां यस्यायतनमाश्रितः ।
 जपेज्जल्लक्षं निराहारः स तस्य वरदो भवेत् ॥ ५४ ॥
 बिल्वानां लक्षहोमेन घृताक्तानां हुताशने ।
 परां श्रियमवाप्नोति यदि न भ्रूणाहा भवेत् ॥ ५५ ॥
 पद्मानां लक्षहोमेन घृताक्तानां हुताशने ।
 प्राप्नोति राज्यं निखिलमसपन्नमकण्टकम् ॥ ५६ ॥
 पञ्चविंशतिलक्षेण दधिक्षीरघृताशनः ।
 स्वदेहे सिद्ध्यते जन्तुः कौशिकस्य मतं यथा ॥ ५७ ॥
 एकाहं पञ्चगव्याशी एकाहं मास्ताशनः ।
 एकाहं ब्राह्मणान्नाशी गायत्रीजप उच्यते ॥ ५८ ॥
 शतेन गायत्र्या स्नात्वा शतमन्तर्जले जपेत् ।
 शतेनापस्ततः पीत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ ५९ ॥

गोमः पितृघ्नो मातृघ्नो ब्रह्महो गुरुतल्पगः ।
 सुवर्णरत्नहारी च यश्च विप्रः सुरां पिवेत् ॥ ६० ॥
 अयाज्ययाजनं कृत्वा कृत्वा वा कर्म गहितम् ।
 न सीदेत् प्रतिगृह्णानो महीमपि ससागराम् ॥ ६१ ॥
 ये चास्य दुःस्थिता लोके ग्रहाः सूर्यादयो भुवि ।
 ते यान्ति सौम्यतां सर्वे शिवा इति न संशयः ॥ ६२ ॥
 कृणुष्वेति जपन्तसूक्तं रक्षोघ्नं दस्युभिर्वृतः ।
 अरातीनां हरेत्प्राणान् रक्षांस्यपि च नाशयेत् ॥ ६३ ॥
 उपतिष्ठेत् यो वह्निं परीत्यृचा दिने दिने ।
 तं रक्षति स्वयं वह्निर्विश्वतो विश्वतोमुखः ॥ ६४ ॥
 को अद्येति तु सूक्तेन यो नित्यं शक्रमर्चति ।
 जपेद्वाथ नमस्कारैः शक्रतो लभते वरान् ॥ ६५ ॥
 कयेति वामदेव्येन कुर्यात्स्वस्त्ययनं निशि ।
 जपेद्वा सन्धिबेलासु ब्रह्मैतत्कुशिकोदितम् ॥ ६६ ॥
 हंसः शुचिपदित्यृचा शुचिरीक्षेद्दिवाक्रम् ।
 अन्तकाले जपन्निति ब्रह्मणः सद्यः शाश्वतम् ॥ ६७ ॥
 कृषिं प्रपद्यमानस्तु स्थालीपाकं यथाविधिः ।
 जुहुयात्क्षेत्रमध्ये तु शुनं वाहास्तु पञ्चभिः ॥ ६८ ॥
 यथालिङ्गं तु विहरेल्लाङ्गलं च कृषीवलः ।
 इन्द्राय च मरुद्भ्यश्च पर्जन्याय भगाय च ॥ ६९ ॥
 पूष्यो धान्याय सीतायै शुनासीरमथोत्तरम् ।
 हुत्वा तु पृथगेतासां यजेदेताश्च देवताः ॥ ७० ॥
 गन्धमाल्योपहारैश्च फललाजसुरासवैः ।
 प्रवपणो प्रलवने खलसीतोपहारयोः ॥ ७१ ॥
 एता एव यजेन्नित्यं देवता विधिना शुचिः ।
 अमोघं कर्म भवति कृषिर्वर्द्धति सर्वदा ॥ ७२ ॥
 क्षेत्रस्य पतिनेत्येतत् क्षेत्रपत्यं तृचं जपेत् ।
 ईक्षेत्सूर्यं द्विजो नित्यं विन्दते क्षेत्रमुत्तमम् ॥ ७३ ॥

१. ऋ० ४. ४. २. ऋ० ४. ६. ८. ३. ऋ० ४. २५. ४. ऋ० ४. ३१. ५. ऋ०
 ४. ४०. ५. ६. ऋ० ४. ५७. ४-८. ७. ऋ० ४. ५७. १-३

आखूत्करेषु चरुणा यजेदेतेन मूषिकान् ।
 चित्र इद्राजेत्यनया स्तुत्वा चानुपतिं सदा ॥ ७४ ॥
 ब्राह्मणान् भोजयेदत्र कीनाशांश्चैव भोजयेत् ।
 अप्रमत्तः शान्तिपरः स्वयमेव कृषिं व्रजेत् ॥ ७५ ॥
 भूमिभङ्गो गवां हिंसा तृणकीटादिनाशनम् ।
 एतेषु यत्कृतं पापं खलदानेन शुद्ध्यति ॥ ७६ ॥
 धान्यानां विशकं भागं श्रोत्रियेभ्यो निवेदयेत् ।
 विशकस्य द्वि दानेन कृषिदोषात्प्रमुच्यते ॥ ७७ ॥
 समुद्रादिति सूक्तेन यः सदा जुहुयाद् घृतम् ।
 तमग्निः सर्वतः पाति भद्रेण द्विगुणेन च ॥ ७८ ॥
 पूर्वोक्तेनैव कल्पेन संयतात्मा जितेन्द्रियः ।
 वि ज्योतिषेति ज्वलयेद् यत्रेच्छेज्जातवेदसि ॥ ७९ ॥
 विश्वानि न इति द्वाभ्यामृग्भ्यां यो वह्निमर्चयेत् ।
 स तरत्यापदः सर्वा यशः प्राप्नोति चाक्षयम् ॥ ८० ॥
 हुत्वा वह्निरुपस्थेयः प्राणार्थं हव्यवाहनः ।
 अग्ने त्वमिति सूक्तेन धनमायुश्च वाञ्छता ॥ ८१ ॥
 य इच्छेद्विविधं वित्तं सत्त्वं चानुपमं महत् ।
 उरोष्ठे इति सूक्तेन उपतिष्ठेच्छतक्रतुम् ॥ ८२ ॥

 प्रजाकामो यजेन्नित्यं चरुणा देवपत्नयः ।
 उपहृत्योपहारं च शेषं भुञ्जीत वाग्यतः ॥ ८३ ॥
 उच्छिष्टं च प्रदातव्यं भार्यायै पुत्रमिच्छता ।
 धेन्वाः सरूपवत्सायाः पयसा साधयेच्चरुम् ॥ ८४ ॥
 अनुरूपां प्रजामाशु लभते नात्र संशयः ।
 स्वस्त्यात्रेयं जपेन्नित्यं प्रातः प्रातर्द्विजः शुचिः ॥ ८५ ॥
 एतत्स्वस्त्ययनं पुण्यं सर्वकल्मषनाशनम् ।
 सुहृदं ज्ञातिनं चैव गच्छन्तमनुमन्त्रयेत् ॥ ८६ ॥

1. ऋ० ८. २१. १८. 2. ऋ० ४. ५८. 3. ऋ० ५. २. ६. 4. ऋ० ५. ४. ६.
 5. ऋ० ५. २४. 6. ऋ० ५. ३८. 7. ऋ० ५. ४६. ७-८. 8. ऋ० ५. ५०; ५१.

स्वस्ति पन्थामिति प्रोच्य स्वस्तिमान् व्रजतेऽध्वनि ।
 वि जिहीष्व वनस्पते तदिदं च्यावनं स्मृतम् ॥ ८७ ॥
 यं च्यावयितुकामः स्याच्छ्यावयेत्तमिदं जपन् ।
 द्विषन्तं वा पदाक्रम्य भूमौ पांशुमयीं कृतिम् ॥ ८८ ॥
 निष्पीड्यन्निव संग्रामाच्च्यवते नात्र संशयः ।
 स्त्रियं गर्भप्रमूढां वा पाययेदनुमन्त्रितम् ॥ ८९ ॥
 उदकं च्यावनेनैव गर्भोऽधश्च्यवते सुखम् ।
 अच्छा वदेति सूक्तं तु वृष्टिकामः प्रयोजयेत् ॥ ९० ॥
 निराहारः क्लिन्नवासा अचिरेण प्रवर्षति ।
 हुत्वायुतं वैतसीनां क्षीराक्तानां हुताशने ॥ ९१ ॥
 महद् वर्षमवाप्नोति सूक्तेनाच्छावदेन हि ।
 य इच्छेद्वरदां देवीं श्रियं नित्यं कुले स्थिताम् ॥ ९२ ॥
 स शुचिः प्रयतो भूत्वा जुहुयादाज्यमन्वहम् ।
 श्रियः पञ्चदशर्चं च श्रीकामः सततं जपेत् ॥ ९३ ॥
 आवाहयेच्छ्रियं पद्मे पञ्चभिः कनकेऽपि वा ।
 उपहारानुपहरेच्छुक्तान् भक्तान् पयो दधि ॥ ९४ ॥
 स्थालीपाकं च शालीनां पयसा सम्प्रकल्पयेत् ।
 चान्द्रायणकृतात्मा तु प्रपद्येत् प्रयतः श्रियै ॥ ९५ ॥
 सर्वौषधिभिः फण्टाभिः स्नात्वाद्भिः पावनैरपि ।
 उपेतु मां देवसख इति राज्ञोभिषेचनी ॥ ९६ ॥
 मनसः काममित्येषा पशुकामाभिषेचनी ।
 कर्दमेनेति यः स्नायात् प्रजाकामः शुचिव्रतः ॥ ९७ ॥
 अश्वपूर्णांमिति स्नायाद्राज्यकामः शुचिव्रतः ।
 रोहिते चर्मणि स्नायाद् ब्राह्मणस्तु यथाविधि ॥ ९८ ॥
 राजा चर्मणि वैयात्रे क्षत्रियस्त्वथ रौरवे ।
 वस्तचर्मणि वैश्यस्तु होमः कार्यस्त्वन्तरम् ॥ ९९ ॥
 चन्द्रामिति तु पद्मानि जुहुयात्सर्पिषा द्विजः ।
 आदित्यवर्णं इत्यनया विल्वहोमो विधीयते ॥ १०० ॥
 विल्वेध्म एव वाग्निः स्यात् स्थालीश्च जुहुयाद् द्विजः ।
 दशसाहस्रिको होमः श्रीकामः प्रथमो विधिः ॥ १०१ ॥

हुत्वा तु प्रयुतं सम्यगनन्तां विन्दते श्रियम् ।
 अयुतं शतकृत्वस्तु हुत्वा शुक्तानि सर्पिषा ॥ १०२ ॥
 अनन्तामव्यवच्छिन्नां शाश्वतीं विन्दते श्रियम् ।
 अशक्तौ जप एवोक्तो दशसाहस्रिको वरः ॥ १०३ ॥
 जप्त्वा तु प्रयुतं सम्यगनन्तां विन्दते श्रियम् ।
 अयुतं शतकृत्वस्तु जप्त्वा श्रियमुपाश्रुते ॥ १०४ ॥
 अप्सवेव जुहुयान्नित्यं पद्मान्ययुतशो निशि ।
 दृष्ट्वा श्रियं तूपरमेत् किलासित्वाद्विभेतु वै ॥ १०५ ॥
 विल्वाशी विल्वनिलयो जुह्वद् विल्वानि सर्पिषा ।
 एकविंशतिरात्रेण परां सिद्धिं नियच्छति ॥ १०६ ॥
 येन येन च कामेन जुहोति प्रयतः श्रियै ।
 पद्मान्यथापि विल्वानि स स कामः समृध्यति ॥ १०७ ॥
 न जातु कृपणार्थाय श्रियमावाहयेत्कचित् ।
 न यत्किञ्चनकामेन होमः कार्यः कथञ्चन ॥ १०८ ॥
 महद्वा प्रार्थ्यमानेन राज्यकामेन वा पुनः ।
 वाचः परं प्रार्थयिता यन्नाद् युक्तः श्रियं यजेत् ॥ १०९ ॥
 अग्निरैत्विति सूक्तेन जुहुयादाज्यमन्वहम् ।
 ओजस्विनीमवाप्नोति प्रजां धर्मवतीं शुभाम् ॥ ११० ॥
 अच्छा^१ न इत्यृचा दीप्तमुपतिष्ठेद् विभावसुम् ।
 प्रज्ञां प्राप्य जयेच्छत्रूंस्तरते दुरितानि च ॥ १११ ॥
 आ गाव^२ इति सूक्तेन गोष्ठगा लोकमातरः ।
 उपतिष्ठेद् ब्रजन्तीश्च य इच्छेत्ताः सदान्याः ॥ ११२ ॥
 त्वामिद्धीति प्रगाथेन उपतिष्ठेच्छतक्रतुम् ।
 मध्याह्ने सन्ध्ययोश्चैव जपन्धनमवाप्नुयात् ॥ ११३ ॥
 उपेति^३ तिसृभी राज्ञो दुन्दुभीन् संस्पृशेद् रणे ।
 ओजो बलमवाप्नोति शत्रूंश्चैव नियच्छति ॥ ११४ ॥
 पाणिना तृणमादाय यज्ञायज्ञेति^४ योभ्यसेत् ।
 सोऽधीतस्यास्य सूक्तस्य फलं प्राप्नोति नातृणः ॥ ११५ ॥

१. ऋ० ६. २. ११. २. ऋ० ६. २८. ३. ऋ० ६. ४६. ४. ऋ० ६.
 ४७. २६-३१. ५. ऋ० ६. ४८.

सूक्तान्ते च तृणं त्वग्नाविरिणो वोदकेऽपि वा ।
 निक्षिपेत् तत्प्रयत्नेन त्यक्त्वाऽन्यत्र भयावहम् ॥११६॥
 तृणपाणिर्जपन्तसूक्तं रक्षोघ्नं दस्युभिर्वृतः ।
 न भयं विन्दते क्वचिद् रक्षोभ्योऽरिभ्य एव च ॥११७॥
 गृहात्प्रपद्यमानस्तु पन्थानं धनकाम्यया ।
 जपेत्सोऽध्वनि यत्नेन अपि पन्थामिति व्रजन् ॥११८॥
 ये के च जमेत्यृचं जप्त्वा ध्यायन्नृशि दिवौकसः ।
 अग्नौ हुत्वैतया चाज्यं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥११९॥
 वयमु त्वेति सूक्तन्तु पौष्णं द्रविणवर्द्धनम् ।
 नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा धनं विन्दत्यभीप्सितम् ॥१२०॥
 यस्य नष्टं भवेत्किञ्चिद् द्रव्यं गौर्द्विपदं धनम् ।
 नश्येद्वाध्वनि यो मोहात् सं पूषन् स जपेन्नृशि ॥१२१॥
 इयमित्येतदाद्यन्तं सूक्तं सारस्वतं द्विजः ।
 नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा वाङ्मी भवति बुद्धिमान् ॥१२२॥
 सं वामिति तु यत्सूक्तमष्टर्चं त्रैष्टुभं स्मृतम् ।
 तज्जपन् प्रयतो नित्यमिष्टान् कामान् समश्नुते ॥१२३॥
 यो अद्रिभित्तु यत्सूक्तं तत्सपन्ननिर्वहणम् ।
 बृहस्पतिं नमस्कृत्वा सपन्नान् स्तृणुते बहून् ॥१२४॥
 एनस्वी वाभिश्स्तो वा कृत्वा वा कर्म गर्हितम् ।
 सोमारौद्रं जपेत्सूक्तं कृत्स्नमेनो व्यपोहति ॥१२५॥
 जुहुयाद्वा य एताभिर्ऋग्भिर्नित्यं धृतव्रतः ।
 वारुणेभ्यः स पाशेभ्यो मुच्यते शं तथाऽऽप्नुयात् ॥१२६॥
 जीमूतसूक्तस्य विधिं यथालिङ्गमवेक्ष्य वै ।
 ऋग्भिः कर्माणि कुर्वीत रथाङ्गानां यथाविधि ॥१२७॥
 संग्रामन्तु प्रयातस्य राज्ञश्चैतत्प्रयोजयेत् ।
 सर्वाण्यङ्गानि रथ्याश्च सदर्शान्चानुमन्त्रयेत् ॥१२८॥
 यमेव देशं गच्छेत शत्रुं वाप्यनुमन्त्रितः ।
 नाजित्वा विनिवर्तेत परं हि ब्रह्मणो बलम् ॥१२९॥

1. ऋ० ६. ५१. १६. 2. ऋ० ६. ५२. १५. 3. ऋ० ६. ५३. 4. ऋ० ६. ५४.
 5. ऋ० ६. ६१. 6. ऋ० ६. ६६. 7. ऋ० ६. ७३. 8. ऋ० ६. ७४. 9. ऋ० ६. ७५.

पुत्रानायुरथारोग्यं य इच्छेदव्ययं सुखम् ।
 सोऽग्निं नर इति सूक्तेन जुहुयादाज्यमन्वहम् ॥१३०॥
 प्राग्नये^२थ त्रिभिः सूक्तैः सन्ध्ययोजपमारभेत् ।
 न रक्षोभ्यो भयं वेत्ति धनं प्राप्नोति चाक्षयम् ॥१३१॥
 अष्टावष्टौ तथा चाष्टावृगित्येव त्रिपादिकम् ।
 अकारादिहकारान्तं जले स्थित्वा द्रुतं जपन् ॥१३२॥
 उपपातककोटीनां ब्रह्महत्यायुतानि च ।
 भूणाहत्याकृतं पापं तत्क्षणादेव नश्यति ॥१३३॥
 अग्निं दूतं पुरो^३ दधे^४ अग्ने रक्षा णो अंहसः^५ ।
 अदाभ्येन शोचिषाम्ना अग्न इहावसे ॥१३४॥
 अग्निं त्वा^६ यः प्रगाथेन नित्यमर्चति वज्रिणम् ।
 स अग्र्यं विपुलां भुङ्क्ते प्राप्नोति च धनायुषी ॥१३५॥
 वसिष्ठेन पुरा गीता महद्द्रुतमार्जनम् ।
 विश्वामित्राभिचारेषु महद्रक्षोनिवारणम् ॥१३६॥
 यः प्रातरिति सूक्तं तु स्त्रीकामः सततं जपेत् ।
 लभते सदृशीं कन्यां, दीर्घमायुः, स्वरूपिणीम् ॥१३७॥
 उत्तरस्याद्यमाचार्यो जुहुयाद् वास्तुकर्मणि ।
 स्नातः कृत्वा वैश्वदेवं परं ब्रह्मोदमुच्यते ॥१३८॥
 शंवती शं न इन्द्राग्नी इत्येते सततं जपेत् ।
 न रक्षोभ्यो न भूतेभ्यो व्याधिभ्यो वा भयं भवेत् ॥१३९॥
 निवेष्टुकामो रोगातो^{१०} भगसूक्तं सदाभ्यसेत् ।
 निवेशं विन्दते क्षिप्रं रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते ॥१४०॥
 इमा^{११} इति जपेन्नित्यं रौद्रं सूक्तं द्विजः शुचिः ।
 तज्जपन् प्रजया वित्तैः स्वयं चैव न रिष्यति ॥१४१॥
 उत्तितीर्षुरपो यस्तु शङ्केत् स्रोत्यासमागमे ।
 समुद्रज्येष्ठा^{१२} इति जपेत्सूक्तमेतद् भयापहम् ॥१४२॥

1. ऋ० ७. १. 2. ऋ० ७. ५; ६; ७. 3. ऋ० ८. ४४. ३. 4. ऋ० ७.
 १५. १३. 5. ऋ० १०. ११८. ७. 6. ऋ० ७. ३२. २२-२३. 7. ऋ० ७. ३२. २६-२७?
 8. ऋ० ७. ४१. 9. ऋ० ७. ३५. 10. ऋ० ७. ४१. 11. ऋ० ७. ४६. 12. ऋ० ७. ४६.

आदित्यदैवते सूक्ते रिपुघ्ने रोगनाशने ।
 जपेत्प्रातः शुचिर्भूत्वा रिपुरोगैः प्रमुच्यते ॥१४३॥
 वास्तोष्पते प्रतीत्येतत्सूक्तं वास्तोष्पतं जपेत् ।
 स्नातः कृत्वा वैश्वदेवं परं ब्रह्मेदमुच्यते ॥१४४॥
 अमीवहेति सूक्तेन भूतानि स्वापयेन्निशि ।
 नहि प्रस्वापनं किञ्चिदीदृशं विद्यते क्वचित् ॥१४५॥
 सन्धाधे विषमे दुर्गे बद्धो वा निर्गतः क्वचित् ।
 पलायन्वा गृहीतो वा तस्करैः स जपेदिदम् ॥१४६॥
 अमीवहा^४ विश्ववतीमुद्धृत्याऽन्याः प्रयोजयेत् ।
 सूक्तमेतज्जपेत्सर्वमिति मन्येत शौनकः ॥१४७॥
 त्रारात्रं नियतोऽनशनन् श्रपयेत्पायसं चरुम् ।
 तेनाहुतिशतं पूर्णं जुहुयात्सर्पिषा द्विजः ॥१४८॥
 समुद्दिश्य महादेवं त्र्यम्बकं त्र्यम्बकेत्यृचा ।
 एतत्पर्वशतं कृत्वा जीवेद्बृहदशतं सुखी ॥१४९॥
 तच्चक्षुरित्यृचा स्नात उपतिष्ठेद् दिवाकरम् ।
 उद्यन्तं मध्यगं चैव दीर्घमायुर्जिजीविषुः ॥१५०॥
 रात्र्या अपरकाले य उत्थाय प्रयतः शुचिः ।
 व्युषा^७ इत्युपतिष्ठेत् पङ्क्तिभिः सूक्तेः कृताञ्जलिः ॥१५१॥
 श्रान्त्यात्स हिरण्यादि नानारूपं धनं बहु ।
 गा अश्वान् पुरुषं धान्यं स्त्रियो वासांस्यजाविकम् ॥१५२॥
 ध्रुवासु तासु क्षितिषु जपन्बद्धः प्रमुच्यते ।
 तिष्ठन् रात्रौ जपेदेनां विपाशः सम्प्रपद्यते ॥१५३॥
 अहोरात्रं स्थितश्चैवमनश्नन् स्याद्विवेष्टितः ।
 अयःपाशाः स्फुटन्त्यस्य दारुपाशास्तथैव च ॥१५४॥
 स्योनेति पृथिवीं देवीं प्रपद्येन्नियतः सदा ।
 जपेदेनां च तत्रापि भूमिपाशात्प्रमुच्यते ॥१५५॥
 यत्किञ्चित्पातकं कुर्यात्कर्मणा मनसा गिरा ।
 यत्किञ्चिदं^{१०} वरुणोति ऋचं जप्त्वा प्रमुच्यते ॥१५६॥

१. ऋ० ७.५१.५२. २. ऋ० ७.५४. ३. ऋ० ७.५५. ४. ऋ० ७.५५. १. ५. ऋ० ७.५६. १२.
 ६. ऋ० ७.६६. १६. ७. ऋ० ७.७५-८०. ८. ऋ० ७.८८. ७. ९. ऋ० १.२२. १५. १०. ऋ० ७.८६. ५.

RV. 8. 30.]

(२५)

[२. १५६-१६८

अगम्यागमने चैतत् प्रायश्चित्तं विधीयते ।
 अन्यत्र गुरुतल्पाच्च तस्मात्पापात्प्रमुच्यते ॥१५६॥
 द्वादशाहमभुञ्जानः स्रग्गोत्रगमने जपेत् ।
 अर्द्धमासमभुञ्जानः सखिदारेषु संवसन ॥१५७॥
 इदमापः प्रवहत^१ यत्किञ्चेदमृचं पुनः ।
 इति चैता जपेदपः प्रविश्यैतेषु कर्मसु ॥१५८॥
 इन्द्राविष्णौ नमस्कृत्य जुहुयादाज्यमन्वहम् ।
 सूक्ताभ्यां पर एताभ्यां य इच्छेद्भूतिमात्मनः ॥१५९॥
 आस्यदघ्नं विगाह्याम्भः प्राङ्मुखः प्रयतः शुचिः ।
 सूक्ताभ्यां तिस्र एताभ्यामुपतिष्ठेद्दिवाकरम् ॥१६०॥
 अनश्नता तु जप्तव्यं वृष्टिकामेन यत्नतः ।
 पञ्चरात्रे व्यतीते तु महद् वर्षमवाप्नुयात् ॥१६१॥
 योऽरिभिः प्रतिपद्येत अभिशस्येत वा सृषा ।
 उपोष्यैकं त्रिरात्रं स जुहुयादाज्यमन्वहम् ॥१६२॥
 इन्द्रासोमेति^४ सूक्तं तु जपेच्चैतच्छ्रतावरम् ।
 किञ्चिदद्याद् द्विजेभ्योन्ते स्तृणुते सर्वशास्त्रवान् ॥१६३॥
 यस्य लुभ्येद् व्रतं मोहाद् प्रात्यैर्वा संस्पृशेद् द्विजः ।
 उपोष्याज्यं च जुहुयात्त्वमग्ने व्रतपा इति ॥१६४॥
 प्र सम्राजमिति त्वेतज्जपन्नीक्षेद् दिवाकरम् ।
 उद्यन्तमुपतिष्ठेत् स्नात्वा स्नात्वा दिने दिने ॥१६५॥
 अभियुक्तो भवेद् यस्तु विवदेद्वापि केनचित् ।
 निर्जित्य सगणान् शत्रून् क्षिप्रं वादं पराजयेत् ॥१६६॥
 शमन्निरग्निभिश्चेति प्रपद्येद् वायुभास्करौ ।
 अग्निं प्रथमतः स्तुत्वा महत्कृञ्चात्प्रमुच्यते ॥१६७॥
 नहीति^८ यश्चतुष्केण स्नात्वा वै प्रातरुत्थितः ।
 द्वौ मासावुपतिष्ठेत् त प्रायति भयात्स्वयम् ॥१६८॥

१. ऋ० १. २३. २२; १०. ६. ८. २. ऋ० ७. ६६; १००. ३. ऋ० ७. १०१;
 १०२. ४. ऋ० ७. १०४. ५. ऋ० ८. ११. ६. ऋ० ८. १६. ७. ऋ० ८. १८. ६.
 ८. ऋ० ८. ३०.

तृचं^१ जप्त्वा ऽऽयदित्येतत्सनात्वाभ्यर्च्य पुरन्दरम् ।
 प्राप्नुयान्मानसान्कामान् सम्पूज्य वसुरोचिपः ॥१६६॥
 आद्यानि^२ त्रीणि सूक्तानि पञ्च चाग्रे बृहन्निति ।
 पदं^४ तथान्त्यानि सूक्तानि अग्निं नर इतीति च ॥१७०॥
 प्र कृतानीति चाध्यायं भोजनात् प्राक् पठेदिदम् ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वकिल्बिषैः ॥१७१॥
 प्राग्भोजनमिदं ब्रह्म मानवानां महर्षिणाम् ।
 पूर्वाह्णे जपतो नित्यमर्थसिद्धिः परा भवेत् ॥१७२॥
 अग्निनेत्याश्विनं सूक्तं चतुर्विंशकमन्वहम् ।
 जपेत्प्रातः शुचिर्भूत्वा नासत्यावर्च्य सुव्रतः ॥१७३॥
 प्राप्नुयात्परमामृद्धिं द्रविणं चोर्जमेव च ।
 समिधेति जुहोत्यग्नौ सूक्तेन प्रत्यृचं घृतम् ॥१७४॥
 स सिद्धिमनुलां प्राप्य समानां जीवते शतम् ।
 द्विचत्वारिंशकेनेह सूक्तेनाघेति वज्रिणः ॥१७५॥
 सख्यं लब्ध्वा महेन्द्रेण सपत्नान् स्तृणुते बहून् ।
 प्राप्नोयाज्जपतोऽन्नानि प्रश्रं कृत्वा प्रमाणातः ॥१७६॥
 तस्मात्पूर्वाह्निकोऽध्यायः स्मृतोऽयं रिपुनाशनः ।
 वाचं^{१०} महीति च जप्त्वा प्राप्नोत्यारोग्यमेव च ॥१७७॥
 दुःस्वप्नघ्नीः परा जप्त्वा प्रातः पापैः प्रमुच्यते ।
 शं नो भवेति द्वाभ्यां तु भुक्त्वाभ्रं प्रयतः शुचिः ॥१७८॥
 हृदयं पाणिना स्पृष्ट्वा ज्योम् जीवेद्गदः सुखी ।
 यतो भयं विजानीयात् तस्यां दिशि यतव्रतः ॥१७९॥
 शुचौ देशेऽग्निमाधाय जुहुयादिन्द्रमर्च्य च ।
 यत^{१३} इत्याज्यमुत्पृतं पडभिर्गन्धान् निवेद्य च ॥१८०॥
 पायसं दधिमन्थं वा पूषान्वाप्युपहारयेत् ।
 अहोरात्रमुपोष्यैकं तिलान् वा घृतमेव वा ॥१८१॥

1. ऋ० ८. ३४. १६-१८. 2. ऋ० १०. १-३. 3. ऋ० १०. १-५. 4. ऋ० १०.
 १८६-१६१. 5. ऋ० ७. १. 6. ऋ० ८. ३२-४५. 7. ऋ० ८. ३५. 8. ऋ० ८. ४४.
 9. ऋ० ८. ४५. 10. ऋ० ८. ४६-४७. 11. ऋ० ८. ४७. १४-१८. 12. ऋ० ८. ४८.
 ४-५. 13. ऋ० ८. ५०. १३-१८.

उत्त्वा ^१मन्दन्त्विति स्नातो हुत्वा शत्रून् प्रमापयेत् ।
 वद्धो वाऽप्यवरुद्धो वा वाग्यतः प्रयतो जपेत् ॥१८२॥
^२त्यान्वित्यादित्यदैवत्यं सद्यो मुच्येत बन्धनात् ।
^३यद् द्यावेति जपेन्नित्यं प्रगाथं नियतः शुचिः ॥१८३॥
 स कीर्त्तिमनुलां प्राप्य सर्वान्कामान्तसमश्नुते ।
 त्वं नो अग्न इति सूक्तेन हुत्वाचर्याग्निं घृतेन तु ॥१८४॥
 पालितो विश्वतो दीप्त्या प्राप्नुयाद् वह्निना रयिम् ।
 आ तू ^५सूक्तेन सततं धनं याचेत पुरन्दरम् ॥१८५॥
 प्र समित्पाणये तस्मै धनं यच्छति वृत्रहा ।
 कन्या ^६वारिति सूक्तं तु सततं नियतो जपेत् ॥१८६॥
 त्वद्दोषिणीं तथालोम्नीं क्षिप्रं तस्मात्प्रमोचयेत् ।
 यदद्य कञ्चेत्युदिते रवौ स्तुत्वा पुरन्दरम् ॥१८७॥
 गृणन्नपोहते रिप्रं वश्यं वा कुरुते जगत् ।
 यद्वागिति ^८दृचेनैव गौरीं योऽर्चति सुव्रतः ॥१८८॥
 तस्य नास्मिंस्कृता वाणी मुखादुच्चरते कश्चित् ।
 वषमहां इति दृष्ट्वा कमुपतिष्ठेद् दृचं पठन् ॥१८९॥
 ब्रुवन्नप्यनृतां वाणीं लिप्यते नानृतेन सः ।
 पूर्णो चन्द्रमसि ज्योत्स्नामियं ^{१०}येत्यनुषेवयेत् ॥१९०॥
 चन्द्रदृष्टिस्त्वनिमिषो वर्चस्वी दृष्टिमान् भवेत् ।
 प्रजा ^{११}हेति जपन् स्नात्वा न योनिं प्रतिपद्यते ॥१९१॥
 मातेति ^{१२}गामुपस्पृश्य जपन्गास्तु समश्नुते ।
 वचोविदमिति ^{१३}त्वेतां जपन्वाचं समश्नुते ॥१९२॥
 पावमानं ^{१४}परं ह्येतन्नयमं मण्डलं जपेत् ।
 स्नात्वा शुचिः शुचौ देशे सपवित्रः सकाञ्चनः ॥१९३॥
 इत्यृग्विधाने द्वितीयोऽध्यायः ।

१. ऋ० ८. ५३. २. ऋ० ८. ५६. ३. ऋ० ८. ५६. ५-६ ४. ऋ० ८.
 ६०. ५. ऋ० ८. ७०. ६. ऋ० ८. ८०. ७. ऋ० ८. ८२. ८. ८. ऋ० ८. ८६.
 १०-११. ९. ऋ० ८. ६०. ११-१२. १०. ऋ. ८. ६०. १३. ११. ऋ० ८. ६०. १४.
 १२. ऋ० ८. ६०. १५. १३. ऋ० ८. १६. १४. ऋ० मण्डल ६.

तृतीयोऽध्यायः ।

॥ ओम् ॥

स्वादिष्टयेति गायत्रीः पावमानीर्जपेद् द्विजः ।
 पवित्राणां पवित्रन्तु पावमानीर्ऋचो जपेत् ॥ १ ॥
 प्रयतोप्सु निमज्याशु सर्वपापैः प्रमुच्यते ।
 एतासां कीर्त्तनं पुण्यं स्मरणं धारणं तथा ॥ २ ॥
 याथातथ्येन तु ज्ञात्वा ब्रह्मलोकं समश्नुते ।
 एतेषां तु यथोक्तानां गुणवद् यद् यदुत्तरम् ॥ ३ ॥
 कीर्त्तनात् भवेत्पूतः स्मरणात्स्मरते परम् ।
 धारणाद् ब्रह्मतामेति पूतात्मा विजितेन्द्रियः ॥ ४ ॥
 याथातथ्येन च ज्ञात्वा ब्रह्मणो विन्दते पदम् ।
 भावयेद्देवताकृत्ये ब्राह्मणान् भुञ्जतोऽप्रतः ॥ ५ ॥
 प्रीणाति देवतां तच्च समर्धयति कर्म च ।
 पित्र्ये पितृन् प्रीणयन्ति आविताः प्रयतात्मना ॥ ६ ॥
 कृत्वा दोषान्तुसुमहतोप्यपेयादीन् प्रपीय च ।
 जप्त्वा तत्समन्दीयं प्रविश्यापस्व्यद्वाच्छुचिः ॥ ७ ॥
 अन्नय्यं च भवेद्दत्तं पितृभ्यः परमं मधु ।
 यः पावमानीरुध्येति पूतात्मा विजितेन्द्रियः ॥ ८ ॥
 तस्य कामदुषा भूत्वा उपतिष्ठन्ति धेनवः ।
 आयुर्वलं यशो वित्तं प्रजां कीर्त्तिमनामयम् ॥ ९ ॥
 स्वाध्यायपुण्यमतुलं पूतः प्राप्नोति चान्नयम् ।
 अशक्तस्तु जपेद् युक्त्वा^१शद् वैखानसीर्ऋचः ॥ १० ॥
 सप्तर्षिभिश्च याः प्रोक्ताः पवित्रस्य च याः पराः ।
 ऋचां द्विषष्टिः प्रोक्त्यं पत्रस्वेत्यृषिसत्तमैः ॥ ११ ॥
 सर्वकल्मषनाशाय पावनाय शिवाय च ।
 स्वादिष्टयेति सूक्तानां सप्तषष्टिरिहोदिता ॥ १२ ॥
 दशोत्तराण्यृचांश्चैव पावमानीः शतानि पठ् ।

1. ऋ० ६. १-६७. 2. ऋ० ६. ५८. 3. ऋ० ६. ६७. ३१; ३२. 4. ऋ०
 ६. ६६. 5. ऋ० ६. ६६. १-३०; ६७. १-३२.

एतञ्जुह्वन् जपश्चैव घोरं मृत्युभयं जयेत् ॥ १३ ॥
 व्याधिभ्यः परिमोक्षं च लभते नात्र संशयः ।
 प्रतिगृह्याप्रतिग्राह्यं भुक्त्वा चान्नं विगर्हितम् ॥ १४ ॥
 जपंस्तरत्तमन्दीयं प्रविश्यापस्त्र्यहाच्छुचिः ।
 पावमानं परं ह्येतद् रपसामपनोदनम् ॥ १५ ॥
 प्राणानायम्य च ध्यायेदन्ते देवान् पितॄन् ऋषीन् ।
 उपोष्याज्यं च जुहुयादग्निं सोमं च पूजयेत् ॥ १६ ॥
 सरस्वतीं चार्चयेत् पयोम्बुमधुसर्पिषा ।
 आध्यात्मिकं पवित्रं ते सूक्तं जप्त्वाऽऽप्नुतः शुचिः ॥ १७ ॥
 गतिमिष्टामवाप्नोति विन्दते चेह वृद्धयः ।
 मण्डलं पावमानं तु जपेन्नक्षमुपोषितः ॥ १८ ॥
 नाशयेद् ब्रह्महत्यां वै वसिष्ठवचनं यथा ।
 ना नानमिति सूक्तानि अन्तकाले जपेत् सकृत् ॥ १९ ॥
 जप्त्वा चैव परं स्थानममृतत्वं च गच्छति ।
 आपो हि ष्ठेति नियतः प्रयुञ्जीत सदा द्विजः ॥ २० ॥
 ज्ञानार्थं शुद्धिकामस्तु जपेत् त्रिः समाहितः ।
 अग्नौ चैव निमज्जित्वा त्रिः पठेत् सुसमाहितः ॥ २१ ॥
 ब्रह्महा तु कपालेन खट्वाङ्गी चीरसंवृतः ।
 चरेद् द्वादश वर्षाणि स्वकर्म परिकीर्तयन् ॥ २२ ॥
 अजपन् मनसैवैतदापो हि ष्ठेति संस्मरेत् ।
 ऊर्ध्वं तु पञ्चमाद्वर्षाज्जपेदेव सहस्रराः ॥ २३ ॥
 अपरस्तु त्रिसाहस्रो जपः स्यात्प्रत्यहं सदा ।
 पूर्णं तु द्वादशे वर्षे ब्रह्महा विप्रमुच्यते ॥ २४ ॥
 समेत्य ब्राह्मणान् ब्रूयुस्थं तं चरितव्रतम् ।
 अचरितं भवेत्किञ्चिन्मिथ्यावादी पतेत्पुनः ॥ २५ ॥
 दशावरान् दश परान् हन्यास्त्वमनृतं वदन् ।
 ओं भो इति वदेद्विप्रैरनुज्ञातः शुचिर्जपेत् ॥ २६ ॥
 स्थालीपाकं च कुर्वीत सोऽग्नये व्रतचारिणे ।
 एवं स मुच्यते पापात् सावित्रीं प्रतिपद्य च ॥ २७ ॥

1. ऋ० ६. ८३. 2. ऋ० मण्डल ६. 3. ऋ० ६. ११२-११४. 4. ऋ० १०. ६.

ब्रह्महा तु पुरा शकस्त्वाष्ट्रं हत्वा त्वृषिं प्रभुम् ।
 सिन्धुद्वीपस्तमेताभिरभिषिच्य व्यमोचयेत् ॥ २८ ॥
 ब्रह्मस्वं च गुरोर्द्रुयं स्तेयं कृत्वा जपन्निमाः ।
 अनेनैव विधानेन पङ्क्तिर्वर्षैः प्रमुच्यते ॥ २९ ॥
 ब्रह्महा च सुरापश्च नियमेन जपन्निमाः ।
 अनेनैवोपचारेण ब्रह्मज्ञ इव मुच्यते ॥ ३० ॥
 ब्राह्मणस्य रुयोद्यम्य जपेदेता निपात्य च ।
 ऽयहं निपात्योपवसेदेकाहमवगूर्य च ॥ ३१ ॥
 शोणितं तु प्रहारेण उत्पाद्य स कथञ्चन ।
 त्रिरात्रमेवोपवसेजपेदेताः प्रसाद्य तम् ॥ ३२ ॥
 प्रातरुत्थाय सततं कुर्यान्मार्जनमात्मनः ।
 रात्रौ कृतस्य पापस्य अविज्ञातस्य निष्कृतिः ॥ ३३ ॥
 सायं च नित्यमेताभिः कुर्यान्मार्जनमात्मनः ।
 दिवा कृतस्य पापस्य अविज्ञातस्य निष्कृतिः ॥ ३४ ॥
 उपतिष्ठेत राजानं यमं सूक्तेन वै द्विजः ।
 स्थालीपाकं च कुर्वीत पक्षयोर्यमदैवतम् ॥ ३५ ॥
 अष्टम्यां च चतुर्दश्यां यजेत हविषा यमम् ।
 परेथिवांसमित्येतत्सूक्तमत्र प्रयोजयेत् ॥ ३६ ॥
 पुरायुषः प्रमीयेत न जातु स कथञ्चन ।
 प्रीयतेऽस्य यमो राजा स्मृतिं चान्ते प्रयच्छति ॥ ३७ ॥
 धर्मराजाय स्वाहेति मन्त्रान्ते जुहुयाद्विः ।
 वैशाख्यां पौर्णमास्यां तु कर्म नित्यं प्रयोजयेत् ॥ ३८ ॥
 अयने पर्वसु स्नात्वा यः प्रदद्यात्तिलोदकम् ।
 यमाय सगणायैव तद्भयं न स विन्दते ॥ ३९ ॥
 मृत्युमेव प्रपद्येत परं मृत्यो जपन् द्विजः ।
 नक्तमोजी मिताहारः परिसंवत्सरं सदा ॥ ४० ॥
 नैनं पुराऽयुषो मृत्युर्नयते समुतप्रजम् ।
 फलाहारो जयेन्मृत्युं त्रिभिर्वर्षैर्मिताशनः ॥ ४१ ॥

पठे काले तु भुञ्जीत फलं मूलमथापि वा ।
 स्थानासनाभ्यां विहरेदुदके शिशिरे वसेत् ॥४२॥
 ग्रीष्मे पञ्चतपास्तु स्याद् वर्षास्वभ्रावकाशकः ।
 एवं युक्तो जयेन्मृत्युं रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते ॥४३॥
 भ्रातुर्भार्यामपुत्रस्य सन्तानार्थं मृते पतौ ।
 देवरोन्वारुरुक्षन्तीमुदीर्ष्वेति निर्वर्तयेत् ॥४४॥
 ऋतुकाले तु सम्प्राप्ते घृताभ्यक्तोऽथ वाग्यतः ।
 एकमुत्पादयेत्पुत्रं न द्वितीयं कथञ्चन ॥४५॥
 दशाक्षरन्तु शान्त्यर्थं भद्रं न^२ इति संस्मरेत् ।
 नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा मानसं विन्दते सुखम् ॥४६॥
 फलाहारो भवेन्मासं मासं चापः पिवेत्ततः ।
 वायुभक्षो भवेन्मासं जपन्नेतत्सहस्रशः ॥४७॥
 मनसैवावस्य सिद्धयन्ति सर्वे कामाः समीहिताः ।
 दिव्यान् पश्यति गन्धर्वान् सिद्धान् परपति चारणान् ॥४८॥
 अन्तर्यानं ब्रजत्यस्माल्लोकादाकाशगो भवेत् ।
 दूरात्पश्यति दूराच्च शृणोति परमेष्ठिवत् ॥४९॥
 प्र देवत्रेति नियतो जपेत मरुधन्वसु ।
 प्राणान्तिके भये प्राप्ते क्षिप्रमम्भः स विन्दति ॥५०॥
 वैभीदकास्तु ग्रीनक्षान् गन्धैः समभिवासयेत् ।
 पुष्पैरवकिरेच्चैनान् स्थापयित्वा विहायसि ॥५१॥
 संहृत्य पादौ तां रात्रीं तिष्ठन्नक्षस्तुतिं जपेत् ।
 प्रावेपा^४ मा ऋचं त्वेतां मनसैव जपेन्निशि ॥५२॥
 व्युष्टायामुदिते सूर्ये जपन्नादेवनं ब्रजेत् ।
 एतामेव जपेन्नित्यं जयत्यन्यैर्न जीयते ॥५३॥
 यमेव जेतुमिच्छेत स्पृष्ट्वा मूर्द्धनि तं जपेत् ।
 सूक्तशेषं जयत्यन्यान् जीयते न स केनचित् ॥५४॥
 अबुध्रमुषासानक्तेत्येते स्वस्त्ययने जपेत् ।
 नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षस इति नित्यशः ॥५५॥

1. ऋ० १०. १८. ८. 2. ऋ० १०. २०. १. 3. ऋ० १०. ३०. 4. ऋ०
 १०. ३४. 5. ऋ० १०. ३५-३६. 6. ऋ० १०. ३७.

अस्यैव चोत्तमर्गेका ययैनोभ्यः प्रमुच्यते ।
 तयाज्यं जुहुयान्नित्यमेनोभ्यो विप्रमुच्यते ॥५६॥
 दिवस्परीति सूक्तन्तु जपेच्छद्वासमन्वितः ।
 सर्वत्र लभते श्रद्धां श्रद्धाकामः समाहितः ॥५७॥
 मा प्र गामेति च जपेत्समूहो गहने पथि ।
 स्वस्तिमानेति पन्थानं विन्दते च परं सुखम् ॥५८॥
 क्षीणायुरिति मन्येत यं कश्चित्सुहृदं प्रियम् ।
 यत्ते यममिति स्नातस्तस्य मूर्धानमालभेत् ॥५९॥
 सहस्रकृत्वः पञ्चाहं जपेदायुर्लभेत् सः ।
 घृतेन सिन्धुद्वीपस्य सूक्तेनैनं प्रलेपयेत् ॥६०॥
 संविशन शयने नित्यमेतं मन्त्रं जपेत् वै ।
 पुत्रान् भार्यां प्रियं चान्यमात्मानं संस्पृशेत्ततः ॥६१॥
 जीवावृत्तिं प्रयुञ्जीत नित्यमेतां घृतेन तु ।
 स्रोतांस्यभ्यज्य सर्वाणि सुखी भवति विज्वरः ॥६२॥
 इदमित्येति मन्त्रोयं सहस्रसन्निरुच्यते ।
 अर्धमासं हविष्यान्नमर्धमासं पयः पिबेत् ॥६३॥
 उपोष्य चापरं पक्षमरण्ये स्थण्डिले शुचौ ।
 औदुम्बरेध्मं प्रज्वालय जुहुयात्पावके घृतम् ॥६४॥
 सुकृत्सुवौ चमसश्चैव सर्वमौदुम्बरं भवेत् ।
 हुत्वाहुतिसहस्रं तु तेन कामेन युज्यते ॥६५॥
 अमोघमेव कर्मैतज्जानीयात्सिद्धिमेव तु ।
 व्यर्थमप्यर्द्धमेवैतत्फलस्यास्य प्रयच्छति ॥६६॥
 चतुष्पथे चान्नकाम आदित्याभिमुखो घृतम् ।
 जुहुयाद्धनकामस्तु सहस्रं भोजयेद् द्विजान् ॥६७॥
 पशुकामो जपेद् गोष्ठे जुहुयाद्वाप्युपोषितः ।
 विधिनाऽनेन नियतः सहस्रं विन्दते पशून् ॥६८॥
 लोहलोहितहेमानां कारयेत्त्रिवृतं मणिम् ।
 सहस्रं सभिधां चैव सम्प्राप्ताभिहुतो भवेत् ॥६९॥

1. ऋ० १०. ४५. 2. ऋ० १०. ५७. 3. ऋ० १०. ५८. 4. ऋ० १०. ६.
 5. ऋ० १०. ६१.

कृत्वा सहस्रसम्पातं शिरसा धारयेत्तु तम् ।
 पाणिना वा शुचिर्भूत्वा सहसानुचरो भवेत् ॥७०॥
 परावतः स्वस्त्ययनं स्नातकस्य विधीयते ।
 स्वर्गं हामश्च तं नित्यं जपेत् नियतव्रतः ॥७१॥
 वृद्धस्पते प्रथममिति नित्यं ज्ञानस्तुतिं जपेत् ।
 ज्ञानवान् भवति श्रीमाननन्तां विन्दते श्रियम् ॥७२॥
 अलक्ष्मीनाशनार्थन्तु पयोभक्षो भवेद् द्विजः ।
 वयः सुपर्णा इत्येतां जपन्वै विन्दते श्रियम् ॥७३॥
 तमसा प्रावृतो यस्तु मन्येतात्मानमात्मनि ।
 अश्रिया वाप्यथाविष्टो जपन्नेतां प्रमुच्यते ॥७४॥
 अक्षिणी प्रातरुत्थाय विमृजीतैतया सदा ।
 चक्षुष्मान्भवति श्रीमानलक्ष्मीं च प्रवाधते ॥७५॥
 न तं विदायेत्येतां तु जपन्विप्रः समाहितः ।
 विहाय कल्मषं सर्वं ब्रह्माभ्येति सनातनम् ॥७६॥
 अनया पर्वसु स्नात्वा यः प्रदद्यात्तिलोदकम् ।
 यमाय सगणायैव तद्भयं न स विन्दति ॥ ७७ ॥
 यस्ते मन्यो इति सदा सपन्नत्रे त्विमे जपेत् ।
 घृतेनाभिहुतं चाभ्यां धारयेदायसं मणिम् ॥ ७८ ॥
 जुहुयादायसं शङ्कुमाभ्यामेव चतुर्दशीम् ।
 खादिरे सुसमिद्धेभ्यो सपन्नान् प्रतिवाधते ॥ ७९ ॥
 यथा हि परमं ब्रह्म गुह्यं पावनमद्भुतम् ।
 तथा संवतनं हृद्यं नखरमाद्विद्यते परम् ॥ ८० ॥
 उपोष्य द्वादशाहानि जपन्नेतमृषिं सदा ।
 तन्मनाः प्रयतः स स्यात् त्रिरहोऽभ्युपयादपः ॥ ८१ ॥
 अन्ते तु द्वादशाहस्य शुचौ देशे समाहितः ।
 पुंसः प्रतिकृतिं कुर्याद् भूमौ पांसुमयीं तथा ॥ ८२ ॥
 तस्या हृदयदेशन्तु समाक्रन्य जपेद्विम् ।
 अमोघं कर्म जानीयाद्द्विहोरात्रे गते सति ॥ ८३ ॥

1. ऋ० १०. ६३. 2. ऋ० १० ७१. 3. ऋ० १०. ७३. ११. 4. ऋ० १०.

८२. ७. 5. ऋ० १०. ८३-८४.

व्यहेण धनिनं वैश्यं चतूरात्रेण क्षत्रियम् ।
 राजानं पञ्चरात्रेण षड्रात्रेण द्विजोत्तमम् ॥ ८४ ॥
 तपस्विनं सप्तरात्राजयेद् भुञ्जीत चैव तम् ।
 अपि वोपोषितः स्नातो जपेदेतत्सदा स्थितः ॥ ८५ ॥

य इच्छेदात्मनः कर्तुं हीनां तु परिवर्जयेत् ।
 सहस्रसम्पातहुतं विल्वानां चूर्णमावपेत् ॥ ८६ ॥
 उदपाने वशं नेतुं तं जनं क्षिप्रमानयेत् ।
 मातर्यात्मनि पुत्रेषु पितृभ्रातृसुहृत्सु च ॥ ८७ ॥
 हृद्यमेतत्प्रयुञ्जीत शिरसा धारयेद्गुडम् ।

सुमित्रं तु परिष्वज्य मूर्धन्याघ्राय चात्मजम् ॥ ८८ ॥
 हृद्यमेतत्प्रयुञ्जीत शान्त्यर्थाय सुखाय च ।

असंसिद्धे संवतने पांसुप्रतिकृतिं पथि ॥ ८९ ॥
 प्रज्वाल्य जुहुयादग्निं घृतेन ब्राह्मणो यदि ।

क्षत्रियस्य तु तैलेन सार्षपेण विशामपि ॥ ९० ॥
 आयसीं वै प्रतिकृतिमग्निमध्ये निधापयेत् ।

तां च प्रज्वलितां मत्वा जुहुयात्तन्मनाः शुचिः ॥ ९१ ॥
 उप्रेण मनसा हन्यात्क्रुद्धश्च जुहुयाद् घृतम् ।

यथा यथा प्रज्वलिते हूयते जातवेदसि ॥ ९२ ॥
 दीप्ता प्रतिकृतिर्विप्रस्तथा स्वं वशमेष्यति ।

श्मशानदग्धपांसूनां कुर्याद् वेदिं विलक्षणां ॥ ९३ ॥
 वैभोतकेध्मे ज्वलिते लोहप्रतिकृतिं न्यसेत् ।

अर्धरात्रे स्थिते तैलं सार्षपं लवणान्वितम् ॥ ९४ ॥
 तत्र शरमयं कुर्यात्प्रस्तरं प्रतिलोमतः ।

त्रिषु शङ्कुषु चासीनो जुहुयादुग्रदर्शनः ॥ ९५ ॥
 मुक्तकेशो वधं प्रेप्सुरचिरेण प्रसादयेत् ।

अथवाभिचरेदेवं जुहुयादात्मशोणितम् ॥ ९६ ॥
 वशं नयति राजानं क्षिप्रं जनपदं पुरम् ।

पुष्टिकर्मापि कर्तव्यं हृद्येनोक्तं यतात्मना ॥ ९७ ॥
 अनागसि न कुर्वीत ब्राह्मणो वधसंयुतम् ।

सरूपवत्सायाश्च गोः पयसा साधयेच्चरम ॥ ९८ ॥

R.V. 10. 84.]

(३५)

सहस्रसम्पातहुतं पाययेद्वत्समप्रजम् ।
 सहस्रानुचरो वत्सः स स्याद्भोगैर्विवर्जितः ॥ ६६ ॥
 गाश्चैव पाययेत्ताश्च भवन्ति व्राधिवर्जिताः ।
 पुत्रांश्च प्राशयेन्नित्यं प्रियानन्यांश्च सज्जनान् ॥ १०० ॥
 निरामयाश्च स्निग्धाश्च भवन्ति विगतज्वराः ।
 स्त्रियं चेदभिमन्येत तस्याः संवननं महत् ॥ १०१ ॥
 ब्रीहीणां नखभिन्नानां तण्डुलान् सूक्ष्मचूर्णितान् ।
 सहस्रसम्पातहुतान् स्वेदयेत्कुशलोऽग्निना ॥ १०२ ॥
 तेन प्रतिकृतिं कुर्यात्तां ध्यात्वा मनसा स्त्रियम् ।
 अक्तां सर्पपतैलेन जुहुयादङ्गशश्च ताम् ॥ १०३ ॥
 पादौ प्रथमतश्छिन्धात् फडित्यग्नौ निधापयेत् ।
 अथ जङ्घे जानुनी च ऊरू वाहू ततः शिरः ॥ १०४ ॥
 छित्त्वा हृदयदेशन्तु हृदये स्वे निवेशयेत् ।
 जपन्निममृषिं विप्रः स्त्री वशं साधिगच्छति ॥ १०५ ॥
 नैतत्परिगृहीतासु न साध्वीषु कथञ्चन ।
 न धर्मव्रतशीलासु कुर्वीत द्विजसत्तमः ॥ १०६ ॥
 कामं परिगृहीतासु हीनवर्णासु यश्चरेत् ।
 पतिमस्या गुणीकुर्यात्पूर्वं पश्चात्तु तां स्त्रियम् ॥ १०७ ॥
 भुक्त्वा वा पायसं सद्यश्छर्दयित्वा निधापयेत् ।
 तच्चूर्णं कृष्णजायायै देयं संवननं स्मृतम् ॥ १०८ ॥
 महावृक्षफलान्येवमयुग्मान्यभिमन्त्रयेत् ।
 तेषां युग्मानि सुञ्जीत स्वयमर्थानि शेषयेत् ॥ १०९ ॥
 तानि दद्याद्यभिच्छेत्तु वशीकर्तुं जपन्नृषिम् ।
 सुहृद्भूत्वा सुहृद् यस्य देयं संवननं स्मृतम् ॥ ११० ॥
 एकैकमभिरूपन्तु हृद्यसूक्ताद्यतः पुनः ।
 कर्माणि त्वभिरूपाणि कुर्याद् यस्तु यथेच्छति ॥ १११ ॥
 पराकदासस्य विधिं हृद्येनोक्तं विदुर्वुधाः ।
 स्त्रीणां संवननं चैतत् पुंसामपि विधीयते ॥ ११२ ॥
 द्वेष्यं तु ज्ञातिनामेव जयश्चैव सदा युधि ।
 खादिरं कारयेच्छङ्कुं हृदि तं संनिवेशयेत् ॥ ११३ ॥

कृत्वा प्रतिकृतिं पूर्वं पांसुभिर्वाथवा तुषेः ।	
इषुमप्यनुमन्त्र्यैव संप्रामं सम्प्रकल्पयेत् ॥११४॥	
रिपुघ्नमेतज्जानीयात्प्रयुक्तमपराजितम् ।	
पराकदासद्वेष्यार्थं हृद्यं संवननं स्मृतम् ॥११५॥	
चिन्तयन्मनसाप्येते सूक्ते सिद्धिं नियच्छति ।	
सूर्यायै भाववृत्तं तु श्रावयेत्कन्यकां पिता ॥११६॥	
अनुरूपं सुसदृशं भर्तारं तेन विन्दति ।	
इमामिति जपेत्कन्या नाभिमालभ्य नित्यशः ॥११७॥	
एवमेव जपेद्भर्ता ततो दीर्घायुषौ तु तौ ।	
स्नापयेदभिरूपैश्च भ्राता कन्यां पितापि वा ॥११८॥	
दशपुत्रवती भवेन्न च भर्ता वियुज्यते ।	
सम्राज्ञीति जपेन्मूर्ध्नि कन्यामालभ्य नित्यशः ॥११९॥	
श्वश्रूश्चशुरदेवरैर्नान्द्रा वापि पूज्यते ।	
इन्द्राण्याः कृतसंवादं स्नाने सूक्तं प्रयोजयेत् ॥१२०॥	
नववर्गोत्तमयुतं पतिसौभाग्यपुत्रदम् ।	
जलपुष्पोत्करयुते चित्रकुम्भसमावृते ॥१२१॥	
कर्तव्योत्र तथा यागः सोमगन्धर्ववह्निनाम् ।	
भगायाप्सरसां चैव यज्ञाधिपतयेपि च ॥१२२॥	
इन्द्राण्यै देवपत्नीनां रतिप्रद्युम्नयोस्तथा ।	
नदीसलिलसम्पूर्णैः पञ्चगव्यसमावृतैः ॥१२३॥	
हुत्वाग्निं स्नापयेत्कन्यां स्थितां देशे तु दक्षिणे ।	
प्रियङ्गुवटनागानां कषायोद्घृष्टकेसरम् ॥१२४॥	
सम्पाताभिहुतं कृत्वा सर्वौषधिसमन्वितम् ।	
अभिमन्त्रयेह सूक्तान्ते नवभिस्तु वि हीति वै ॥१२५॥	
स्थेयाभिरद्भिः पूर्णेन अभिषिञ्चेदुपोपिताम् ।	
याः पतिघ्न्यस्त्रियस्तन्व्यः शाम्यन्ते तास्त्वनेन वै ॥१२६॥	
स्नापयेदाहनस्याभिर्विद्याद् यां विप्रव्राजिनीम् ।	
सूक्तादुपोद्धरेदेनं न सेश इति तु दृचम् ॥१२७॥	

1. ऋ० १०. ८५. ६-१३. 2. ऋ० १०. ८५. ४५. 3. ऋ० १०. ८५. ४६.
4. ऋ० १०. ८६. 5. ऋ० १०. ८६. १-६. 6. ऋ० १०. ८६. १६-१७.

उपदिष्टोयमेकेषां पुंसः कर्मणि पौरुषे ।
 रक्षोहृणं वाजिनमित्येतद्रक्षोहृणं जपेत् ॥१२८॥
 अग्निं प्रज्वाल्य चैतेन उपतिष्ठेत् नित्यशः ।
 आज्याहुतीश्च जुहुयात् तेन रक्षांसि बाधते ॥१२९॥
 एतद्रक्षोहृणं शान्तिः परमैवा प्रकीर्तिता ।
 हविष्पान्तीयमित्येतत्सूक्तमत्र प्रयोजयेत् ॥१३०॥
 गर्हितान्नाद्ययोगे च हविष्पान्तीयसम्भ्यसेत् ।
 पवित्रं परमं ह्येतद् ध्यातव्यमप्यभीक्ष्णशः ॥१३१॥
 आदित्ये दृष्टिमास्थाप्य पणमासान्नियतोऽभ्यसेत् ।
 देवयानं स पन्थानं पश्यत्यादित्यमण्डले ॥१३२॥
 विद्या वैश्वानरी चास्य स्वकायस्था प्रकाशते ।
 हविष्पान्तीयसम्भ्यस्य सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥१३३॥
 इन्द्रं स्तवेति सूक्तं तु जपेच्छत्रुनिवर्हणम् ।
 पवित्राणां पवित्रं तु गुह्यं पावनमद्भुतम् ॥१३४॥
 शुक्लपक्षे शुभे वारे सुनक्षत्रे सुगोचरे ।
 द्वादश्यां पुत्रकामाय चरुं कुर्वीत वैष्णवम् ॥१३५॥
 दम्पत्योरुपवासः स्याद् एकादश्यां सुरालये ।
 ऋग्भिः षोडशभिः सम्यगर्चयित्वा जनार्दनम् ॥१३६॥
 चरुं पुरुषसूक्तेन श्रपयेत्पुत्रकाम्यया ।
 प्राप्नुयाद्वैष्णवं पुत्रमचिरात्सन्ततिक्षमम् ॥१३७॥
 द्वादश द्वादशीः सम्यक् पयसा निर्वपेच्चरुम् ।
 यः करोति सहस्रं स्याद् याति विष्णोः परं पदम् ॥१३८॥
 हुत्वार्गिं विधिवत् सम्यग् ऋग्भिः षोडशभिर्द्विजः ।
 कृताञ्जलिपुटो भूत्वा स्तवं ताभिः प्रयोजयेत् ॥१३९॥
 केशवं मार्गशीर्षे तु पौषे नारायणं स्मृतम् ।
 माधवं माघमासे तु गोविन्दं फाल्गुने तथा ॥१४०॥
 चैत्रे चैव तथा विष्णुं वैशाखे मधुसूदनम् ।
 ज्येष्ठे त्रिविक्रमं धियादाषाढे वामनं विदुः ॥१४१॥

1. ऋ० १०. ८७. 2. ऋ० १०. ८८. 3. ऋ० १०. ८९. 4. ऋ०

भ्रावणो श्रीधरं विद्याद्धृषीकेशं ततः परे ।
 आश्विने पद्मनाभं तु दामोदरञ्च कार्तिके ॥१४२॥
 द्वादशैतानि नामानि ऋष्यशृङ्गोऽत्रवीन्मुनिः ।
 पूजयेन्मासनामभिः सर्वान्कामान् समश्नुते ॥१४३॥
 आयुष्मन्तं सुतं सूते यशोमेधासमन्वितम् ।
 धनदन्तं प्रजावन्तं धार्मिकं सात्त्विकं तथा ॥१४४॥
 समिधोऽश्वत्थवृक्षस्य हुत्वाग्निं जुहुयात्पुनः ।
 उपस्थानं हुताशस्य ध्यात्वाचर्य मधुसूदनम् ॥१४५॥
 हविर्होमं ततः कुर्यात्प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः ।
 सूक्तेन जुहुयादाज्यमादावन्ते च पूर्ववत् ॥१४६॥
 हविश्रोषं नमस्कृत्वा नारी नारायणं पतिम् ।
 भक्षयित्वा हविश्रोषं लब्धाशीः संविशेत् क्षयम् ॥१४७॥
 ततस्तु कर्म कृत्वेदं कर्तव्यं द्विजतर्पणम् ।
 द्वितीया स्त्री निर्वर्तेत यावद् गर्भं न विन्दति ॥१४८॥
 अपुत्रा स्मृतपुत्रा वा या च कन्यां प्रसूयते ।
 क्षिप्रं सा जनयेत्पुत्रमृष्यशृङ्गो यथाऽत्रवीत् ॥१४९॥
 अर्चनं सम्प्रवक्ष्यामि विष्णोरमिततेजसः ।
 यत्कृत्वा मुनयः सर्वे ब्रह्मनिर्वाणामप्रयुः ॥१५०॥
 अश्विनो हृदये सूर्ये स्थण्डिले प्रतिमासु च ।
 षट्स्वतेषु हरेः सम्यगर्चनं मुनिभिः स्मृतम् ॥१५१॥
 अग्नौ क्रियावतां देवो दिवि देवो मनीषिणाम् ।
 प्रतिमास्त्र्यनुद्धीनां योगिनां हृदये हरिः ॥१५२॥
 आपो ह्यायतनं तस्य तस्मात्तासु सदा हरिः ।
 तस्य सर्वगतत्वाच्च स्थण्डिले भावितात्मनाम् ॥१५३॥
 दद्यात्पुरुषसूक्तेन यः पुष्पाण्यप एव वा ।
 अर्चितं स्याज्जगदिदं तेन सर्वं चराचरम् ॥१५४॥
 आनुष्टुभस्य सूक्तस्य त्रिष्टुबन्तस्य देवता ।
 पुरुषो यो जगद्बीजमृषिर्नारायणः स्मृतः ॥१५५॥
 नारायण ! महाबाहो ! शृणुष्वैकमनाः प्रभो !
 वक्ष्ये पुरुषसूक्तस्य विधानं त्वर्चनं प्रति ॥१५६॥

अग्निकार्यं जपविधिं स्तोत्रं चैव सदात्मकम् ।
 स्नात्वा यथोक्तविधिना प्राङ्मुखः शुद्धमानसः ॥१५७॥
 प्रथमां विन्यसेद्वामे द्वितीयां दक्षिणे करे ।
 तृतीयां वामपादे तु चतुर्थीं दक्षिणे न्यसेत् ॥१५८॥
 पञ्चमीं वामजानुनि षष्ठीं वै दक्षिणे न्यसेत् ।
 सप्तमीं वामकट्यां तु अष्टमीं दक्षिणे कटौ ॥१५९॥
 नवमीं नाभिमध्ये तु दशमीं हृदये न्यसेत् ।
 एकादशीं कण्ठदेशे द्वादशीं वामबाहुके ॥१६०॥
 त्रयोदशीं दक्षिणे बाह्यावाह्ये चैव चतुर्दशीम् ।
 अक्षयोः पञ्चदशीं चैव षोडशीं मूर्ध्नि विन्यसेत् ॥१६१॥
 एवं न्यासविधिं कृत्वा पश्चात्पूजां समारभेत् ।
 यथा देहे तथा देवे न्यासं कृत्वा विधानतः ॥१६२॥
 मन्त्रन्यासं पुरा कृत्वा स्वदेहे देवतासु च ।
 गायत्र्योङ्कारं न्यस्ताङ्गः पूजयेद्विष्णुमव्ययम् ॥१६३॥
 उच्छ्वासावाहने नस्तः स्थिरायामुद्रवार्चने ।
 अस्थिरायां विकल्पः स्यात् स्थण्डिले तु भवेद् द्वयम् ॥१६४॥
 उच्छ्वासावाहने नस्तः स्थावरे वै यथा तथा ।
 शालिग्रामार्चनेनैव ह्यावाहनविसर्जने ॥१६५॥
 शालिग्रामे तु भगवानादिभूतो यथा हरिः ।
 न तथान्यत्र सूर्यादौ वैकुण्ठे वापि सर्वगः ॥१६६॥
 आद्ययावाहयेदेवमृचा तु पुंरुषोत्तमम् ।
 द्वितीययासनं दद्यात्पाद्यं चैव तृतीयया ॥१६७॥
 अर्घ्यं चतुर्थ्या दातव्यं पञ्चम्याचमनीयकम् ।
 षष्ठ्या स्नानं प्रकुर्वीत सप्तम्या वस्त्रमेव च ॥१६८॥
 यज्ञोपवीतमष्टम्या नवम्या चानुलेपनम् ।
 पुष्पं दशम्या दातव्यमेकादश्या तु धूपकम् ॥१६९॥
 द्वादश्या ह्रीपकं दद्यात् त्रयोदश्या निवेदनम् ।
 चतुर्दश्या नमस्कारं पञ्चदश्या प्रदक्षिणम् ॥१७०॥
 स्नाने वस्त्रे च नैवेद्ये दद्यादाचमनीयकम् ।
 दक्षिणां तु यथाशक्त्या षोडश्या तु प्रदापयेत् ॥१७१॥

RV. 10. 90.]

(४०)

[३. १७२-१८६]

ततः प्रादक्षिण्यं कृत्वा जपन्कुर्यात्समाहितः ।
 यथाशक्ति जपित्वा तु सूक्तं तस्य निवेदयेत् ॥१७२॥
 देवस्य दक्षिणे पाश्वे कुरुडं स्थण्डिलमेव वा ।
 कारयेत्प्रथमेनैव द्वितीयेन तु प्रोक्षणम् ॥१७३॥
 तृतीयेनाग्निमादध्याच्चतुर्थेन समिन्धनम् ।
 पञ्चमेनाज्यश्रपणं चरोश्च श्रपणं तथा ॥१७४॥
 षष्ठेनैवाग्निमध्ये तु कल्पयेत्पाद्मासनम् ।
 चिन्तयेद्देवदेवेशं कालानलसमप्रभम् ॥१७५॥
 ततो गन्धं च पुष्पं च धूपदीपनिवेदनम् ।
 अनुज्ञाप्य ततः कुर्यात्सप्तम्यादि यथाक्रमम् ॥१७६॥
 समिधस्तावतीः पूर्वं जुहुयादभिधारिताः ।
 ततो घृतेन जुहुयाच्चरुणा च ततः पुनः ॥१७७॥
 एवं हुत्वा ततश्चैव अनुज्ञाप्य यथाक्रमम् ।
 अग्नेर्भगवतस्तस्य समीपे स्तोत्रमुच्चरेत् ॥१७८॥
 यतं ते पुण्डरीकाक्ष ! नमस्ते विश्वभावन !
 नमस्तेस्तु हृषीकेश ! महापुरुष ! पूर्वज ! ॥१७९॥
 देवानां दानवानाञ्च सामान्यमधिदैवतम् ।
 सर्वदा चरणद्वन्द्वं ब्रजामि शरणं तव ॥१८०॥
 एकस्त्वमसि लोकस्य स्रष्टा संहारकस्तथा ।
 अव्यक्तश्चानुमन्ता च गुणमायासमावृतः ॥१८१॥
 संसारसागरं घोरमनन्तं क्लेशभाजनम् ।
 त्वमेव शरणं प्राप्य निस्तरन्ति मनीषिणः ॥१८२॥
 न ते रूपं न चाकारो नायुधानि न चास्पदम् ।
 तथापि पुरुषाकारो भक्तानां त्वं प्रकाशसे ॥१८३॥
 नैव किञ्चित्परोक्षं ते प्रत्यक्षोसि न कस्यचित् !
 नैव किञ्चिदसाध्यं ते नच साध्योसि कस्यचित् ॥१८४॥
 कार्याणां कारणं पूर्वं वचसां वाच्यमुत्तमम् ।
 योगिनां परमा सिद्धिः ! परमं ते पदं विदुः ॥१८५॥
 अहं भीतोऽस्मि देवेश ! संसारेऽस्मिन्महाभये ।
 ब्राह्मि मां पुण्डरीकाक्ष ! न जाने परमं पदम् ॥१८६॥

RV. 10. 90.]

(४१)

[३. १८७-२०१

कालेष्वपि च सर्वेषु दिक्षु सर्वासु चाच्युत !
 शरीरे जगतश्चासि वर्तते मे महद् भयम् ॥१८७॥
 त्वत्पादकमलादन्यत्र मे जन्मान्तरेष्वपि ।
 विज्ञानं यदिदं प्राप्य यदिदं स्थानमर्जितम् ॥१८८॥
 जन्मान्तरेपि मे देव ! मा भूदस्य परिक्षयः ।
 दुर्गतावपि ज्ञातस्य त्वद्गतो मे मनोरथः ॥१८९॥
 यदि नाशं न विन्देत तावतास्मि कृती सदा ।
 कामये विष्णुपादौ तु सर्वजन्मसु केवलम् ॥१९०॥
 पुरुषस्य हरेः सूक्तं स्वर्ग्यं धन्यं यशस्करम् ।
 आत्मज्ञानमिदं पुण्यं योगध्यानमिदं परम् ॥१९१॥
 फलाहारो भवेन्मासं पश्यत्यात्मानमात्मनि ।
 फलानि भुक्त्वोपवसेन्मासमद्भिश्च वर्तयेत् ॥१९२॥
 अरण्ये निवसेन्नित्यं जपन्नेतमृषिं सदा ।
 त्रिस्त्रिषवणकालेषु स्नायादप्सु समाहितः ॥१९३॥
 आदित्यमुपतिष्ठेत सूक्तेनानेन नित्यशः ।
 आज्याहुतीरनेनैव हुत्वैतं चिन्तयेद्दृषिम् ॥१९४॥
 ऊर्ध्वं मासात्फलाहारस्त्रिभिर्वर्षैर्जयेद्विवम् ।
 तद्भक्तस्तन्मना युक्तो दश वर्षाण्यनन्यभाक् ॥१९५॥
 साक्षात्पश्यति तं देवं नारायणमनामयम् ।
 ग्राह्यमत्यन्तयत्नेन स्रष्टारं जगतोव्ययम् ॥१९६॥
 गृहस्थधर्मे वर्तेत न्यायऋतुः शुचिव्रतः ।
 एतं देवं चिन्तयेत नारायणमनामयम् ॥१९७॥
 अर्धरात्रे त्यक्तनिद्र उत्थाय शुचिर्वाग्यतः ।
 सम्प्रसुप्तेषु भूतेषु योगं युञ्जीत योगवित् ॥१९८॥
 ऋज्वासीनः समे देशे निवाते शब्दवर्जिते ।
 सव्यं पाद्मं दक्षिणस्य जानुनि श्लेषयेत्ततः ॥१९९॥
 संहृत्य दक्षिणं पाद्मं सव्ये जानुनि यच्छति ।
 ब्रह्माञ्जलिकृतः स्वस्थो योगसम्मिलितेक्ष्णः ॥२००॥
 सोमित्युक्त्वा स्वं हृदयं चिन्तयेदविशङ्कितः ।
 तत्रात्मानं समादध्यादिन्द्रियाणि मनस्तथा ॥२०१॥

न चेद् बुध्येत किञ्चान्यन्न पश्येच्छृणुयान्न च ।
 न मनस्येद् यदा योगं तदा प्राप्तः स उच्यते ॥२०२॥
 हृद्येतमृषिमभ्यसेत्पश्यन्निव यथाश्रुति ।
 प्राणानायम्य चासीनो यावत्तं चिन्तयेदृषिम् ॥२०३॥
 उच्छ्वसिष्यन्नधो नाभिं गमयित्वा मनस्तथा ।
 उच्छ्वसेदेवमसकृत्तन्मना योगमुन्नयेत् ॥२०४॥
 एवं हि युञ्जन्त्सामान्यं न पश्येच्छृणुयान्न च ।
 तदा शनैर्नयेच्चेतो हृदयादूर्ध्वमेव तु ॥२०५॥
 समौ तु जत्रू चास्यं च नासिकानयने भ्रुवौ ।
 भ्रुवोर्मध्ये परं स्थानं तत्रैतद्धारयेत्स्थिरम् ॥२०६॥
 ललाटदेशे धार्याथ मूर्धानं गमयेत्ततः ।
 उच्छ्वसंश्च यथाकालं नाभिं गत्वोच्छ्वसेत्पुनः ॥२०७॥
 एतत्परं स्थानमुक्तं ब्रह्मणः परमात्मनः ।
 एवं युक्तो महात्मानमात्मानं प्रतिपद्यते ॥२०८॥
 यदि स्यात्सुकृती शुद्धो यदि वा पापकृत्तमः ।
 उपलभ्य परं ब्रह्म गतिं ज्ञात्वा भवेच्छुचिः ॥२०९॥
 सर्वपापानुबद्धश्चेद् बुद्ध्वैतत्प्रयतो जपेत् ।
 अभिजिज्ञासनादेव गच्छेत परमां गतिम् ॥२१०॥
 धारणा तु पृथक्कार्या धर्मेणानेन नित्यशः ।
 आदित्येग्नौ चन्द्रमसि वृक्षाग्रेषु च धारयेत् ॥२११॥
 पर्वताग्रे समुद्रे वा यत्र वापि मनो रमेत् ।
 न त्वेव विषयान्प्राप्य धारयीत कथञ्चन ॥२१२॥
 बह्वत्र दुःखं जानीयात्प्रध्वंसे धारणाकृते ।
 धार्मिकाणां कुले शुद्धे योगभ्रष्टोऽभिजायते ॥२१३॥
 मूर्ध्नि ब्रह्म यदा विन्देत् तमेव ऋषिसत्तमम् ।
 तदा मूर्ध्नः परं ज्योतिर्नक्षत्रपथमुन्नयेत् ॥२१४॥
 योगी योगेश्वरं प्राप्य निर्द्वन्द्वः परमात्मवित् ।
 सर्वत्रैवात्मनात्मानं पश्येदृषिपरायणः ॥२१५॥
 जपेच्चैव सदा स्नातः पवित्रमिदमुत्तमम् ।
 अपि पातकसंयुक्तः काजेन सुकृती भवेत् ॥२१६॥

तपःपरायणो नित्यं सत्यवागनसूयकः ।
 जपन्नेतमृषिं विप्रः कालेन स वनी भवेत् ॥२१७॥
 येन येन स कामेन जपेदिममृषिं सदा ।
 स स कामः समृद्धः स्याच्छ्रद्धानस्य कुर्वतः ॥२१८॥
 होमं वाप्यथवा जाप्यमुपहारमथो चरुम् ।
 कुर्वीत येन कामेन तत्सिद्धिमवधारयेत् ॥२१९॥
 ज्ञातिश्रेष्ठ्यं महद्वित्तं यशो लोके परां गतिम् ॥
 ज्ञानेन विप्रमोक्षं च तत्सिद्धिमवधारयेत् ॥२२०॥
 ज्ञानगम्यं परं सूक्ष्मं व्याप्य सर्वमवस्थितम् ।
 ग्राह्यमत्यन्तयत्नेन ब्रह्माभ्येति सनातनम् ॥२२१॥
 सहस्रशीर्षेति सूक्तं सर्वकामफलप्रदम् ।
 वेदगर्भशरीरेण स वै नारायणः स्मृतः ॥२२२॥
 ब्रह्मेन्द्ररुद्रपर्जन्या अत्र सूक्ते व्यवस्थिताः ।
 अत्रस्थमेतद् द्रष्टव्यं जगत्स्थावरजङ्गमम् ॥२२३॥
 अनासादयमानोपि भक्तिं न परिहापयेत् ।
 भक्तानुकम्पी भगवान् श्रूयते पुरुषोत्तमः ॥२२४॥
 पूजार्थं तस्य देवस्य वन्यान्स्वयमुपार्जितान् ।
 आरण्यकविधानेन निर्वपेत्प्रत्यहं चरुम् ॥२२५॥
 नारायणाय स्वाहेति मन्त्रान्ते जुहुयाद्भुविः ।
 आ सहस्रात्ततश्चतुर्दिव्यं होतुर्ददाति सः ॥२२६॥
 अपि वा चरुसहस्रं तन्त्रेणैकेन निर्वपेत् ।
 यावन्तो वापि शक्यन्ते अह्ना सर्वान्त्समापयेत् ॥२२७॥
 सहस्रस्येप्सितानां च कामानां लभते फलम् ।
 पुरुषायुःसमायुक्तः सिद्धो वापि चरेन्महीम् ॥२२८॥
 ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः ।
 केयूरवान्मकरकुण्डलवान्किरीटी हारी हिरण्यवपुर्वृतशङ्खचक्रः ॥२२९॥
 एतत्तु यः पठति केवलमेव सूक्तं नारायणस्य चरणावभिवन्द्य वन्द्यौ ।
 पाठेन तेन परमेण सनातनस्य स्थानं जरामरणवर्जितमेति विष्णोः ॥२३०॥
 हविषाम्नौ जले पुष्पैर्ध्यानेन हृदये हरिम् ।
 यजन्ति सूर्यो नित्यं जप्येन रविमण्डले ॥२३१॥

बिल्वपत्रं शमीपत्रं पत्रं भृङ्गारकस्य च ।
 मालतीकुशपद्मं च सद्यस्तुष्टिकरं हरेः ॥२३२॥
 यन्मोपपद्यते किञ्चित्तं ध्यायेन्मनसैव तु ।
 सम्पद्यते प्रासादात्तु देवदेवस्य चक्रिणः ॥२३३॥
 पत्रैश्च पुष्पैश्च फलैश्च तोयैरकीतलब्धैश्च सदैव सत्सु ।
 भक्त्यैकलभ्ये पुरुषे पुराणे मुक्त्यै किमर्थं क्रियते न यत्नः ॥२३४॥
 इत्येवमुक्तः पुरुषस्य विष्णोरर्चाविधिः विष्णुकुमारनाम्ना ।
 मुक्त्यै कमार्गप्रतिबोधनाय दृष्ट्वा विधानं त्विह नारदोक्तम् ॥२३५॥
 या औषधीः स्वस्त्ययनं जपेत नियतव्रतः ।
 औषधीश्च यजेन्नित्यं षण्मासानेव नित्यशः ॥२३६॥
 इत्यृग्विधाने तृतीयोऽध्यायः ।

चतुर्थोऽध्यायः ।

ओम् ।

इष्ट्वा शरदि वै रुद्रमोषधीश्च यजेत्तथा ।
 तस्यामया न भवन्ति तथाजीर्णानि यानि च ॥ १ ॥
 क्रियां तु सप्तरात्रेण सप्तकृत्वोभ्यसेत्ततः ।
 प्रपद्येतौषधीं विप्रः सूक्तमेतज्जपन्तसदा ॥ २ ॥
 द्विषत्क्षेत्रादिहायध्वमिति विज्ञापयति च ।
 स्वक्षेत्रे वरुणमिष्ट्वा विन्दते मिषगोषधीः ॥ ३ ॥
 वृष्टिकामो यताहारः प्रपद्येत बृहस्पतिम् ।
 पायसेनोपहारेण होमेन च समन्वितः ॥ ४ ॥
 बृहस्पते प्रतीत्येतद् वृष्टिकामः प्रयोजयेत् ।
 पर्जन्यं च नमस्कृत्य वृष्टिं विन्दति शोभनाम् ॥ ५ ॥
 सर्वत्र तु परा शान्तिर्ज्ञेयोप्रतिरथस्त्वृषिः ।
 यमेव देशं गच्छेत शत्रुं वाप्यनुमन्त्रितः ॥ ६ ॥

1. ऋ० १०. ६७. 2. ऋ० १०. ६८. 3. ऋ० १०. १०३.

नाजित्वा विनिवर्तेत परं हि ब्रह्मणो बलम् ।
 सर्वकामैर्जपेदेतत् सर्वकामसमृद्धये ॥ ७ ॥
 संग्राममभ्युद्यताय राज्ञे चैतत्प्रयोजयेत् ।
 सर्वान् विजयते शत्रून् न पराजीयतेऽपरैः ॥ ८ ॥
 पथि स्वस्त्ययनं चैतत् तस्करेभ्यश्चरन् पथि ।
 भूतोरगपिशाचेभ्यः सर्वेभ्यः परिरक्षति ॥ ९ ॥
 भूतांशस्य^१ ऋषेः सूक्तं प्रजाकामः शुचिर्जपन् ।
 अनुरूपां प्रजामाशु लभते नात्र संशयः ॥ १० ॥
 स्थालीपाकेन नासत्यावश्विनौ तु यजेद् द्विजः ।
 अनेनैवोपचारेण हुत्वाऽश्वाननुमन्त्रयेत् ॥ ११ ॥
 पायसं कृशरामांसमोदनं दधिसक्तुकान् ।
 कुल्माषांश्च करम्भांश्च फलानि विविधानि च ॥ १२ ॥
 चित्रं माल्यं शुभान् गन्धान् अन्नपानानि यानि च ।
 भक्षं भोज्यं च पेयं च समाहृत्योदिते रवौ ॥ १३ ॥
 भूतांशमभ्यसेत्तावद् यावदस्तमितो रविः ।
 अर्धरात्रे त्वत्क्रान्ते ततोऽश्विभ्यां निवेदयेत् ॥ १४ ॥
 दीर्घायुषं सरूपं च लभेत् पुत्रं सुवर्चसम् ।
 रूपवांश्च भवेन्नित्यं भूतांशं योऽभ्यसेत्सदा ॥ १५ ॥
 सर्वकामिकमित्येतमृषिं विद्याद् विचक्षणः ।
 न वा उ देवा इत्येतज्जपेत् नियतव्रतः ॥ १६ ॥
 अन्नं विन्दति सर्वत्र यत्र यत्रोपतिष्ठति ।
 पाप्मोपहतमात्मानं यो मन्येत विचक्षणः ॥ १७ ॥
 स जपेन्नियतो भूत्वा लघु मन्येत पाप्मना ।
 वाचं प्रपद्येद् वाक्कामो जुह्वाशु जपन्निमाः ॥ १८ ॥
 अहं रुद्रेभिरित्येतद् वाङ्मी भवति पूजितः ।
 न तमित्यष्टकं^४ सूक्तं वैश्वदेवं जपेन्मुनिः ॥ १९ ॥
 कृत्स्नं^५ तु कल्मषं हित्वा विश्वेर्देवैः सहासते ।
 रात्रीं प्रपद्येत सदा शुचिश्चीर्णाव्रतो निशि ॥ २० ॥

१. ऋ० १०. १०६. २. ऋ० १०. ११७. ३. ऋ० १०. १२५. ४. ऋ०
 १०. १२६. ५. ऋ० १०. १२७.

यः कामयेत न पुनर्जायेयमिति योनिषु ।
 सहस्रकृत्वो मनसा जपेद्वात्रीति रात्रिषु ॥ २१ ॥
 स्थालीपाकेन रात्रीञ्च यजेताहरहर्निशि ।
 तन्मना निशि चासीनस्तिष्ठेदहनि धार्मिकः ॥ २२ ॥
 ऊर्ध्वं संवत्सराञ्चैव चरुं पयसि संस्कृतम् ।
 सहस्रकृत्वस्त्वेतेन दिवा होमो विधीयते ॥ २३ ॥
 जुहुयान्निशि पूर्वस्मिन् रात्रिभागे समाहितः ।
 दिवा चावश्यकं कार्यं छायायामंशुतेजसा ॥ २४ ॥
 इति प्रयत आत्मवान्त्सूक्तं तु मनसा जपेत् ।
 संवत्सरे तृतीये तु सर्पिषा साधयेच्चरुम् ॥ २५ ॥
 अथास्य वरदा देवी रात्रिर्भवति शर्वरी ।
 विज्ञापयीत तां देवीं वरदां स्वयमागताम् ॥ २६ ॥
 संवत्सर ऋतौ मासि दिवसेऽस्मिन्क्षणेपि वा ।
 प्रयाणकालो भविता तव वत्सेति वत्सला ॥ २७ ॥
 रात्रीसूक्तं जपन्नेव तं कालं प्रतिपद्यते ।
 न योनिं पुनरायाति सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २८ ॥
 ममाग्ने^१ वर्च इत्येतत्सर्वकामैर्जपेद् द्विजः ।
 जुह्वाज्यमनेनैव सर्वान्क्रामानवाप्नुयात् ॥ २९ ॥
 यां कल्पयन्तीति सदा जपेत् नियतव्रतः ।
 नैनं कृत्या निर्हिसन्ति क्रुद्धाभिचरितानि च ॥ ३० ॥
 यमङ्गिरसकल्पैस्तु तद्विदोभिचरन्ति सः ।
 प्रत्याङ्गिरसकल्पेन सर्वास्तान् प्रतिवाधते ॥ ३१ ॥
 प्रत्यङ्गिरसविद्वांस्तु न रिष्येत कदाचन ।
 नैनं कृत्या निर्हिसन्ति ज्ञाताज्ञातानि यानि च ॥ ३२ ॥
 अजानता जानता वा क्रुद्धेनामर्षितेन वा ।
 आकुष्टं वा दुरुक्तं वा नैनो लिम्पति तद्विदम् ॥ ३३ ॥
 एतमेव जपेन्नित्यमृषिं स्वस्त्ययनाय वै ।
 सर्वप्रायश्चितमेतदभाषत ऋषिः स्वयम् ॥ ३४ ॥

स्थावराणां निवेशे तु नगराणां तथैव च ।
 ग्रामाणां च गृहाणां च जपेद्विमृषिं सदा ॥ ३५ ॥
 जातरूपमयं विद्वान् कारयेत् त्रिवृतं मणिम् ।
 सहस्रसम्पातहुतमृषिणा तेन तं ततः ॥ ३६ ॥
 प्रतिमुञ्चेत् शिरसि ग्रीवायामथवोरसि ।
 नैनं कृत्या निर्हिसन्ति ज्ञाताज्ञातानि यानि च ॥ ३६ ॥
 अनेनैव तु सूक्तेन राज्ञां च समलोहितम् ।
 कारयेत् मणिं विद्वांस्तावदेवानुमन्त्रणम् ॥ ३८ ॥
 संप्राप्तेषु ध्वजाग्राणि वादित्राण्यनुमन्त्रयेत् ।
 आसनानि च शय्याश्च यानानि विविधानि च ॥ ३९ ॥
 तस्याभिचरतः साक्षादङ्गिरसोऽप्यृषेः स्वयम् ।
 प्रत्यङ्गिरसकल्पेन सर्वं तत्प्रतिवाधते ॥ ४० ॥
 अमानुषीरभिचरेत् कृत्यासूक्तं जपन्निदम् ।
 मुच्यते सर्वतोनिष्ठात् किम्पुनर्मानुषाद् भयम् ॥ ४१ ॥
 तपस्वी नियतो दान्तः प्रयोक्ता चेद् भवेद् ऋषिम् ।
 सर्वं तरति शान्तात्मा तपो हि सुमहद् बलम् ॥ ४२ ॥
 आयुष्यमायुर्वर्चस्यं सूक्तं दाक्षायणं महत् ।
 अलङ्कारं हिरण्यं वा प्राप्य दाक्षायणं जपेत् ॥ ४३ ॥
 प्रायश्च श्रियमादत्ते बहु चान्नं समश्नुते ।
 भाववृत्ते परे सूक्ते सप्तर्चं पावने जपेत् ॥ ४४ ॥
 प्रजापतिं नमस्कृत्वा सर्वान्कामानवाप्यते ।
 नासदासीदिति जपेज्जुहुयाद् योगतत्परः ॥ ४५ ॥
 प्रजापतेस्तु सायोज्यं द्वादशाब्दैः समश्नुते ।
 उत देवा इति जपेदामयावी यतव्रतः ॥ ४६ ॥
 घृतकुम्भं निधायाथ जुहुयाज्जातवेदसि ।
 कुम्भात्सम्पातमन्यस्मिन्कांस्ये पात्रे निधापयेत् ॥ ४७ ॥
 यन्न पानं न चान्नं स्यात् स इदं सम्प्रकल्पयेत् ।
 तेनाज्येनाङ्गमभ्यज्य शनकैरन्नभाग् भवेत् ॥ ४८ ॥

रोगार्तस्याप्यनेनैव गात्रमङ्क्त्वा जपेदिदम् ।
 अजीर्णान्नोप्यञ्जयीत सुखं भवति तेन ह ॥४६॥
 अग्ने अह्ना^१ वदेत्येतद् धनकामः प्रयोजयेत् ।
 नियतः सर्पिषा हुत्वा जपेद्युतशः पुनः ॥४७॥
 खादिरीणां हि समिधां जुहुयाद् दशतीर्दश ।
 दशकृत्वः सदारेण रायस्पोषेण पुष्यति ॥४८॥
 बिल्वोदुम्बरपालाशीस्तथा रौहितकीश्च याः ।
 जुहुयाद् धनकामस्तु रायस्पोषेण पुष्यति ॥४९॥
 बैमीदकेध्मो वैल्वकीर्जुहुयादर्द्धमासभुक् ।
 द्विषद्द्वेषेण तस्यान्ते सूक्तमेतत्प्रयोजयेत् ॥५०॥
 द्विषन्तं धनिनं हत्वा द्विषतो विन्दते धनम् ।
 अथवा जप्यमेव स्याद्वायस्पोषधनार्थिना ॥५१॥
 अयमग्ने जरितेति जपेदग्निभये सति ।
 विधिना तर्पयित्वाग्निं पयोदधिघृतादिभिः ॥५२॥
 स्वयं पातुं यावदिच्छेत्तावद्गत्वा चतुर्दिशम् ।
 अपामिदं परिणयेत्सन्ततोदकधारया ॥५३॥
 उदह्मद् इव भूत्वा अग्नेर्भेषजमन्तिकात् ।
 अरण्यमेत्य पाटान्तु क्रीणीयाद् यवमुष्टिना ॥५४॥
 यदि सौम्यसि सोमाय त्वा परिक्रीणाम्योषधिम् ।
 यदि वारुण्यसि वरुणाय त्वा परिक्रीणाम्यहं ततः ॥५५॥
 वसुभ्योऽथवा रुद्रेभ्य आदित्येभ्योऽथवा पुनः ।
 वैश्वदेव्यसि विश्वेभ्यः परिक्रीणाम्यहं ततः ॥५६॥
 क्षिप्त्वा सुमनसः पूर्वमोषध्या सह वीरुधैः ।
 तस्या वीर्यं समादत्ते कर्म यत्र करिष्यति ॥५७॥
 तां तु मध्ये निदधीत ओषधीनां विहायसि ।
 ग्रहणे त्वौषधीनां तु सर्वत्रैष विधिर्भवेत् ॥५८॥
 उत्खापयीत तां पाटां त्विमामिति जपन्निह ।
 प्रातश्च पेययेदेनां संसदि ब्रह्मचारिणा ॥५९॥

तदलाभे व्रतवता कन्यया ब्राह्मणेन वा ।
 प्रातः शुचिस्तां घृतेन त्रिः पिबेदनुमन्त्रिताम् ॥६३॥
 इमामिति^१ तु सूक्तेन शतकृत्वो दशावरम् ।
 सपत्नीं बाधते तेन पतिश्चातीव मन्यते ॥६४॥
 पतिस्तु परिजप्यैनां पाटामेतेन वै पिबेत् ।
 पयसा सप्तरात्रं तु सपत्नान्प्रतिबाधते ॥६५॥
 मूलमन्त्रजपैरन्यैर्या पतिं जेतुमिच्छति ।
 अलोका यमलोकस्था मज्जते नरके हि सा ॥६६॥
 अन्यथा वोपनीतानि चूर्णमूलौषधान्यपि ।
 विनाशयेयुः पुरुषं तस्मान्नान्यं समाचरेत् ॥६७॥
 प्रियंवदा भर्तरि या भर्ता यस्याः परायणम् ।
 वाक् चैव मधुरा यस्याः पत्युः संवननं महत् ॥६८॥
 प्रियं भर्तारमासाद्य पिबेदेवौषधीमिमाम् ।
 प्रियंवदां धर्मपरां धर्मपत्नीमनिन्दिताम् ॥६९॥
 अवमन्येत यो मोहात्तमाहुः पुरुषाधमम् ।
 अरण्यानीत्यरण्येषु जपेत्सूक्तमनेकशः ॥७०॥
 अरण्यानीं नमस्कृत्वा सोऽरण्यात्प्रतिमुच्यते ।
 अद्वा^३सूक्तं जपेन्नित्यं श्रद्धाकामः समाहितः ॥७१॥
 सर्वत्र लभते श्रद्धां मेधासूक्तं तथैव च ।
 ब्राह्मीमासाद्य सूक्ते द्वे जपेत नियतव्रतः ॥७२॥
 तां पिबेत्तु यथाशक्त्या त्र्यहात्सिद्धिं नियच्छति ।
 शङ्खपुष्पीं तु पयसा ब्राह्मीपुष्पाणि सर्पिषा ॥७३॥
 शतावरीं तु पयसा वचामद्भिर्घृतेन वा ।
 सूक्ताभ्यामनुमन्त्र्याभ्यामेकैकां तु त्र्यहं पिबेत् ॥७४॥
 श्रद्धां मेधां स्मृतिं पुष्टिं बलं लक्ष्मीं च विन्दति ।
 सिद्धिं प्राप्नोति च परां दीर्घं चायुः समश्नुते ॥७५॥
 अथवा मनसा ध्यायेत्सूक्ते सिद्धिं नियच्छति ।
 शास इत्या सपत्नान् संप्रामं विजिगीषतः ॥७६॥

1. ऋ० १०. १४५. 2. ऋ० १०. १४६. 3. ऋ० १०. १५१.

प्रयोक्तव्यं तु शुचिना जुहुयात्तत्र सिद्धये ।
 अथवा जप्यमेव स्यात्संग्राममभिगच्छतः ॥७७॥
 शास इत्थेति यो हन्तुं शत्रून् सर्वान्निवारयेत् ।
 अलक्ष्मीनाशनार्थं तु जपेन्नित्यं शिरिस्त्रिष्टम् ॥७८॥
 अपामार्गमयीं शाखां सदर्भीं सहवीरणाम् ।
 गृहीत्वाऽऽत्मानं पावयेदधश्चोर्ध्वं च नित्यशः ॥७९॥
 आज्यं चानेन जुहुयात्सहस्रं दशतीर्दश ।
 त्र्यहेण नुदते देहादलक्ष्मीं शतवार्षिकीम् ॥८०॥
 चान्द्रायणं चरन्नेतत्सूक्तं सिद्धिकरं जपेत् ।
 अलक्ष्मीं नुदते देहादपि वर्षसहस्रिकीम् ॥८१॥
 गृहीतं यक्ष्मणा दर्भान् गृहीत्वा संस्पृशन् जपेत् ।
 मुञ्चामि त्वा हविषेति यक्ष्मणामपकर्षति ॥८२॥
 समिद्धमग्निं जुहुयादाज्येनैव यथाविधि ।
 सम्पातमाज्ये निनयेत्सम्पातैश्च पयः पिवेत् ॥८३॥
 सम्पातभाज्ने सर्पिश्चूर्णी तत्र निधापयेत् ।
 तत्रास्य भोजनीयं स्यात्पानीयं चानुमन्त्रितम् ॥८४॥
 खादिराणि तु काष्ठानि चूर्णी कृत्वा सहाम्बुभिः ।
 साधयीत रसं चैषां मध्वाज्याभ्यां पिवेत्सह ॥८५॥
 मुञ्चामि त्वा हविषेति तत्र तत्र प्रयोजयेत् ।
 यक्ष्मणामपकर्षति शरीरात्तेन कर्मणा ॥८६॥
 यस्या गर्भः प्रमीयेत तत्राग्नौ जुहुयाद्धविः ।
 ब्रह्मणाम्निः सं विदानं इत्याज्येन यथाविधि ॥८७॥
 आज्यशेषेण चाभ्यज्य गर्भिणी प्रसवेत्ततः ।
 पिवेदेवाज्यशेषं तु जीवंस्तस्याः प्रजायते ॥८८॥
 आतानि चेत्प्रमीयेरन्नाज्यं कृत्वानुमन्त्रितम् ।
 ब्रह्मणाम्निरिति हुत्वा सम्पातान्ननयेद् मणौ ॥८९॥
 मणिं तु त्रिवृति सूत्रे वासयेद्वाससा सह ।
 न्यप्रोधशुक्लया तत्र युक्तलोहितवेष्टितम् ॥९०॥

1. ऋ० १०. १५२. 2. ऋ० १०. १५५. 3. ऋ० १०. १६१. 4. ऋ०
 १०. १६२.

तं सावित्र्ययुतेनाथ अनुमन्त्र्य यथाविधि ।
 सम्पातैर्युतेनैव ब्रह्मणोति च संस्तुतम् ॥६१॥
 उपरिष्ठाच्च सावित्र्या तावदेवानुमन्त्रणम् ।
 सर्वैः स्वस्त्ययनैश्चैतज्जपेदभिहुतं मणिम् ॥६२॥
 शिरसा धारयेन्नारी प्रयता गर्भिणी सती ।
 तृतीये गर्भमासे तु मणिमेतं समासजेत् ६३॥
 पुष्प्यन्ती शरदं नारी गौः सवत्सा वसेद् यथा ।
 बहुपाणीयवसा वत्सेन पिबता सह ॥ ६४ ॥
 जातस्य तु कुमारस्य कण्ठे तं मणिमासजेत् ।
 आज्यशेषं पुरस्कृत्य तमभ्यज्य कुमारकम् ॥ ६५ ॥
 हुत्वा स्वस्त्ययनैरेव स्त्री पुमांसं प्रसूयते
 ऊर्ध्वं वर्षात्स्वस्त्ययनं पुनरेव विधीयते ॥ ६६ ॥
 पुरा स्तनप्रदानात्तं श्रद्धासूक्तेन पाययेत् ।
 मेधासूक्तेन चैवैनं पिष्टं ब्रीहिमयं चरुम् ॥ ६७ ॥
 मधुमिश्रं जातरूपं मेधावी तेन जायते ।
 शतं वर्षाणि जीवेत् म्रियते न पुरायुषः ॥ ६८ ॥
 स्मृतमेव च तस्य स्यात्त्वणमासाच्च ततः परम् ।
 आज्यं संस्कृत्य जुहुयादक्षीभ्यां^१ त इति द्विजः ॥ ६९ ॥
 पाणिना तु घृताक्तेन मूर्यानि संस्पृशेत्ततः ।
 कर्णौ नेत्रे च ह्युबुकं नासिके चैव संस्पृशेत् ॥ १०० ॥
 एतदेव जपेन्नित्यं यक्ष्मणो विप्रमुच्यते ।
 पूर्वोक्तेनैव कल्पेन यक्ष्मनाशनमाचरेत् ॥ १०१ ॥
 होमेन च जपैश्चैव यक्ष्मनाशनमाचरेत् ।
 अपेहीति जपेत्सूक्तं शुचिर्दुःस्वप्ननाशनम् ॥ १०२ ॥
 देवाः कपोत^३ इति तु कपोतस्योपवेशने ।
 सूक्तेन जुहुयादाज्यं यमदूतं^४ हि तं विदुः ॥ १०३ ॥
 सपत्नं प्रयुञ्जीत ऋषभं जपहोमयोः ।
 येने^५(? तुभ्ये)दमिति वै नित्यं जपेत नियतव्रतः ॥ १०४ ॥

1. ऋ० १०. १६३. 2. ऋ०. १०. १६४. 3, ऋ० १०. १६५. 4. ऋ०
 १०. १६६. 5. १०. १६७.

समाधिं मनसस्तेन विन्दते नैव मुह्यति ।
 मयोभूर्वा^१ इति तु गवां स्वस्त्ययने जपेत् ॥ १०५ ॥
 यवांश्चैव घृताभ्यक्तान् कारीषेभ्यो समाहितः ।
 जुहुयाद्गोष्ठमध्ये तु दधिमभ्वाज्यसंस्कृतान् ॥ १०६ ॥
 राजानमभिषिञ्चेत् तिष्येण श्रवणेन वा ।
 पौष्णासावित्रसौम्याश्विरोहणीषूत्तरासु च ॥ १०७ ॥
 हुत्वामि राजलिङ्गाभिः सावित्र्या प्रयतः शुचिः ।
 महाव्याहृतिभिश्चैव सम्पाताभिहुतो भवेत् ॥ १०८ ॥
 सर्वौषधिरसैः शलद्वयैर्नदीनां सलिलेन च ।
 व्याघ्रचर्मण्यथासीनमासन्द्यामभिषिच्य तम् ॥ १०९ ॥
 तिष्ठन्प्रत्यङ्मुखो ब्रूयाज्जय त्वं पृथिवीमिमाम् ।
 धर्मस्ते निखिलो राजन् वर्द्धतां पालय प्रजाः ॥ ११० ॥
 वर्द्धस्व त्वं भ्रियै पुष्ट्यै जयायाभ्युदयाय च ।
 राजानः सन्तु ते गोत्रे ततोऽप्रतिरथं जपेत् ॥ १११ ॥
 वैयाग्रं तु भवेच्चर्म समिदौदुम्बरी भवेत् ।
 त्रिरेनमभिषिच्यैवं दुन्दुभीनभिमन्त्रयेत् ॥ ११२ ॥
 प्राच्यां त्वा दिशि वसवो अभिषिञ्चन्तु तेजसे ।
 दक्षिणास्यां त्वा दिशि रुद्रा अभिषिञ्चन्तु वृद्धये ॥ ११३ ॥
 प्रतीच्यां त्वा दिश्यादित्या अभिषिञ्चन्तु पुष्टये ।
 विश्वे देवा उदीच्यां तु अभिषिञ्चन्तु श्रेयसे ॥ ११४ ॥
 अभिषिच्य च राजानमाशीर्भिरभिनन्द्य च ।
 आ त्वाहार्षमन्तरे^३धीत्यथैनमभिमन्त्रयेत् ॥ ११५ ॥
 पतङ्गमिति नित्यं तु जपेदज्ञानभेदनम् ।
 मायाभेदनमेतद्वि सर्वमायाः प्रवाधते ॥ ११६ ॥
 शाम्बरीमिन्द्रजालां वा मायामेतेन वारयेत् ।
 अट्टानां च सत्त्वानां मायामेतेन वाधते ॥ ११७ ॥
 त्यमू^६ ष्विति स्वस्त्ययनं जपेत् नियतव्रतः ।
 पुष्पं दृष्ट्वा तु या गर्भं न गृह्णीयाद् वयोन्विता ॥ ११८ ॥

1. ऋ० १०. १६६. 2. ऋ० १०. १०३. 3. ऋ० १०. १७३.
 4. ऋ. १०. १७७. 5. ऋ० १०. १७८.

विष्णु^१योनिं नेजमेष योनिं स्पृष्ट्वा ततो जपेत् ।
 महि त्रीणामवोऽस्त्विति पथि स्वस्त्ययने जपेत् ॥११६॥
 प्राप्नये^३ऽथ द्विषद्द्वेष्यं जपेद् द्वेषस्य निष्कृतिम् ।
 आयं गौः^४ सार्पराज्ञीस्तु सर्पानेतेन बाधते ॥१२०॥
 पवित्राणां पवित्रन्तु जपेदेवाधमर्षणम् ।
 अपः प्रविश्य यश्चैतत् त्रिः पठेत् सुसमाहितः ॥१२१॥
 यथाश्वमेधावभृथस्तादृशं मनुरब्रवीत् ।
 अप्सु चैव निमज्जित्वा त्रिः पठेदधमर्षणम् ॥१२२॥
 यथाश्वमेधावभृथ एवं तद्विषिरब्रवीत् ।
 यथाश्वमेधः क्रतुराद् सर्वपापापनोदनः ॥१२३॥
 तथाधमर्षणं सूक्तं सर्वपापापनोदनम् ।
 सेनादारणमेतत्स्यान्नैर्हस्त्यमिति शौनकः ॥१२४॥
 मनसा ध्येयमेतत्तु मन्यते शौनकस्तृषिः ।
 सं समिदयुवसे वृषन्सौभ्रातृकरणं महत् ॥१२५॥
 ज्ञातिभेदे प्रयुञ्जीत न भिद्यन्ते कदाचन ।
 कृते भेदे तु संज्ञानमेतत्सन्धिकरं जपेत् ॥१२६॥
 न तत्र भेदो भूयः स्याद् यत्रैतत्सततं जपेत् ।
 तच्छं योरावृणीमह इति स्वस्त्ययनं जपेत् ॥१२७॥
 महानामन्यः परं ब्रह्म शुक्रं ज्योतिः सनातनम् ।
 सपत्न्यश्च पुण्याश्च पावमान्यः पराः स्मृताः ॥१२८॥
 वृष्टिकामो जपेच्चैता आपो हि ष्ठाः सनातनाः ।
 ओंकारपूर्वा व्याहृतयो मधुछन्दस आदितः ॥१२९॥
 सूक्तान्यन्ते महानामन्यः संहिता सामृता स्मृता ।
 अमृतत्वं ययुर्देवाः पूर्वं संहितयानया ॥१३०॥
 जपन्नेतां शुचिर्नित्यममृतत्वं स गच्छति ।
 अत्रैव त्वावपेन्मध्ये पितृसूक्तान्यनेकशः ॥१३१॥
 पित्र्यां तां संहितां विद्यात् पितृन् प्रीणाति चैतया ।
 एवमेव समाहृत्य वासवी संहिता भवेत् ॥१३२॥

१. ऋ० १०. १८४. २. ऋ० १०. १८५. ३. ऋ० १०. १८७. ४. ऋ० १०.
 १८६. ५. ऋ० १०. १६०. ६. ऋ० १०. १६१.

रौद्रादित्या वैश्वदेवी यद्वेवत्यां च कामयेत् ।
 कुर्वीत वास्तुशमनं मध्ये गोष्ठस्य धर्मवित् ॥१३३॥
 पुष्पैर्गन्धैश्च माल्यैश्च वानस्पत्यैस्तथौषधैः ।
 वास्तु सर्वं प्रतिकिरेत्सप्त धान्यैस्तथैव च ॥१३४॥
 वास्तोष्पतिं यजेच्चात्र पाथसेन बृहस्पतिम् ।
 औदुम्बरपालाशैस्तु बलिं प्रतिदिशं हरेत् ॥१३५॥
 सूर्यो वायुर्यमः पितरो वरुणो निष्कृतिस्तथा ।
 सोमो महेन्द्र इत्येते दिक्षु वै देवताः स्मृताः ॥१३६॥
 दद्याद् दानं ब्राह्मणोभ्यः शिवं भवति वास्तुनि ।
 प्रतिसंवत्सरं कार्यं गृहे वै गृहमेधिना ॥१३७॥
 यद्येवं सविधं चान्यदनुक्तमपि किञ्चन ।
 अग्निमिन्द्रमथो वायुं सूर्यमन्याश्च देवताः ॥१३८॥
 आरिराधयिषुर्यी यामभिधावेत् तां च ताम् ।
 अभिरूपेण सूक्तेन यथादिष्टं प्रयोजनम् ॥१३९॥
 ऋषीणां मन्त्रदृष्टेन प्रत्यक्षा सिद्धिरिष्यते ।
 सर्वत्र दक्षिणां दद्याद् धनं वा कर्मसिद्धये ॥१४०॥
 न त्वेवादक्षिणं कर्म किञ्चिदस्तीति शौनकः ।
 शक्त्या हि पूर्णपात्रेण सम्मिताप्यन्ततो भवेत् ॥१४१॥
 तस्मात्स्वल्पापि दातव्या दक्षिणा कर्मसिद्धये ।
 ऋषभैकादशा दद्याद् येन वा तुष्यते गुरुः ॥१४२॥
 धर्मज्ञे सत्यवादिनि ब्रह्मदानं च दीयते ।
 तदिदं परमं ब्रह्म गुह्यं पावनमद्भुतम् ॥१४३॥
 नाप्रशान्ताय दातव्यं नापुत्रायातपस्विने ।
 नासंवत्सरोषिताय नाशिष्यायाहिताय च ॥१४४॥

नमः शौनकाय ! नमः शौनकाय !

इत्यृग्विधाने चतुर्थोऽध्यायः ।

पञ्चमोऽध्यायः ।

नराणां	भाग्यहीनानामृग्विधानमजानताम्	।
ऋग्वेदः	कल्पवृक्षोयं फलं नैव प्रयच्छति	॥ १ ॥
रत्नगर्भं	इवावास ऋग्वेदः प्रतिभाति मे	।
ऋग्विधानप्रदीपेन	विना नैव प्रकाशते	॥ २ ॥
रत्नाकर	इवोदार ऋग्वेदोऽत्यन्तदुस्तरः	।
ऋग्विधानमहापोतं	विना नैव फलप्रदः	॥ ३ ॥
निधानं	सर्वरत्नानामृग्वेदो ब्रह्ममन्दिरम्	।
ऋग्विधानविधानेन	ध्रुवमेतदवाप्यते	॥ ४ ॥
ऋग्वेदः	पठितो ह्येष नृणां भवति निष्फलः	।
ऋग्विधानं	विना तस्माद्ध्येयं तत्प्रयत्नतः	॥ ५ ॥
सूक्ततत्त्वार्थकथनमृग्विधानमवैति	यः	।
ऋग्वेदो	जायते तस्य प्रसादात्कुल्लमानसः	॥ ६ ॥
आयुष्यं	सम्पदो मूलं सर्वकल्मषनाशनम्	।
ऋग्विधानाभ्यनुष्ठानं	शुभ्रकीर्तिकरं परम्	॥ ७ ॥
ऋग्विधानेन	संयुक्तमृग्वेदं वेत्ति यो द्विजः	।
धर्मार्थकाममोक्षाणामाश्रयः	स भवेद् ध्रुवम्	॥ ८ ॥
वेदेषु	प्रथमो वेद आयुर्वेदनिधिः प्रभुः	।
ऋग्विधानसदाभ्यासादतीव	परितुष्यति	॥ ९ ॥
शत्रुनाशं	मनस्तुष्टिं सुहृज्जनसमागमम्	।
ऋग्वेदः	प्रयन्ता नित्यमृग्विधानेन तोषितः	॥ १० ॥
ऋग्वेदं वेत्ति	यः साङ्गमृग्विधानरतः सदा	।
मनोरथादप्यधिकं	भवेत्तस्य समीहितम्	॥ ११ ॥
कुले	जन्मनि शीले वा प्रज्ञायामुद्यमेपि च	।
ऋग्विधानपरिज्ञानादुशन्ति	चरितार्थताम्	॥ १२ ॥
तुष्यन्ति	देवताः सर्वाः सम्पद्यन्ते विभूतयः	।
दुराधयः	प्रणाशयन्ति नित्यमृग्विधिपाठिनाम्	॥ १३ ॥

नमः शौनकाय ! नमः शौनकाय !

इत्यृग्विधाने पञ्चमोऽध्यायः ।

ऋग्विधानं समाप्तम् ।

ग्रन्थान्ते लेखकपद्यानि

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥
 आर्षं यो (वि) लिखित्वा तु ब्राह्मणोभ्यः प्रयच्छति ।
 पितरस्तस्य वैकुण्ठे वसन्त्यक्षरसङ्घयया ॥
 भग्नपृष्ठिकटिप्रीवावद्धमुष्टिरधोमुखम् ।
 कष्टेन लिखितं चेदं यत्नेन परिपालयेत् ॥
 तैलाद्रक्षेज्जलाद्रक्षेद् रक्षेच्छिथिलबन्धनात् ।
 परहस्ते गतां रक्षेदेवं वदति पुस्तिका ॥

(५७)

ऋग्विधानस्थपद्यपादानामकारादिक्रमेण सूची

अकारादिहकारान्तम्	२. १३२ ^३	अग्ने रक्षा णो अंहसः	२. १३४ ^२
अक्तां सर्षपतैलेन	३. १०३ ^३	अग्नेर्भगवतस्तस्य	३. १७८ ^३
अक्रीतलब्धैश्च सदैव सत्सु	३. २३४ ^२	अग्नेर्भेषजमन्तिकात्	४. ५७ ^२
अक्षय्यं च भवेदन्नम्	१. ८६ ^१	अग्नौ क्रियावतां देवः	३. १५२ ^१
अक्षय्यं च भवेदन्नम्	३. ८ ^१	अग्नौ हुत्वैतया चाज्यम्	१. ६६ ^३
अक्षरप्रतिलोमया	१. ७७ ^२	अग्नौ हुत्वैतया चाज्यम्	२. ११६ ^३
अक्षरप्रतिलोमेयम्	१. ७५ ^२	अधोराः पितरस्तस्य	१. १११ ^३
अक्षरप्रतिलोमेयम्	१. ७६ ^१	अङ्गिरसोऽप्यृषेः स्वयम्	४. ४० ^२
अक्षिणी प्रातरुत्थाय	३. ७५ ^१	अङ्गुष्ठप्रहरां स्मृतम्	१. ८६ ^४
अक्षीभ्यां त इति द्विजः	४. ४६ ^४	अङ्गुष्ठमन्त्रे वगाह्य	१. ८७ ^३
अक्षणोः पञ्चदशीं चैव	३. १६१ ^३	अङ्गुष्ठमात्रो भगवान्	१. ८८ ^१
अगम्यागमने चैतत्	२. १५६ ^१	अचिरात्सन्ततिक्षमम्	३. १३७ ^४
अग्नये चाथ सोमाय	१. २२ ^३	अचिरेण प्रवर्षति	२. ६१ ^२
अग्ना अग्न इहावसे	२. १३४ ^४	अचिरेण प्रसादयेत्	३. ६६ ^२
अग्निं दूतं पुरोदधे	२. १३४ ^१	अचरितं भवेत्किञ्चित्	३. २५ ^३
अग्निं नर इतीति च	२. १७० ^४	अच्छा न इत्यृचा दीप्तम्	२. १११ ^१
अग्निनेत्याश्विनं सूक्तम्	२. १७३ ^१	अच्छा वदेति सूक्तं तु	२. ६० ^३
अग्निं प्रज्वालय चैतेन	३. १२६ ^१	अजपन्मनसैवैतत्	३. २३ ^१
अग्निं प्रथमतः स्तुत्वा	२. १६७ ^३	अजानता जानता वा	४. ३३ ^१
अग्निं सोमं च पूजयेत्	३. १६ ^४	अजीर्णान्नोऽप्यञ्जयीत	४. ४६ ^३
अग्निकार्यं जपविधिम्	३. १५७ ^१	अतः परं तृचाः सप्त	१. ८४ ^१
अग्निमध्ये निधापयेत्	३. ६१ ^२	अतिकृष्णं चरन् द्विजः	१. ३४ ^४
अग्निमिन्द्रमथो वायुम्	४. १३८ ^३	अतिस्तवेन चैतेन	१. १३४ ^१
अग्निरस्मीत्यृचं जपेत्	२. ३ ^४	अतीव परितुष्यति	५. ६ ^४
अग्निरैतिवति सूक्तेन	२. ११० ^१	अत्र सूक्ते व्यवस्थिताः	३. २२३ ^२
अग्ने अच्छा वदेत्येतत्	४. ५० ^१	अत्रस्थमेतद् द्रष्टव्यम्	३. २२३ ^३
अग्ने त्वमिति सूक्तेन	२. ८१ ^३	अत्रैव त्वावपेन्मध्ये	४. १३१ ^३
अग्ने नयेति सूक्तेन	१. १५१ ^३	अथ जङ्घे जानुनी च	३. १०४ ^३

(५८)

अथ तं चरितव्रतम्	३. २५ ^२	अनसा सम्प्रयातस्तु	२. १४ ^१
अथवा जप्यमेव स्यात्	४. ५४ ^३	अनागसि न कुर्वीत	३. ६८ ^१
अथवा जप्यमेव स्यात्	४. ७७ ^३	अनार्यैर्न च भाषेत	१. १६ ^३
अथवाभिचरेदेवम्	३. ६६ ^३	अनासादयमानोपि	३. २२४ ^१
अथवा मनसा ध्यायेत्	४. ७६ ^१	(अ) निमिषं छाद्य चक्षुषी	१. ६० ^४
अथ वेदादिगीतायाः	२. २५ ^१	अनुक्तमपि किञ्चन	४. १३८ ^२
अथास्य वरदा देवी	४. २६ ^१	अनुज्ञातः शुचिर्जपेत्	३. २६ ^४
अथैनमभिमन्त्रयेत्	४. ११५ ^४	अनुज्ञाप्य ततः कुर्यात्	३. १७६ ^३
अथोपस्थाय शङ्करम्	१. १६८ ^२	अनुज्ञाप्य यथाक्रमम्	२. १७८ ^२
अदातारं सुपुष्टार्थम्	२. ११ ^१	अनुमन्त्र्य यथाविधि	४. ६१ ^२
अदाभ्येन शोचिषा	२. १३४ ^३	अनुरूपं सुसदृशम्	३. ११७ ^१
अदृष्टानां च सत्त्वानाम्	४. ११७ ^३	अनुरूपां प्रजामाशु	२. ८५ ^१
अधश्चोर्ध्वं च नित्यशः	४. ७६ ^४	अनुरूपां प्रजामाशु	४. १० ^३
अध स्वप्नस्येति जपेत्	१. १३५ ^१	अनेनैव तु सूक्तेन	४. ३८ ^१
अधिष्ठाय च तां कुर्यात्	२. १६ ^१	अनेनैव विधानेन	३. २६ ^१
अध्येयं तत्प्रयत्नतः	५. ५ ^४	अनेनैवोपचारेण	३. ३० ^३
अध्वनि प्रस्थितो यस्तु	१. १७० ^३	अनेनैवोपचारेण	४. ११ ^३
अध्वन्यमेतद्विज्ञेयम्	१. ६८ ^३	अन्तकाले जपन्निति	२. ६७ ^३
अध्वानं प्रस्थितश्चैवम्	२. ६ ^३	अन्तकाले जपेत् सकृत्	३. १६ ^४
अनघ्नौ ध्यानमात्रोभिः	१. ८२ ^१	अन्तर्धानं व्रजत्यस्मात्	३. ४६ ^१
अनन्तं क्लेशभाजनम्	३. १८२ ^२	अन्ते तु द्वादशाहस्य	३. ८२ ^१
अनन्तमव्यवच्छिन्नाम्	२. १०३ ^१	अन्ते देवान् पितॄन् ऋषीन्	३. १६ ^२
अनन्तां विन्दते श्रियम्	२. १०२ ^२	अन्ते द्वादशरात्रस्य	१. २२ ^१
अनन्तां विन्दते श्रियम्	२. २२४ ^२	अन्त्या सौविष्टकृत्यपि	१. २५ ^२
अनन्तां विन्दते श्रियम्	३. ७२ ^४	अन्नं विन्दति सर्वत्र	४. १७ ^१
अनन्यमानसक्रियः	२. २७ ^४	अन्नपानानि यानि च	४. १३ ^२
अनया पर्वसु स्नात्वा	३. ७७ ^१	अन्नाद्यं च भवेत्सदा	२. ४६ ^४
अनभ्रता तु जप्तव्यम्	२. १६१ ^१	अन्नाद्यहवन्नित्यम्	२. ४६ ^३
अनभ्रन्तसंहितामेताम्	१. ६६ ^१	अन्यत्र गुरुतल्पाच्च	२. १५६ ^३
अनभ्रन् स्याद्विवेष्टितः	२. १५४ ^२	अन्ये कामाः शतशः संप्रदिष्टाः	१. ६ ^३

(५६)

अन्यथा वोपनीतानि	४. ६७. ^१	अभिधावेत तां च ताम्	४. १३६ ^२
अपः प्रविश्य यश्चैतत्	४. १२१ ^३	अभिमन्त्रयेह सूक्तान्ते	३. १२५ ^३
अप नः शोशुचदिति	१. ११७ ^३	अभियुक्तो भवेद् यस्तु	२. १६६ ^१
अपामार्गमयीं शाखाम्	४. ७६. ^१	अभिरूपेण सूक्तेन	४. १३६ ^३
अपामिदं परिणयेत्	४. ५६ ^३	अभि व्ययस्वेति जपेत्	२. १५ ^३
अपमृत्युं व्यपोहति	२. ४० ^२	अभिशस्तोऽप्यनेकधा	१. १२० ^४
अपरस्तु त्रिसाहस्रः	३. २४ ^१	अभिशस्येत यो मोहात्	१. १६६ ^३
अपि पन्थामिति व्रजन्	२. ११८ ^४	अभिशस्येत वा मृषा	२. १६२ ^२
अपि पातकसंयुक्तः	३. २१६ ^३	अभिषिच्य व्यमोचयेत्	३. २८ ^४
अपि वर्षसहस्रिकीम्	४. ८१ ^४	अभिषिञ्चन्तु तेजसे	४. ११३ ^२
अपि वा चरुसहस्रम्	३. २२७ ^१	अभिषिञ्चन्तु पुष्टये	४. ११४ ^२
अपि वोच्चाटनं पुनः	१. ७८ ^२	अभिषिञ्चन्तु वृद्धये	४. ११३ ^४
अपि वोपोषितः स्नातः	३. ८५ ^३	अभिषिञ्चन्तु श्रेयसे	४. १४ ^४
अपुत्रा मृतपुत्रा वा	३. १४६ ^१	अभिषिञ्चेदुपोषिताम्	३. १२६ ^२
अपेयादीन् प्रपीय च	३. ७ ^२	अभिषिच्य च राजानम्	४. ११५ ^१
अपेहीति जपेत्सूक्तम्	४. १०२ ^३	अमानुषीरभिचरेत्	४. ४१ ^१
अप्यदृष्ट्वैव जप्तव्यम्	१. १७२ ^३	अमीवहा विश्ववतीम्	२. १४७ ^१
अप्रमत्तः शान्तिपरः	२. ७५ ^३	अमीवहेति सूक्तेन	२. १४५ ^१
अप्रशस्तं प्रशस्तं वा	१. १७१ ^१	अमृतत्वं च गच्छति	३. २० ^२
अप्सु चैव निमज्जित्वा	३. २१ ^३	अमृतत्वं ययुर्देवाः	४. १३० ^३
अप्सु चैव निमज्जित्वा	४. १२२ ^३	अमृतत्वं स गच्छति	४. १३१ ^२
अप्स्वप्नौ हृदये सूर्ये	३. १५१ ^१	अमोघं कर्म जानीयात्	३. ८३ ^३
अप्स्वप्यग्निर्ज्वलत्येव	१. ८३ ^१	अमोघं कर्म भवति	२. ७२ ^३
अप्स्वेव जुहुयान्नित्यम्	२. १०५ ^१	अमोघमेव कर्मैतत्	३. ६६ ^१
अबुध्रमुषासानक्ते (ति)	३. ५५ ^१	अम्बयो यन्ति याः प्रोक्ताः	१. ६१ ^१
अब्रह्मत्र्यम्बकादीनाम्	२. ५४ ^१	अम्बीत्यृचमतन्द्रितः	१. १७० ^२
अभाषत ऋषिः स्वयम्	४. ३४ ^४	अयःपाशाः स्फुटन्त्वस्य	२. १५४ ^३
अभिचारेषु शस्यते	१. ७५ ^४	अयन्नात्प्रतिबाधते	१. ६४ ^४
अभिजिज्ञासनादेव	३. २१० ^३	अयने पर्वसु स्नात्वा	३. ३६ ^१
अभि त्वा यः प्रगाथेन	२. १३५ ^१	अयमग्ने जरितेति	४. ५५ ^१

(६०)

अयाज्ययाजनं कृत्वा	२. ६१ ^१	अलक्ष्मीं नुदते देहात्	४. ८१ ^३
अयुग्मान्यभिमन्त्रयेत्	३. १०६ ^३	अलक्ष्मीं शतवर्षिकीम्	४. ८० ^४
अयुतं शतकृत्वस्तु	२. १०४ ^३	अलङ्कारं हिरण्यं वा	४. ४३ ^३
अयुतं शतकृत्वस्तु	२. १०२ ^३	अलोका यमलोकस्था	४. ६६ ^३
अरण्यमेत्य पाटान्तु	४. ५७ ^३	अवमन्येत यो मोहात्	४. ७० ^१
अरण्यानीत्यरण्येषु	४. ७० ^३	अवसानस्य पतये	१. २६ ^३
अरण्यानीं नमस्कृत्वा	४. ७१ ^१	अवाप्नोति न संशयः	१. ४६
अरण्ये चोदिते सूर्ये	१. ५४ ^१	अविज्ञातस्य निष्कृतिः	३. ३३ ^४
अरण्ये निवसेन्नित्यम्	३. १६३ ^१	अविज्ञातस्य निष्कृतिः	३. ३४ ^४
अरण्ये स्थण्डिले शुचौ	३. ६४ ^२	अव्यक्तश्चानुमन्ता च	३. १८१ ^३
अरातीनां हरेत्प्राणान्	१. १०७ ^३	अशक्तस्तु जपेद् युक्तः	३. १० ^३
अरातीनां हरेत्प्राणान्	२. ६३ ^३	अशक्तौ जप एवोक्तः	२. १०३ ^३
अर्कस्य तु विशेषतः	२. ५३ ^२	अशक्ये प्रतिभाकार्ये	१. १२१ ^१
अर्घ्यं चतुर्थ्या दातव्यम्	३. १६८ ^१	अष्टभिः प्राप्नुयाद्यशः	१. १६० ^४
अर्चनं मुनिभिः स्मृतम्	३. १५१ ^४	अष्टमीं दक्षिणे कटौ	३. १५६ ^४
अर्चनं सम्प्रवक्ष्यामि	३. १५० ^१	अष्टम्यां च चतुर्दश्याम्	३. ३६ ^१
अर्चयित्वा जनादनम्	३. १३६ ^४	अष्टर्चं त्रैलोक्यं स्मृतम्	२. १२३ ^२
अर्चाविधिर्विष्णुकुमारनाम्ना	३. २३५ ^२	अष्टाभिर्देवताः साक्षात्	१. ३२ ^१
अर्चितं स्याज्जगदिदम्	३. १५४ ^३	अष्टावष्टौ तथा चाष्टौ	२. १३२ ^१
अर्थसिद्धिः परा भवेत्	२. १७२ ^४	अष्टावष्टौ समन्नीयात्	१. ४३ ^१
अर्धमासं पयः पिबेत्	३. ६३ ^४	अधिया वाप्यथाविष्टः	३. ७४ ^३
अर्धमासं हविष्यान्नम्	३. ६३ ^३	अध्वपूर्णाभिः स्नायात्	२. ६८ ^३
अर्धमासमभुञ्जानः	२. १५७ ^३	अध्विनौ तु यजेद् द्विजः	४. ११ ^२
अर्धरात्रे त्यक्तनिद्रः	३. १६८ ^१	असंसिद्धे संवनने	३. ८६ ^३
अर्धरात्रे त्वतिक्रान्ते	४. १४ ^३	असपन्नमकण्टकम्	२. ५६ ^४
अर्धरात्रे स्थिते तैलम्	३. ६४ ^३	असपन्नामकण्टकाम्	१. ८६ ^४
अलक्ष्मीनाशनार्थं तु	३. ७३ ^१	अस्तं व्रजति सूर्ये तु	१. १०६ ^१
अलक्ष्मीनाशनार्थं तु	४. ७८ ^३	अस्थिरायां विकल्पः स्यात्	३. १६४ ^३
अलक्ष्मीपापसंयुक्तः	२. ३८ ^१	अस्यैव चोत्तमर्गेका	३. ५६ ^१
अलक्ष्मीं च प्रवाधते	३. ७५ ^४	अहं भीतोस्मि देवेश !	३. १८६ ^१

(६१)

अहं रुद्रेभिरित्येतत्	४. १६ ^१	आ ते सूक्तेन रौद्रेण	१. १६७ ^१
अहः स्वस्त्ययनं प्रातः	१. १२४ ^१	आत्मज्ञानमिदं पुण्यम्	३. २६१ ^३
अहोभिस्त्रिभिरारोग्यम्	१. १५६ ^३	आत्मानं प्रतिपद्यते	३. २०८ ^४
अहोरात्रं स्थितश्चैवम्	२. १५४ ^१	आत्मानं संस्पृशेत्ततः	३. ६१ ^४
अहोरात्रमुपोष्यैकम्	१. १६४ ^१	आ त्वाहार्पमन्तरेधी (ति)	४. ११५ ^३
अहोरात्रमुपोष्यैकम्	२. १८२ ^३	आदावन्ते च कर्मणाम्	१. १७ ^२
अहोरात्रे गते सति	३. ८३ ^४	आदावन्ते च कर्मणाम्	१. १३१ ^४
अह्ना सर्वान्तिसमापयेत्	३. २२७ ^४	आदावन्ते च पूर्ववत्	३. १४६ ^४
आ कृष्णेनेत्यृचं त्वेकाम्	१. ६६ ^१	आदावन्ते तु सत्क्रिया	१. ७२ ^१
आ कृष्णेनेत्यृचा त्वेव	१. ६५ ^१	आदावेव तु सावित्र्या	१. ७२ ^१
आक्रुष्टं वा दुरुक्तं वा	४. ३३ ^४	आदितः सर्वकर्मणाम्	१. ५१ ^२
आखूत्करेषु चरुणा	२. ७४ ^१	आदित्यदैवते सूक्ते	२. १४३ ^१
आगस्कृत्चेत्त्रिरात्रेण	१. १०५ ^१	आदित्यवर्ण इत्यनया	२. १०० ^३
आगस्कृत् सप्तरात्रेण	१. १०२ ^३	आदित्यस्योदये स्नात्वा	२. २६ ^१
आ गाव इति सूक्तेन	२. ११२ ^१	आदित्याभिमुखो धृतम्	३. ६७ ^२
आग्नेयं निर्वपेच्चरुम्	१. ८१ ^४	आदित्याभिमुखः स्थित्वा	२. ४२ ^३
आग्नेयं सूक्तमाद्यं तु	१. ६६ ^१	आदित्येग्नौ चन्द्रमसि	३. २११ ^३
आचरेद् यवमध्यमे	१. ४१ ^२	आदित्ये दृष्टिमास्थाप्य	३. १३२ ^१
आज्यं चानेन जुहुयात्	४. ८० ^१	आदित्येभ्योऽथवा पुनः	४. ५६ ^२
आज्यं कृत्वानुमन्त्रितम्	४. ८६ ^२	आदित्यमुपतिष्ठेत्	३. १६४ ^१
आज्यं संस्कृत्य जुहुयात्	४. ६६ ^३	आदिभूतो यथा हरिः	३. १६६ ^२
आज्यशेषं पुरस्कृत्य	४. ६५ ^३	आद्ययावाहयेदेवम्	३. १६७ ^१
आज्यशेषेण चाभ्यज्य	४. ८८ ^१	आद्यानि त्रीणि सूक्तानि	२. १७० ^१
आज्याहुतय एवादौ	१. २५ ^३	आध्यात्मिकं पवित्रं ते	३. १७ ^३
आज्याहुतीरनेनैव	३. १६४ ^३	आध्यात्मिकमनुत्तमम्	२. २१ ^२
आज्याहुतीश्च जुहुयात्	१. ११६ ^३	आध्यात्मिकीः क इत्येताः	१. १०६ ^१
आज्याहुतीश्च जुहुयात्	३. १२६ ^३	आनुष्टुभस्य सूक्तस्य	३. १५५ ^१
आज्येनैव यथाविधि	४. ८३ ^२	आ-तो-भद्रीयमायुष्यम्	१. ११० ^१
आततायिनमायान्तम्	१. १४० ^१	आपत्सु सर्वकामो वा	१. १२६ ^१
आ तू सूक्तेन सततम्	२. १८६ ^३	आपो हि ष्ठाः सनातनाः	४. १२६ ^३

(६२)

आपो हि छेति नियतः	३. २० ^३	आवाहयेच्छ्रियं पद्मे	२. ६४ ^१
आपो हि छेति संस्मरेत्	३. २३ ^२	आ शताद्यायमेत्प्राणान्	१. ५७ ^१
आपो हि छेति सूक्तं तु	१. १६ ^१	आशीर्भिरभिनन्द्य च	४. ११५ ^२
आपो ह्यायतनं तस्य	३. १५३ ^१	आश्विने पद्मनाभं तु	३. १४२ ^३
आसुत्य प्रयतः सौरीः	१. १४१ ^३	आश्रयः स भवेद् ध्रुवम्	५. ८ ^४
आसुत्याचम्य विधिवत्	२. ४ ^३	आषाढे वामनं विदुः	३. १४१ ^४
आभ्यामेव चतुर्दशीम्	३. ७६ ^२	आसनानि च शय्याश्च	४. ३६ ^३
आ मन्द्रैरिति संस्मरेत्	२. ६ ^४	आसन्यामभिषिच्य तम्	४. १०६ ^४
आमयावी यतव्रतः	४. ४६ ^४	आ सहस्रात्ततश्चक्षुः	३. २२६ ^३
आयं गौः सार्पराज्ञीस्तु	४. १२० ^३	आ सहस्रादा शताद्वा	१. १७ ^३
आयसीं वै प्रतिकृतिम्	३. ६१ ^१	आस्यदन्नं विगाह्याम्भः	२. १६१ ^१
आयुः स्वर्गो द्विविणं सूनवश्च	१. ६ ^१	आस्ये चैव चतुर्दशीम्	३. १६१ ^२
आयुरारोग्यमैश्वर्यम्	२. २६ ^३	आहुत्ययुतसंख्यया	२. ४७ ^२
आयुरीप्सन्निभमिति	१. ११६ ^१	इति चैता जपेदपः	२. १५८ ^३
आयुर्वलं यशो वित्तम्	३. ६ ^३	इति प्रयत आत्मवान्	४. २५ ^१
आयुर्विद्यां धनं पुत्रान्	१. ६६ ^३	इति मन्येत शौनकः	२. १४७ ^४
आयुर्विद्यां धनं पुत्रान्	१. १२६ ^३	इति राज्ञोऽभिषेचनी	२. ६६ ^४
आयुर्वेदनिधिः प्रभुः	५. ६ ^२	इति विज्ञापयीत च	४. ३ ^२
आयुष्मन्तं सुतं सूते	३. १४४ ^१	इति स्वस्त्ययनं जपेत्	४. १२७ ^४
आयुष्यं द्राविणं स्मृतम्	२. १० ^४	इत्याज्येन यथाविधि	४. ८७ ^४
आयुष्यं सम्पदो मूलम्	५. ७ ^१	इत्येते सततं जपेत्	२. १३६ ^२
आयुष्यमायुर्वर्चस्यम्	४. ४३ ^१	इत्येवमुक्तः पुरुषस्य विष्णोः	३. २३५ ^१
आयुष्याण्येव कर्माणि	१. ५३ ^१	इदं विष्णुरितीमाभिः	१. ८७ ^१
आयुष्यास्ताः परिप्रोक्ताः	१. ६१ ^३	इदमापः प्रवहत्	२. १५८ ^१
आरण्यकविधानेन	३. २२५ ^३	इदमित्येति मन्त्रोयम्	३. ६३ ^१
आरिराधयिषुर्यां याम्	४. १३६ ^१	इन्द्रं च मनसा ध्यायेत्	१. १२५ ^३
आरोग्यं ब्रह्मवर्धनम्	१. १३६ ^१	इन्द्रं स्तवेति सूक्तं तु	३. १३४ ^१
आरोग्यं पुष्टिमायुष्यम्	१. १५६ ^३	इन्द्रं स्तूयाद् दिने दिने	१. ६३ ^४
आरोग्यमेतत्प्रयतः	१. १०३ ^३	इन्द्र श्रेष्ठेति चान्ततः	१. १५८ ^४
आरोहेद् दर्भप्रस्तरम्	१. ५६ ^४	इन्द्राण्यै देवपत्नीनाम्	३. १२३ ^१

(६३)

इन्द्राण्याः कृतसंवादम्	३. १२० ^३	उच्चैरेवापराह्णे तु	१. ६२ ^३
इन्द्रात्प्राप्तुं पुरन्दरात्	१. ६३ ^२	उच्चैर्मध्यन्दिने पठेत्	१. ६२ ^२
इन्द्रापर्वतेति सूक्तम्	२. १० ^३	उच्छ्वसिष्यन्नधो नाभिम्	३. २०४ ^१
इन्द्राय च मरुद्भ्यश्च	२. ६६ ^३	उच्छ्वसंश्च यथाकालम्	३. २०७ ^३
इन्द्राय च मरुद्भ्यश्च	२. ६६ ^३	उच्छ्वासावाहने नस्तः	३. १६४ ^१
इन्द्राविष्णू नमस्कृत्य	२. १६० ^१	उच्छ्वासावाहने नस्तः	३. १६५ ^१
इन्द्राविष्णू नमस्कृत्य	१. १३६ ^१	उच्छ्वसेदेवमसकृत्	३. २०४ ^३
इन्द्रियाणि मनस्तथा	३. २०१ ^४	उच्छिष्टं च प्रदातव्यम्	२. ८४ ^१
इन्द्रियार्थान्ययार्थान्वा	२. १२ ^३	उत देवा इति जपेत्	४. ४६ ^३
इन्द्रासोमेति सूक्तं तु	२. १६३ ^१	उत्खापयीत तां पाटाम्	४. ६२ ^१
इमं नु सोममित्येते	१. १४६ ^१	उत्तमस्तस्य चाद्वर्चः	१. १०४ ^१
इमा इति जपेन्नित्यम्	२. १४१ ^१	उत्तरस्याद्यमाचार्यः	२. १३८ ^१
इमा इति जपेच्छ्वत्	१. १२६ ^१	उत्तितीर्षुरपो यस्तु	२. १४२ ^१
इमामिति जपेत्कन्या	३. ११७ ^३	उत्त्वा मन्दन्तिवति स्नातः	२. १८३ ^१
इमामिति तु सूक्तेन	४. ६४ ^१	उत्थाय प्रयतः शुचिः	२. १५१ ^२
इयमित्येतदाद्यन्तम्	२. १२२ ^१	उत्थाय शुचिर्वाग्यतः	३. १६८ ^२
इयं येत्यनुषेवयेत्	२. १६० ^४	उत्पश्रप्रतिपन्नो यः	१. १५० ^३
इरिणो वोदकेऽपि वा	२. ११६ ^२	उत्पाद्य स कथञ्चन	३. ३२ ^२
इधुमप्यनुमन्त्र्यैव	३. ११४ ^३	उदकं च्यावनेनैव	२. ६० ^१
इष्टं धनमवाप्नुयात्	१. ११५ ^४	उदकस्याङ्गलिं क्षिपेत्	२. ४ ^४
इष्टान् कामांस्ततः सर्वान्	१. ४६ ^१	उदके शिशिरे वसेत्	३. ४२ ^४
इष्टान्कामान्त्समश्नुते	१. ८४ ^४	उदपांने वशं नेतुम्	३. ८७ ^१
इष्टान्कामान्त्समश्नुते	२. २१ ^४	उदयत्यायुरक्षय्यम्	१. १०५ ^३
इष्टान्कामान् समश्नुते	२. १२३ ^४	उदहृद इव भूत्वा	४. ५७ ^१
इष्टा शरदि वै रुद्रम्	४. १ ^१	उदिते सवितर्येताम्	१. १२३ ^३
इह लोके परत्र च	२. २६ ^४	उदित्युद्यन्तमादित्यम्	१. १०१ ^१
ईक्षेत्सूर्यं द्विजो नित्यम्	२. ७३ ^३	उद्दिश्य नाम होमोऽयम्	२. १६ ^३
ईदृशं विद्यते कचित्	२. १४५ ^४	उदीर्ष्वेति निवर्तयेत्	३. ४४ ^४
उमेण तपसा दृष्टा	१. ७२ ^३	उद्भृत्यान्याः प्रयोजयेत्	२. १४७ ^२
उमेण मनसा हन्यात्	३. ६२ ^१	उद्यन्तं मध्यगं चैव	२. १५० ^३

(६४)

उद्यन्तमुपतिष्ठेत	१. १४४ ^१	उपस्पृशंस्त्रिपवणम्	१. ४० ^३
उद्यन्तमुपतिष्ठेत	२. १६५ ^३	उपहारमथो चरुम्	३. २१६ ^२
उद्ध ऊर्मिरितीमां तु	२. ६ ^१	उपहारानुपहरेत्	२. ६४ ^३
उपतिष्ठन्ति धेनवः	३. ६ ^२	उपहृत्योपहारं च	२. ८३ ^३
उपतिष्ठेत चानलम्	१. १५२ ^२	उपांशु स्याच्छतान्वितः	१. ७१ ^२
उपतिष्ठेत नित्यशः	३. १२६ ^२	उपासीत च पश्चिमाम्	१. ६४ ^२
उपतिष्ठेत यो वह्निम्	२. ६४ ^१	उपेति तिसृभी राज्ञः	२. ११४ ^१
उपतिष्ठेत राजानम्	३. ३५ ^१	उपैतु मां देवसखः	२. ६६ ^३
उपतिष्ठेत सूक्तेन	६. १६३ ^३	उपोष्य चापरं पक्षम्	३. ६४ ^१
उपतिष्ठेच्छतक्रतुम्	२. ११३ ^२	उपोष्य द्वादशाहानि	३. ८१ ^१
उपतिष्ठेच्छतक्रतुम्	२. ८२ ^४	उपोष्याज्यं च जुहुयात्	२. १६४ ^३
उपतिष्ठेच्छतक्रतुम्	१. १५७ ^२	उपोष्याज्यं च जुहुयात्	३. १६ ^३
उपतिष्ठेत्ततः स्वरम्	१. १७१ ^४	उपोष्यैकं त्रिरात्रं सः	२. १६२ ^३
उपतिष्ठेत्समित्पाणिः	१. ११२ ^३	उभे पुनामीति पुरा	१. १३६ ^१
उपतिष्ठेद्दिने दिने	१. १३८ ^४	उरोष्ट इति सूक्तेन	२. ८२ ^३
उपतिष्ठेद्दिने दिने	१. १०१ ^२	उशन्ति चरितार्थताम्	५. १२ ^४
उपतिष्ठेद्दिवाकरम्	२. १६१ ^४	ऊरु बाहू ततः शिरः	३. १०४ ^४
उपतिष्ठेद्दिवाकरम्	२. १५० ^२	ऊर्ध्वबाहुस्तु सूक्तेन	१. १३२ ^१
उपतिष्ठेद्दिवाकरम्	२. १६० ^४	ऊर्ध्वं तु पञ्चमाद्वर्षात्	३. २३ ^२
उपतिष्ठेद् दृचं पठन्	२. १८६ ^४	ऊर्ध्वं मासात्फलाहारः	३. १६५ ^१
उपतिष्ठेद् व्रजन्तीश्च	२. ११२ ^३	ऊर्ध्वं वर्षात्स्वस्त्ययनम्	४. ६६ ^३
उपतिष्ठेद् विभावसुम्	३. १११ ^२	ऊर्ध्वं संवत्सराच्चैव	४. २३ ^१
उपदिष्टोयमेकेषाम्	३. १२८ ^१	ऋगित्येव त्रिपादिकम्	२. १३२ ^२
उपपातकक्रोदीनाम्	२. १३३ ^१	ऋग्भिः कर्माणि कुर्वीत	२. १२७ ^३
उपरिष्ठाच्च सावित्र्या	४. ६२ ^१	ऋग्भिः षोडशभिर्द्विजः	३. १३६ ^२
उपरिष्ठादुपवसेत्	१. ५२ ^३	ऋग्भिः षोडशभिः सम्यक्	३. १३६ ^३
उपलभ्य परं ब्रह्म	३. २०६ ^३	ऋग्भिर्नित्यं धृतव्रतः	२. १२६ ^२
उपवासस्तु सप्ताहम्	१. ३६ ^३	ऋग्भिश्चतसृभिर्द्विजः	२. १६ ^२
उपस्थं दक्षिणोत्तरम्	१. ६० ^२	ऋग्भ्यां यो वह्निमर्चयेत्	२. ८० ^२
उपस्थानं हुताश्वस्य	३. १४५ ^३	ऋग्विधानं विना तस्मात्	५. ५ ^३

(६५)

ऋग्विधानपरिज्ञानात्	५. १२ ^३	ऋषिं गृत्समदं स्मरन्	१. १५८ ^२
ऋग्विधानप्रदीपेन	५. २ ^३	ऋषिं विद्याद्विचक्षणः	४. १६ ^२
ऋग्विधानमजानताम्	५. १ ^२	ऋषिं सर्वमिदं जप्त्वा	१. ६७ ^१
ऋग्विधानमवैति यः	५. ६ ^२	ऋषिं स्वस्त्ययनाय वै	४. ३४ ^३
ऋग्विधानमहापोतम्	५. ३ ^३	ऋषिणा तेन तं ततः	४. ३६ ^४
ऋग्विधानरतः सदा	५. ११ ^२	ऋषिभिर्विविधा मन्त्राः	१. ३ ^१
ऋग्विधानविधानेन	५. ४ ^३	ऋषिर्नारायणः स्मृतः	३. १५५ ^४
ऋग्विधानसदाभ्यासात्	५. ६ ^३	ऋषीणां मन्त्रदृष्टेन	४. १४० ^१
ऋग्विधानाभ्यनुष्ठानम्	५. ७ ^३	ऋषींश्छन्दांसि देवताः	१. १८ ^४
ऋग्विधानेन तोषितः	५. १० ^४	ऋष्यशृङ्गोऽब्रवीन्मुनिः	३. १४३ ^२
ऋग्विधानेन संयुक्तम्	५. ८ ^१	ऋष्यशृङ्गो यथाऽब्रवीत्	३. १४६ ^४
ऋग्वेदं वेत्ति यः साङ्गम्	५. ११ ^१	एकः शतानि त्रायेत	१. १४२ ^३
ऋग्वेदं वेत्ति यो द्विजः	५. ८ ^२	एकरात्रोपवासश्च	१. ३५ ^३
ऋग्वेदः कल्पवृक्षोऽयम्	५. १ ^३	एकविंशतिरात्रेण	२. १०६ ^३
ऋग्वेदः पठितो ह्येषः	५. ५ ^१	एकस्त्वमसि लोकस्य	३. १८ ^१
ऋग्वेदः प्रतिभाति मे	५. २ ^२	एकमुत्पादयेत्पुत्रम्	३. ४५ ^३
ऋग्वेदः प्रयन्ता नित्यम्	५. १० ^३	एकादशगुणं ह्येतत्	१. ६८ ^१
ऋग्वेदस्य न संशयः	१. ६७ ^४	एकादशीं कण्ठदेशे	३. १६० ^३
ऋग्वेदाद्यस्य सूक्तस्य	१. ७६ ^१	एकादश्यां सुरालये	३. १३६ ^२
ऋग्वेदो जायते तस्य	५. ६ ^३	एकादश्या तु धूपकम्	३. १६६ ^४
ऋग्वेदोत्यन्तदुस्तरः	५. ३ ^२	एकान्तरमतन्द्रितः	१. १६८ ^४
ऋग्वेदो ब्रह्ममन्दिरम्	५. ४ ^२	एकाहं क्षुरसंयुक्तः	१. १५७ ^३
ऋचं जप्त्वा प्रमुच्यते	२. १५६ ^४	एकाहं पञ्चगव्याशी	२. ५८ ^१
ऋचां द्विषष्टिः प्रोक्त्यम्	३. ११ ^३	एकाहं ब्राह्मणान्नाशी	२. ५८ ^३
ऋचा तु पुरुषोत्तमम्	३. १६७ ^२	एकाहं मारुताशनः	२. ५८ ^२
ऋज्वासीनः समे देशे	३. १६६ ^१	एकाहमवगूर्यं च	३. ३१ ^४
ऋतावृधौ दिने दिने	२. २२ ^३	एकाहान्नभते वित्तम्	१. १५६ ^१
ऋतुकाले तु सम्प्राप्ते	३. ४५ ^१	एकेन शुद्धिमाप्नोति	१. २८ ^३
ऋषभं जपद्दोमयोः	४. १०४ ^२	एकैकं प्रासमश्रीयात्	१. ३४ ^१
ऋषभैकादशा दद्यात्	४. १४२ ^३	एकैकं शोधनं भवेत्	१. ४६ ^४

(६६)

एकैकं सप्तरात्रं तु	१. ४८ ^१	एतेनैव षडर्चेन	१. १०० ^४
एकैकं सप्तरात्रेण	१. ४७ ^१	एतेषां तु यथोक्तानाम्	३. ३ ^३
एकैकं ह्रासयेत्पिण्डम्	१. ४० ^१	एतेषु यत्कृतं पापम्	२. ७६ ^३
एकैकमभिरूपन्तु	३. १११ ^१	एते स्वत्ययने जपेत्	३. ५५ ^२
एकैकां तु त्र्यहं पिबेत्	४. ७४ ^४	एनस्वी वाभिश्शस्तो वा	२. १२५ ^१
एतं देवं चिन्तयेत्	३. १६७ ^३	एनोभ्यो विप्रमुच्यते	३. ५६ ^४
एतं मन्त्रं जपेत् वै	३. ६१ ^२	एभिः कृष्टैस्समं स्मृतम्	१. ३१ ^२
एतच्चान्द्रायणं स्मृतम्	१. ४० ^४	एभिर्ब्रतैर्विपूतात्मा	१. ४८ ^३
एतज्जुह्वन् जपञ्चैव	३. १३ ^३	एवं तद्विषयव्रवीत्	४. १२३ ^२
एतत्तत्स्करमोहनम्	१. १७२ ^४	एवं त्रिरासृत्य शुचिः	१. ५६ ^१
एतत्तु यः पठति केवलमेव सूक्तम्	३. २३० ^१	एवं न्यासविधिं कृत्वा	३. १६२ ^१
एतत्परं स्थानमुक्तम्	३. २०८ ^१	एवं युक्तो जयेन्मृत्युम्	३. ४३ ^३
एतत्पर्वशतं कृत्वा	२. १४६ ^३	एवं युक्तो महात्मानम्	३. २०८ ^३
एतत्सन्धिकरं जपेत्	४. १२६ ^४	एवं शुद्धस्य कर्माणि	१. ५० ^३
एतत्स्वस्त्ययनं पुण्यम्	२. ८६ ^१	एवं स मुच्यते पापात्	३. २७ ^३
एतद् ब्रह्म जपन् शूद्रान्	१. ७० ^१	एवं हि युञ्जन्त्सामान्यम्	३. २०५ ^१
एतद्रक्षोहणं जपेत्	३. १२८ ^४	एवं हुत्वा ततश्चैव	३. १७८ ^१
एतद्रक्षोहणं शान्तिः	३. १३० ^१	एवमेव जपेद्भर्ता	३. ११८ ^१
एतद्रुद्रास्तथादित्याः	१. ४५ ^१	एवमेव समाहृत्य	४. १३२ ^३
एतदेव जपेन्नित्यम्	४. १०१ ^१	एष जप्यविधिः स्मृतः	१. ७१ ^४
एतद्वै ब्रह्मणो बलम्	१. ७६ ^४	एषा हि सम्मिता वेदैः	१. ७३ ^१
एतमेव जपेन्नित्यम्	४. ३४ ^१	एषैव प्रतिलोभोक्ता	१. ७५ ^१
एतमेव त्र्यहैर्युक्तम्	१. ३६ ^१	ऐन्द्रं स्तूयादिने दिने	१. ६३ ^४
एतमेव विधिं कृत्स्नम्	१. ४१ ^१	ओं भो इति वदेद्विप्रैः	३. २६ ^३
एतां दुःस्वप्ननाशिनीम्	१. १२४ ^४	ओङ्कारं व्याहृतीस्तिस्रः	१. १८ ^१
एता इति तु नित्यशः	१. ११५ ^२	ओङ्कारं व्याहृतीस्तिस्रः	१. ६१ ^१
एता एव यजेन्नित्यम्	२. ७२ ^१	ओङ्कारपूर्वा व्याहृतयः	४. १२६ ^३
एतामेव जपेन्नित्यम्	३. ५३ ^२	ओङ्काराद्यास्तु ता जप्त्वा	१. १५ ^३
एतामेव सदाभ्यसेत्	१. १२३ ^२	ओजस्तेजस्तथारोग्यम्	१. १०६ ^३
एतासां कीर्तनं पुण्यम्	३. २ ^३	ओजस्विनीमवाप्नोति	२. ११० ^३

(६७)

ओजो बलमवाप्नोति	२. ११४ ^३	कर्म नित्यं प्रयोजयेत्	३. ३८ ^४
ओदनं दधिसक्तुकान्	४. १२ ^२	कर्मभिर्योजयेत्पश्चात्	२. २८ ^१
ओमित्युक्त्वा स्वं हृदयम्	३. २०१ ^१	कर्म यत्र करिष्यति	४. ६० ^४
ओषधीनां विहायसि	४. ६१ ^२	कर्माणि त्वभिरूपाणि	३. १११ ^३
ओषधीश्च यजेत्तथा	४. १ ^२	कर्माणि नियतात्मनः	१. १० ^४
ओषधीश्च यजेन्नित्यम्	३. २३६ ^३	कर्मैतेनाकरोत्पुरा	१. ७६ ^४
ओषध्या सह वीरुधैः	४. ६० ^२	कल्याणावादी वान्यो वा	२. १ ^१
ओ ष्वित्यृचमपां मध्ये	२. ७ ^३	कषायोद्घृष्टकेसरम्	३. १२४ ^४
औदुम्बरपालाशैस्तु	४. १३५ ^३	कांस्ये पात्रे निधापयेत्	४. ४७ ^४
औदुम्बरीस्तु जुहुयात्	१. १३१ ^१	कामं तेन तु संवदेत्	१. ६५ ^२
औदुम्बरोध्मं प्रज्वाल्य	३. ६४ ^३	कामं परिगृहीतासु	३. १०७ ^१
कङ्कतो नेति सूक्तन्तु	१. १५३ ^३	कामये विष्णुपादौ तु	३. १६० ^३
कणपिण्याकतक्राणाम्	१. ४६ ^३	कामानां लभते फलम्	३. २२८ ^३
कण्ठे तं मणिमासजेत्	४. ६५ ^२	कामैरर्चन्ति पञ्चभिः	२. २४ ^२
कनिकददिति सूक्ताभ्याम्	१. १७१ ^३	कामैर्वह्निः प्रयत्नतः	१. ८३ ^४
कन्यया ब्राह्मणेन वा	४. ६३ ^३	कारयेत् मणिं विद्वान्	४. ३८ ^३
कन्यामालभ्य नित्यशः	३. ११६ ^४	कारयेत्प्रथमेनैव	३. १७३ ^३
कन्यालालभमवाप्रयात्	२. ३५ ^४	कारयेत् त्रिवृतं मणिम्	३. ६६ ^२
कन्या वारिति सूक्तं तु	२. १८६ ^३	कारयेत् त्रिवृतं मणिम्	४. ३६ ^२
कपोतस्योपवेशने	४. १०३ ^२	कारीषेऽग्नौ समाहितः	४. १०६ ^२
कयेति वामदेव्येन	२. ६६ ^१	कार्याण्यशेषतः कृत्वा	२. १० ^१
कया शुभेति पैशुन्यम्	१. १४५ ^१	कार्याणां कारणं पूर्वम्	३. १८५ ^१
कर्णौ नेत्रे च छुबुकम्	४. १०० ^३	कालानलसमप्रभम्	३. १७५ ^४
कर्तव्यं द्विजतर्पणम्	३. १४८ ^२	कालेन स वनी भवेत्	३. २१७ ^४
कर्तव्योत्र तथा यागः	३. १२२ ^१	कालेन सुकृती भवेत्	३. २१६ ^४
कर्दमेनेति यः स्नायात्	२. ६७ ^३	कालेष्वपि च सर्वेषु	३. १८७ ^२
कर्म कुर्वीत शान्तये	१. ७२ ^२	किञ्चिदस्तीति शौनकः	४. १४१ ^२
कर्मणां सिद्धिकारकम्	१. १३ ^२	किञ्चिद्दद्याद् द्विजेभ्योऽन्ते	२. १६३ ^३
कर्मणा मनसा गिरा	२. १५६ ^२	किन्ते कृण्वन्तीति स्मरन्	२. ११ ^४
कर्मणामृषिट्टणानाम्	१. २ ^३	किम्पुनर्मानुषाद् भयम्	४. ४१ ^४

(६८)

किलासित्वाद् बिभेतु वै	२ १०५ ^४	कृत्वा वा कर्म गर्हितम्	२. १५१ ^२
कीनांशांश्चैव भोजयेत्	२ ७५ ^२	कृत्वा वा कर्म गर्हितम्	१. ६१ ^२
कीर्तनात् भवेत्पूतः	३ ४ ^१	कृत्वा वा कर्म गर्हितम्	२. १२५ ^२
कुण्डं स्थण्डिलमेव वा	३. १७३ ^२	कृत्वा वा सान्निपातकम्	१. ५२ ^४
कुम्भात्सम्पातमन्यस्मिन्	४. ४७ ^३	कृत्वा सहस्रसम्पातम्	३. ७० ^१
कुर्यात्कर्माण्यतन्द्रितः	१. ४८ ^४	कृत्स्नं तु कल्मषं हित्वा	४. २० ^१
कुर्यात्स्वस्त्ययनं निशि	२. ६६ ^२	कृत्स्नमेनो व्यपोहति	२. १२५ ^४
कुर्याद् यस्तु यथेच्छति	३. १११ ^४	कृषिं प्रपद्यमानस्तु	२. ६८ ^१
कुर्याद्वा कर्म गर्हितम्	१. १६६ ^४	कृषिदोषात्प्रमुच्यते	२. ७७ ^४
कुर्याद्वेदिं विलक्ष्याम्	३. ६३ ^४	कृषिर्वर्द्धति सर्वदा	२. ७२ ^४
कुर्यान्मार्जनमात्मनः	३. ३३ ^२	कृष्णपक्षे चतुर्दश्याम्	२. १६ ^१
कुर्यान्मार्जनमात्मनः	३. ३४ ^२	कृष्णस्य जुहुयाच्चरुम्	१. १६७ ^२
कुर्वीत द्विजसत्तमः	३. १०६ ^४	कृष्णे शुक्ले च वर्धयेत्	१. ४० ^२
कुर्वीत वास्तुशमनम्	४. १३३ ^३	केयूरवान्मकरकुण्डलवान्किरीटी	३ २२६ ^३
कुर्वीत येन कामेन	३. २१६ ^३	केशवं मार्गशीर्षे तु	३. १४० ^१
कुले जन्मनि शीले वा	५. १२ ^१	केशश्मश्रुलोमनखान्	१. १४ ^१
कुल्माषांश्च करम्भांश्च	४. १२ ^३	को अद्येति तु सूक्तेन	२. ६५ ^१
कुसुमानां सहस्रशः	२. ३६ ^२	कौत्सं सूक्तं सदाऽभ्यसेत्	१. ११६ ^१
कृद्धः सान्तपनः स्मृतः	१. ३५ ^४	कौशिकस्य मतं यथा	२. ५७ ^४
कृद्धाणामेष सर्वेषाम्	१. २७ ^१	क्रमशः स्वेच्छयापि वा	२. २८ ^३
कृणुष्वेति जपन्तसूक्तम्	२. ६३ ^१	क्रियां तु सप्तरात्रेण	४. २ ^१
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा	३. १३६ ^३	क्रीणीयाद् यवमुष्टिना	४. ५७ ^४
कृतार्थः स्वगृहान्नाच्छन्	१. १२३ ^१	क्रुद्धश्च जुहुयाद् घृतम्	३. ६२ ^२
कृते भेदे तु संबानम्	४. १२६ ^३	क्रुद्धाभिचरितानि च	४. ३० ^४
कृत्यासूक्तं जपन्निदम्	४. ४१ ^२	क्रुद्धेनामर्षितेन वा	४. ३३ ^२
कृत्या ह्युत्तिष्ठते जलात्	२. ४२ ^२	क्षत्रियस्त्वथ रौखे	२. ६६ ^२
कृत्वा चाभक्ष्यभक्ष्याम्	१. ६० ^२	क्षत्रियस्य तु तैलेन	३. ६० ^३
कृत्वाचार्यनृपद्विजैः	१. १४५ ^२	क्षत्रियो बाहुवीर्येण	१. ६ ^३
कृत्वा दोषान्तुमुहृतः	३. ७ ^१	क्षिप्त्वा सुमनसः पूर्वम्	४. ६० ^१
कृत्वा प्रतिकृतिं पूर्वम्	३. ११४ ^१	क्षिप्रं जनपदं पुरम्	३. ६७ ^२

(६६)

क्षिप्रं तस्मात्प्रमोचयेत्	२. १८७ ^२	गर्भोऽधश्च्यवते सुखम्	२. ६० ^२
क्षिप्रं मुच्येत किल्बिषात्	१. १४३ ^४	गर्हितान्नाघयोगे च	३. १३१ ^१
क्षिप्रं वादं पराजयेत्	२. १६६ ^४	गवां स्वस्त्ययने जपेत्	४. १०५ ^४
क्षिप्रं सा जनयेत्पुत्रम्	३. १४६ ^३	गव्यं क्षीरं प्रदीप्तेऽनौ	२. ५१ ^३
क्षिप्रमग्भः स विन्दति	३. ५० ^४	गा अश्वान् पुरुषं धान्यम्	२. १५२ ^३
क्षीणायुरिति मन्येत	३. ५६ ^१	गाढं वा विन्दते द्विजः	२. ८ ^२
क्षीराक्तानां हुताशने	२. ६१ ^४	गात्रमङ्क्ता जपेदिदम्	४. ४६ ^२
क्षीराहारो जपेत्क्षत्रम्	२. ४० ^१	गायत्र्याः सम्प्रवक्ष्यामि	२. २५ ^३
क्षुद्रयं नास्य किञ्चित्स्यात्	१. १५० ^१	गायत्र्यास्तु परं नास्ति	२. २६ ^३
क्षेत्रस्य पतिनेत्येतत्	२. ७३ ^१	गायत्रीजप उच्यते	२. ५८ ^४
क्षेत्रपत्यं तृचं जपेत्	२. ७३ ^२	गायत्र्योङ्कारं न्यस्ताङ्गः	३. १६३ ^३
खट्वाङ्गी चीरसंवृतः	३. २२ ^२	गाश्चैव पाययेत्ताश्च	३. १०० ^१
खलदानेन शुद्धयति	२. ७६ ^४	गुणमायासमावृतः	३. १८१ ^४
खलसीतोपहारयोः	२. ७१ ^४	गुणवद् यद् यदुत्तरम्	३. ३ ^४
खादिरं कारयेच्छङ्कुम्	३. ११३ ^३	गुटिकानां सहस्रशः	२. ३४ ^२
खादिराणि तु काष्ठानि	४. ८५ ^१	गुरोरप्याह शौनकः	१. १४५ ^४
खादिरीणां हि समिधाम्	४. ५१ ^१	गुह्यं पावनमद्भुतम्	३. ८० ^२
खादिरे सुसमिद्धेनौ	३. ७६ ^३	गुह्यं पावनमद्भुतम्	३. १३४ ^४
गच्छन्तमनुमन्त्रयेत्	२. ८६ ^४	गुह्यं पावनमद्भुतम्	४. १४३ ^४
गच्छेत परमां गतिम्	३. २१० ^४	गृह्यन्नपोहते रिप्रम्	१. १३४ ^३
गणानामिति यत्सूक्तम्	१. १६२ ^१	गृह्यन्नपोहते रिप्रम्	२. १८८ ^१
गतिं ज्ञात्वा भवेच्छुचिः	३. २०६ ^४	गृहांश्चाप्रोत्यनामयान्	१. ६६ ^४
गतिमिष्टामवाप्नोति	३. १८ ^१	गृहस्थधर्मे वर्तेत	३. १६७ ^१
गदी चाप्यगदी भवेत्	१. ६२ ^४	गृहांश्चाप्रोत्यनामयान्	१. ६७ ^४
गन्धमाल्यैः सधूपकैः	२. २३ ^४	गृहांश्चाप्रोत्यनामयान्	१. १२६ ^४
गन्धमाल्योपहारैश्च	२. ७१ ^१	गृहात्प्रपद्यमानस्तु	२. ११८ ^१
गन्धर्वाप्सरसामपि	१. २४ ^२	गृहीतं पद्मगणा दर्भान्	४. ८२ ^१
गन्धैः समभिवसयेत्	३. ५१ ^२	गृहीत्वा संस्पृशन् जपेत्	४. ८२ ^२
गमयित्वा मनस्तथा	३. २०४ ^२	गृहे वै गृहमेधिना	४. १३७ ^४
गर्भिणी प्रसवेत्ततः	४. ८८ ^२	गोत्रः पितृभ्यो मातृभ्यः	२. ६० ^१

(७०)

गोमूत्रं गोमयं क्षीरम्	१. ३५ ^२	घृतेनाभिहुतं चाभ्याम्	३. ७८ ^३
गोविन्दं फाल्गुने तथा	३. १४० ^४	घोरं मृत्युभयं जयेत्	३. १३ ^४
गोष्ठगा लोकमातरः	२. ११२ ^२	घोरेण प्राणहारिणा	१. १६६ ^४
गौः सवत्सा वसेद् यथा	४. ६४ ^२	घोरैः कण्वो जगावृषिः	१. ६८ ^२
गौतमेन पुरा दृष्टम्	१. ११३ ^३	चतस्रः कुशलेनैति	२. १४ ^३
गौरी योऽर्चति सुव्रतः	२. १८८ ^४	चतुरः प्रातरश्नीयात्	१. ४२ ^१
ग्रहणे त्वौषधीनां तु	४. ६१ ^३	चतुरोऽस्तमिते सूर्ये	१. ४२ ^३
ग्रहाः सूर्यादयो भुवि	२. ६२ ^२	चतुर्दशीमुपोष्यैकाम्	१. १६७ ^१
ग्रामाणां च गृहाणां च	४. ३५ ^३	चतुर्दश्या नमस्कारम्	३. १७० ^३
ग्राह्यमत्यन्तयत्नेन	३. १६६ ^३	चतुर्थप्राणकालीयः	१. ८० ^३
ग्राह्यमत्यन्तयत्नेन	३. २२१ ^३	चतुर्थी दक्षिणे न्यसेत्	३. १५८ ^४
ग्रीवायामथवोरसि	४. ३७ ^२	चतुर्थेन समिन्धनम्	३. १७४ ^२
ग्रीष्मे पञ्चतपास्तु स्यात्	३. ४३ ^१	चतुर्भिर्भूगाहत्यायाः	१. २६ ^३
घर्मसंस्तवनं सूक्तम्	१. १२८ ^३	चतुर्भिरशनं बहु	१. १५६ ^४
घृतं हुत्वा सहस्रशः	२. ३० ^२	चतुर्विंशकमन्वहम्	२. १७३ ^२
घृतकुम्भं निधायथ	४. ४७ ^१	चतुर्विधं प्रोक्तमाशास्यमग्रे	१. ६ ^२
घृतस्याहुतिलक्षेण	२. ४५ ^१	चतुष्पथे चान्नकामः	३. ६७ ^१
घृताक्तानां हुताशने	२. ३६ ^४	चतुरात्रेण क्षत्रियम्	३. ८४ ^२
घृताक्तानां हुताशने	२. ३१ ^२	चन्द्रदृष्टिस्त्वनिमिषः	२. १६१ ^१
घृताक्तानां हुताशने	२. ३४ ^४	चन्द्रस्यैति सलोकताम्	१. ४४ ^४
घृताक्तानां हुताशने	२. ४१ ^२	चन्द्रस्यैति सलोकताम्	१. ११४ ^४
घृताक्तानां हुताशने	२. ४३ ^२	चरेद् द्वादशवर्षाणि	३. २२ ^३
घृताक्तानां हुताशने	२. ४४ ^२	चन्द्रामिति तु पद्मानि	२. १०० ^१
घृताक्तानां हुताशने	२. ५० ^२	चरंश्चान्द्रायणव्रतम्	१. ४१ ^४
घृताक्तानां हुताशने	२. ५५ ^२	चरं कुर्वीत वैष्णवम्	३. १३५ ^४
घृताक्तानां हुताशने	२. ५६ ^२	चरं पयसि संस्कृतम्	४. २३ ^२
घृताभ्यक्तोऽथ वाग्यतः	३. ४५ ^२	चरं वा कल्पयेद्गौद्रम्	१. १०० ^३
घृताशी प्राप्नुयान्मेधाम्	२. ४० ^३	चरं वा पयसि शृतम्	१. १६५ ^२
घृतेन ब्राह्मणो यदि	३. ६० ^२	चरं पुरुषसूक्तेन	३. १३७ ^१
घृतेन सिन्धुद्वीपस्य	३. ६० ^३	चरुणा च ततः पुनः	३. १७७ ^४

(७१)

चरुणा देवपन्नयः	२. ८३ ^२	जपंस्तरत्समन्दीयम्	३. १५ ^४
चरोश्च श्रपणं तथा	३. १७४ ^४	जपंस्तु सुसमाहितः	१. १०६ ^२
चक्षस इति नित्यशः	३. ५५ ^४	जपंस्तेभ्यः प्रमुच्यते	१. १२१ ^४
चक्षुष्मान् भवति श्रीमान्	३. ७५ ^३	जपः स्यात्प्रत्यहं सदा	३. २४ ^२
चान्द्रायणं चरन्नेतम्	४. ८१ ^१	जपतो जुह्वतोऽपि वा	२. २० ^४
चान्द्रायणं सहाद्यन्तम्	१. ३१ ^१	जपता पावनानि च	१. ४६ ^४
चान्द्रायणकृतात्मा तु	२. ६५ ^३	जपन्कामानवाप्नुयात्	१. १३७ ^४
चित्रं माल्यं शुभान् गन्धान्	४. १३ ^१	जपन्कुर्यात्समाहितः	३. १७२ ^२
चित्र इद्राजेत्यनया	२. ७४ ^३	जपन्नास्तु समश्नुते	२. १६२ ^२
चित्रकुम्भसमावृते	३. १२१ ^४	जपन्धनमवाप्नुयात्	२. ११३ ^४
चित्रमित्युपतिष्ठेत	१. १३३ ^३	जपन्नादेवनं व्रजेत्	३. ५३ ^२
चिन्तयन्मनसाप्येते	३. ११६ ^१	जपन्निद्रमिति स्नातः	१. १२६ ^३
चिन्तयेदविशङ्कितः	३. २०१ ^२	जपन्निममृषिं विप्रः	३. १०५ ^३
चिन्तयेद्देवदेशम्	३. १७५ ^३	जपन्नीक्षेद्दिवाकरम्	२. १६५ ^२
चूर्णं कृत्वा सहाम्बुभिः	४. ८५ ^२	जपन्नेतमृषिं विप्रः	३. २१७ ^३
चूर्णं तत्र निधापयेत्	४. ८४ ^२	जपन्नेतमृषिं सदा	३. १६३ ^२
चूर्णमूलौषधान्यपि	४. ६७ ^२	जपन्नेतमृषिं सदा	३. ८१ ^२
चैत्रे चैव तथा विष्णुम्	३. १४१ ^१	जपन्नेतसहस्रशः	३. ४७ ^४
चौराग्निमारुतोत्थानि	२. ३६ ^३	जपन्नेतां प्रमुच्यते	३. ७४ ^४
च्यवते नात्र संशयः	२. ८६ ^२	जपन्नेतां शुचिर्नित्यम्	४. १३१ ^१
च्यावयेत्तमिदं जपन्	२. ८८ ^२	जपन्बद्धः प्रमुच्यते	२. १५३ ^२
छन्दांसि दशभिर्ज्ञात्वा	१. ३२ ^३	जपन् ब्रह्माघमर्षणम्	१. ५७ ^२
छायायामंशुतेजसा	४. २४ ^४	जपन् ब्रह्म सनातनम्	१. ६८ ^२
छित्वा सर्वान्मृत्युपाशान्	१. १३२ ^३	जपन्विप्रः समाहितः	३. ७६ ^२
छित्वा हृदयदेशन्तु	३. १०५ ^१	जपन्विप्रोर्थमाप्नुयात्	१. ६६ ^४
छेदयित्वा निधापयेत्	३. १०८ ^२	जपन्वै विन्दते श्रियम्	३. ७३ ^४
जगत्स्थावरजङ्गमम्	३. २२३ ^४	जपन्वाचं समश्नुते	२. १६२ ^४
जगौ यानि पराशरः	१. १०७ ^२	जपन्सर्वं व्यपोहति	१. १५५ ^१
जन्मान्तरेपि मे देव !	३. १८६ ^१	जपहोमपरायणः	१. ८ ^३
जपंश्च प्रयतो नित्यम्	१. १५२ ^१	जपहोमैर्द्विजोत्तमः	१. ६ ^४

(७२)

जपेत त्रिवृत ऋचः	१. ५३ ^४	जपेद् यो वै नदीं तरन्	२. ७ ^४
जपेत त्रिः समाहितः	३. २१ ^२	जपेदेवाधमर्षणम्	४. १२१ ^२
जपेत नियतव्रतः	४. १६ ^४	जपेदेनां च तत्रापि	२. १५५ ^३
जपेत नियतः स्वयम्	२. ६ ^४	जपेदेतत्सदा स्थितः	३. ८५ ^४
जपेच्चैव सदा स्नातः	३. २१६ ^१	जपेदेताः प्रसाद्य तम्	३. ३२ ^४
जपेत नियतव्रतः	४. ३० ^२	जपेदेता निपात्य च	३. ३१ ^२
जपेत नियतव्रतः	४. ७२ ^४	जपेदेव नमस्कृत्य	२. १ ^३
जपेत नियतव्रतः	४. १०४ ^४	जपेदेव सहस्रशः	३. २३ ^४
जपेत नियतव्रतः	४. ११८ ^२	जपेद् गर्भप्रमोचनीम्	१. १२५ ^२
जपेत नियतव्रतः	३. ७१ ^४	जपेद् द्वेषस्य निष्कृतिम्	४. १२० ^२
जपेत नियतव्रतः	३. २३६ ^२	जपेद्वात्रीति रात्रिषु	४. २१ ^४
जपेत मरुथन्वसु	३. ५० ^२	जपेद्वाथ नमस्कारैः	२. ६५ ^३
जपेत विषनाशनम्	१. १४८ ^४	जपेद् व्याहृतयस्तथा	१. १५ ^२
जपेच्चैतच्छतावरम्	२. १६४ ^२	जपेद्वा सन्धिवेलासु	२. ६६ ^३
जपेच्छत्रुनिर्वहणम्	३. १३४ ^३	जपेन्नित्यं बृहस्पतिम्	१. १६२ ^४
जपेच्छ्रद्धासमन्वितः	३. ५७ ^२	जपेन्नित्यं शिखिम्बिठम्	४. ७८ ^४
जपेज्जातिसमरो भवेत्	२. ४५ ^४	जपेन्नित्यमनेकशः	१. १०३ ^४
जपेत्प्रातः शुचिर्भूत्वा	२. १४३ ^३	जपेल्लक्षं निराहारः	२. ५४ ^३
जपेत्सूक्तमनेकशः	४. ७० ^४	जपेल्लक्षत्रयं धीमान्	२. २३ ^३
जपेत्सोऽध्वनि यज्ञेन	२. ११८ ^३	जपेल्लक्षमुपोषितः	३. १८ ^४
जपेदग्निभये सति	४. ५५ ^२	जप्त्वा चैव परं स्थानम्	३. २० ^१
जपेदभिहुतं मयिम्	४. ६२ ^४	जप्त्वा तरत्समन्दीयम्	३. ७ ^३
जपेदयुतशः पुनः	४. ५० ^४	जप्त्वा तु प्रयुतं सम्यक्	२. १०४ ^२
जपेदस्तं गते तथा	१. १२३ ^४	जप्त्वा नाशयति क्षिप्रम्	१. १६४ ^१
जपेदज्ञानभेदनम्	४. ११६ ^२	जप्त्वा श्रियमुपाश्रुते	२. १०४ ^४
जपेदाप्लुत्य नियतः	१. ११७ ^१	जप्येन रविमण्डले	३. २३१ ^४
जपेदायुर्लभेत सः	३. ६० ^२	जयत्यन्यैर्न जीयते	३. ५३ ^४
जपेदासूर्यदर्शनात्	१. १४१ ^२	जयत्वं पृथिवीमिमाम्	४. ११० ^२
जपेदिममृषिं सदा	४. ३५ ^४	जयञ्चैव सदा युधि	३. ११३ ^२
जपेदिममृषिं सदा	३. २१८ ^२	जयायाम्युदयायच	४. १११ ^२

(७३)

जयेद् भुञ्जीत चैव तम्	३. ८५ ^२	जुहुयात्सर्वसाध्यानाम्	२. ४७ ^१
जलक्षीरघृतानिलान्	१. ३७ ^२	जुहुयात्सार्षपं तैलम्	१. ७७ ^३
जलचरेभ्यो भूतेभ्यः	२. ६ ^३	जुहुयादङ्गसाश्च ताम्	३. १०३ ^४
जलपुष्पोत्करयुते	३. १२१ ^३	जुहुयादभिधारिताः	३. १७७ ^२
अले स्थित्वा द्रुतं जपन्	२. १३२ ^४	जुहुयादर्द्रमासमुक्	४. ५३ ^२
जातरूपमयं विद्वान्	४. ३६ ^१	जुहुयाद्गोष्ठमध्ये तु	४. १०६ ^३
जातवेदस इत्यादि	१. ११६ ^३	जुहुयादशतीर्दश	४. ५१ ^२
जातवेदस इत्येताम्	१. १२१ ^३	जुहुयाद् धनकामस्तु	३. ६७ ^३
जातस्य तु कुमारस्य	४. ६५ ^१	जुहुयाद्धनकामस्तु	४. ५२ ^३
जातानि चैत्रमीयेरन्	४. ८६ ^१	जुहुयादाज्यमन्वहम्	१. १०२ ^२
जातिचम्पकराजार्क	२. ३६ ^१	जुहुयादाज्यमन्वहम्	२. ६३ ^५
जानीयात्सिद्धिमेव तु	३. ६६ ^२	जुहुयादाज्यमन्वहम्	२. ११० ^२
जानुनि श्लेषयेत्ततः	३. १६६ ^४	जुहुयादाज्यमन्वहम्	२. १५६ ^२
जायेयमिति योनिषु	४. २१ ^२	जुहुयादाज्यमन्वहम्	२. १६२ ^४
जीमूतसूक्तस्य विधिम्	२. १२७ ^१	जुहुयादाज्यमन्वहम्	३. १३० ^४
जीयते न स केनचित्	३. ५४ ^४	जुहुयादात्मशोगितम्	३. ६६ ^४
जीवंस्तस्याः प्रजायते	४. ८८ ^४	जुहुयादायसं शङ्कुम्	३. ७६ ^१
जीवावृत्तिं प्रयुञ्जीत	३. ६२ ^१	जुहुयादिन्द्रमर्च्य च	२. १८० ^२
जीवेद्बद्धशतं सुखी	२. १४६ ^४	जुहुयादुग्रदर्शनः	३. ६५ ^४
जीवेद्गौर्गैर्विवर्जितः	१. १३२ ^४	जुहुयादुत्तरे ततः	१. २३ ^२
जुहोति प्रयतः श्रियै	२. १०७ ^२	जुहुयाद् योगतत्परः	४. ४५ ^४
जुहुयाच्च शुचिः सदा	१. १४६ ^४	जुहुयाद्वाप्युपोषितः	३. ६८ ^२
जुहुयाच्चाज्यमेतया	१. ८५ ^४	जुहुयाद्वा य एताभिः	२. १२६ ^१
जुहुयाज्जातवेदसि	४. ४७ ^२	जुहुयाद्वास्तुकर्मणि	२. १३८ ^२
जुहुयात्क्षेत्रमध्ये तु	२. ६८ ^३	जुहुयान्निशि पूर्वस्मिन्	४. २४ ^१
जुहुयात्तत्र सिद्धये	४. ७७ ^२	जुह्वतस्तत्प्रशाम्यति	२. ५१ ^४
जुहुयात्तन्मनाः शुचिः	३. ६१ ^४	जुह्वतिरुपतिष्ठेत्	१. ८१ ^१
जुहुयात्पावके घृतम्	३. ६४ ^४	जुह्वद् बिल्वानि सर्पिषा	२. १०६ ^२
जुहुयात्सर्पिषा द्विजः	२. १०० ^२	जुह्वदाज्यमनेनैव	४. २६ ^३
जुहुयात्सर्पिषा द्विजः	२. १४८ ^४	जुह्वदाशु जपन्निमाः	४. १८ ^४

(७४)

ज्ञाताज्ञातानि यानि च	४. ३२ ^४	ततः शेषं विधानेन	१. २६ ^३
ज्ञाताज्ञातानि यानि च	४. ३७ ^४	ततः प्रादक्षिण्यं कृत्वा	३. १७२ ^१
ज्ञातिपुत्रसुहृन्मित्रैः	१. १४४ ^१	ततस्तु कर्म कृत्वेदम्	३. १४८ ^१
ज्ञातिभेदे प्रयुञ्जीत	४. १२६ ^१	ततो गन्धं च पुष्पं च	३. १७६ ^१
ज्ञातिश्रैष्ठ्यं महद्विक्तम्	३. २२० ^१	ततो घृतेन जुहुयात्	३. १७७ ^३
ज्ञानगम्यं परं सूक्ष्मम्	३. २२१ ^१	ततो दीर्घायुषौ तु तौ	३. ११८ ^२
ज्ञानवान् भवति श्रीमान्	३. ७२ ^३	ततोऽप्रतिरथं जपेत्	४. १११ ^४
ज्ञानेन विप्रमोक्षं च	३. २२० ^३	ततोऽश्विभ्यां निवेदयेत्	४. १४ ^४
ज्ञेयोऽप्रतिरथस्त्वृषिः	४. ६ ^२	तत्क्षणादेव नश्यति	२. १३३ ^४
ज्येष्ठे त्रिविक्रमं विद्यात्	३. १४१ ^३	तत्सपन्ननिर्वहणम्	२. १२४ ^२
ज्योग् जीवेदगदः सुखी	२. १७६ ^२	तत्सिद्धिमवधारयेत्	३. २१६ ^४
ज्योतीरूपं सनातनम्	१. १३६ ^४	तत्सिद्धिमवधारयेत्	३. २२० ^४
तं कालं प्रतिपद्यते	४. २८ ^२	तत्र तत्र प्रयोजयेत्	४. ८६ ^२
तं जनं क्षिप्रमानयेत्	३. ८७ ^२	तत्र शरमयं कुर्यात्	३. ६५ ^१
तं दहत्येव पावकः	१. ८२ ^४	तत्रामौ जुहुयाद्विः	४. ८७ ^२
तं ध्यायेन्मनसैव तु	३. २३३ ^२	तत्रात्मानं समादध्यात्	३. २०१ ^३
तं नद्यः स्रोतसः पान्ति	२. ५ ^३	तत्रास्य भोजनीयं स्यात्	४. ८४ ^३
तं मासं तस्य दुःखं हि	१. ११३ ^१	तत्रैतद् धारयेत्स्थिरम्	३. २०६ ^४
तं रक्षति स्वयं बहिः	२. ६४ ^३	तथावमर्षणं सूक्तम्	४. १२४ ^१
तं सावित्र्ययुतेनाथ	४. ६१ ^१	तथाजीर्णानि यानि च	४. १ ^४
तच्चक्षुरित्यृचा स्नातः	२. १५० ^१	तथा तथा शरीरं तत्	१. ५८ ^३
तच्चूर्णं कृष्णजायायै	३. १०८ ^३	तथानुमतयेऽपि च	१. २३ ^४
तच्छं योरावृणीमहे	४. १२७ ^३	तथान्ये पापवृत्तयः	१. १४२ ^२
तच्छ्राद्धे प्रहरिष्यति	१. ८८ ^४	तथा पापात्प्रमुच्यते	१. ११६ ^२
तज्जपन् प्रजया वित्तैः	२. १४१ ^१	तथापि पुरुषाकारः	३. १८३ ^३
तज्जपन् प्रयतः शत्रून्	१. ६४ ^३	तथा रौहितकीश्च याः	४. ५२ ^२
तज्जपन् प्रयतो नित्यम्	२. १२३ ^२	तथार्थवादा ऋक्षु सूक्तेषु चैव	१. ५ ^२
तज्जपेत्सुखवर्द्धनम्	१. १६२ ^२	तथा सान्तपनस्य च	१. २७ ^४
तण्डुलान् सूक्ष्मचूर्णितान्	३. १०२ ^२	तथा संवननं हृद्यम्	३. ८० ^३
ततः कर्म समारभेत्	१. ५१ ^४	तथा स्वं वशमेष्यति	३. ६३ ^२

(७५)

तथैवायाज्ययाजनात्	१. २६ ^४	तमभ्यज्य कुमारकम्	४. ६५ ^४
तदमोघं विजानीयात्	१. ७६ ^३	तमसा प्रावृतो यस्तु	३. ७४ ^१
तदलाभे व्रतवता	४. ६३ ^१	तमाहुः पुरुषाधमम्	४. ७० ^२
तदा प्राप्तः स उच्यते	३. २०२ ^४	तमेव ऋषिसत्तमम्	३. २१४ ^२
तदा मूर्ध्नः परं ज्योतिः	३. २१४ ^३	तयाज्यं जुहुयान्नित्यम्	३. ५६ ^३
तदा शनैर्नयेच्चेतः	३. २०५ ^३	तरते दुरितानि च	२. १११ ^४
तदिदं च्यावनं स्मृतम्	२. ८७ ^४	तरत्यपि च दुर्गाणि	२. २ ^३
तदिदं परमं ब्रह्म	४. १४३ ^३	तरेदापदमात्मनः	१. ६ ^२
तदेव ह्यनले हुत्वा	२. ४६ ^१	तर्पयित्वाद्भिराचार्यान्	१. १८ ^३
तद्भक्तस्तन्मना युक्तः	३. १६५ ^३	तव वत्सेति वत्सला	४. २७ ^४
तद्भयं न स विन्दति	३. ७७ ^४	तस्करेभ्यश्चरन्पथि	१. १४२ ^४
तद्भयं न स विन्दते	३. ३६ ^४	तस्करेभ्यश्चरन् पथि	४. ६ ^२
तद्विदोभिचरन्ति सः	४. ३१ ^२	तस्करैः स जपेदिदम्	२. १४६ ^४
तद्विष्णोरित्यपां मध्ये	१. ६० ^३	तस्माच्छ्राद्धेषु सर्वेषु	१. ८६ ^३
तद्व्रतस्य महात्मनः	१. ८३ ^२	तस्मात्तासु सदा हरिः	३. १५३ ^२
तन्मनाः प्रयतः स स्यात्	३. ८१ ^३	तस्मात्पापात्प्रमुच्यते	२. १५६ ^४
तन्त्रेणैकेन निर्वपेत्	३. २२७ ^२	तस्मात्पूर्वाह्निकोऽध्यायः	२. १७७ ^१
तन्मना निशि चासीनः	४. २२ ^३	तस्मात्स्वल्पापि दातव्या	४. १४२ ^१
तन्मना योगमुन्नयेत्	३. २०४ ^४	तस्माद् द्विजः प्रशान्तात्मा	१. ८ ^१
तपःपरायणो नित्यम्	३. २१७ ^१	तस्मान्नान्यं समाचरेत्	४. ६७ ^४
तपसा विन्दते महत्	१. १० ^२	तस्मिन्स्तस्मिन्प्रदर्शिताः	१. ३ ^४
तपसा स्वर्गमाप्नोति	१. १० ^१	तस्य कामदुघा भूत्वा	३. ६ ^१
तपस्यध्ययने युक्तः	१. ८ ^३	तस्य नासंस्कृता वाणी	२. १६० ^१
तपस्विनं सप्तरात्रात्	३. ८५ ^१	तस्य मूर्धानमालभेत्	३. ५६ ^४
तपस्वी नियतो दान्तः	४. ४२ ^१	तस्य सर्वगतत्वाच्च	३. १५३ ^३
तपोयुक्तस्य सिद्धयन्ति	१. १० ^३	तस्यां दिशि यतव्रतः	२. १७६ ^४
तपो हि सुमहद् बलम्	४. ४२ ^४	तस्याः संवननं महत्	३. १०१ ^४
तप्तकृच्छ्रं चरन् विप्रः	१. ३७ ^१	तस्याभिचरतः साक्षात्	४. ४० ^१
तप्तकृच्छ्रेण सर्वाणि	१. ३० ^३	तस्यामया न भवन्ति	४. १ ^३
तप्तमिः सर्वतः पाति	२. ७८ ^३	तस्या वीर्यं समादत्ते	४. ६० ^३
		तस्या हृदयदेशन्तु	३. ८३ ^१

(७६)

तां च प्रज्वलितां मत्वा	३. ६१ ^३	तृणकीटादिनाशनम्	२. ७६ ^२
तां तु मध्ये निदधीत	४. ६१ ^१	तृणपाणिर्जपन्तसूक्तम्	२. ११७ ^१
तां ध्यात्वा मनसा स्त्रियम्	३. १०३ ^२	तृतीयां वामपादे तु	३. १५८ ^३
तां पिबेत्तु यथाशक्त्या	४. ७३ ^१	तृतीयाञ्च तयोः सह	१. २२ ^४
ता एव देवताः पञ्च	२. २४ ^१	तृतीये गर्भमासे तु	४. ६३ ^३
ता जपन्हन्ति रक्षांसि	१. १३६ ^३	तृतीयेनाग्निमादध्यात्	३. १७४ ^१
तादृशं मनुब्रवीत्	४. १२२ ^२	तेजो मध्यन्दिने जपन्	१. १०५ ^४
तानि कर्माणि वक्ष्यामि	१. १२ ^३	तेन कामेन युज्यते	३. ६५ ^४
तानि दद्याद्यमिच्छेत्तु	३. ११० ^१	तेन प्रतिकृतिं कुर्यात्	३. १०३ ^१
तान् जपन् प्रयतो नित्यम्	१. ८४ ^३	तेन रक्षांसि बाधते	१. ८७ ^४
तावतास्मि कृती सदा	३. १६० ^२	तेन रक्षांसि बाधते	३. १२६ ^४
तावद्गत्वा चतुर्दिशम्	४. ५६ ^२	तेन सर्वं चराचरम्	३. १५४ ^४
तावत्प्राणान्तसमायमेत्	१. ५७ ^४	तेनाज्येनाङ्गमभ्यज्य	४. ४८ ^३
तावदेवानुमन्त्रणम्	४. ३८ ^४	तेनाधर्मेण मुच्यते	१. ५८ ^४
तावदेवानुमन्त्रणम्	४. ६२ ^२	तेनाहुतिशतं पूर्णम्	२. १४८ ^४
तिलानां लक्षहोमेन	२. ४३ ^१	तेभ्य एव प्रमुच्यते	१. १४० ^४
तलान् वा घृतमेव वा	२. १८ ^४	ते यान्ति सौम्यतां सर्वे	२. ६२ ^३
तिष्ठन्नक्षतुर्ति जपेत्	३. ५२ ^२	तेषां तेषां तथा तथा	१. १२ ^२
तिष्ठन्नद्यन्तमादित्यम्	१. १३३ ^२	तेषां युग्मानि भुञ्जीत	३. १०६ ^३
तिष्ठन्प्रत्यङ्मुखो ब्रूयात्	४. ११० ^१	तोयं हुत्वा सहस्रशः	२. ३७ ^२
तिष्ठन् रात्रौ जपेदेनाम्	२. १५३ ^३	त्यक्त्वान्यत्र भयावहम्	२. ११६ ^४
तिष्ठेदहनि धार्मिकः	४. २२ ^४	त्रयोदशीं दक्षिणे बाहौ	३. १६१ ^१
तिष्ठेदहनि रात्रौ तु	१. १४ ^३	त्रयोदश्या निवेदनम्	३. १०७ ^२
तिष्ठेयं श्रवणेन वा	४. १०७ ^२	त्राहि मां पुण्डरीकाक्ष	३. १८६ ^३
तिष्ठोऽशीतीः समाहितः	१. ४४ ^२	त्रिशद्वैखानसीर्ऋचः	३. १० ^४
तुष्टाव शतशो भवम्	१. १३२ ^२	त्रिः पठेत् सुसमाहितः	३. २१ ^४
तुष्टूप्यन्ते तान् शृणुष्वोच्यमानान्	१. ५ ^४	त्रिः पठेत् सुसमाहितः	४. १२१ ^४
तुष्टूयाद्यो दिने दिने	१. ६६ ^२	त्रिः पठेदधमर्षणम्	४. १२२ ^४
तुष्टूयन्ति देवताः सर्वाः	५. १३ ^१	त्रिः पिबेदनुमन्त्रिताम्	४. ६३ ^४
तृचं जप्त्वाऽऽयदित्येतत्	२. १६६ ^१	त्रिः स्नानार्चनतत्परः	२. २७ ^२
तृचैः पञ्चभिरन्वहम्	२. २२		

(७७)

त्रितं नित्यं जपेद्विम्	१. १२६ ^२	त्र्यहमद्यादयाचितम्	१. ३३ ^२
त्रितये तु परायणम्	२. २६ ^२	त्र्यहाणि त्रीणि पूर्ववत्	१. ३४ ^२
त्रिभिः सिद्धयन्ति मन्त्राश्च	१. २६ ^१	त्र्यहात्सिद्धिं नियच्छति	४. ७३ ^२
त्रिभिर्वर्षैर्जयेद्विम्	३. १६५ ^२	त्र्यहेण धनिनं वैश्यम्	३. ८४ ^१
त्रिभिर्वर्षैर्मिताशनः	३. ४१ ^४	त्र्यहेण नुदते देहात्	४. ८० ^३
त्रिभिश्चान्द्रायणैः पूतः	१. ३१ ^३	त्यमूष्विति स्वस्त्ययनम्	४. ११८ ^१
त्रिरहोभ्युपयादपः	१. २१ ^४	त्यान्वित्यादित्यदैवत्यम्	२. १८३ ^१
त्रिरहोभ्युपयादपः	३. ८१ ^४	त्वं नो अग्न इति सूक्तेन	२. १८४ ^३
त्रिरात्रं नियतोऽनश्नन्	२. १४८ ^१	त्वं सोमेति तु सूक्तेन	१. ११२ ^१
त्रिरात्रमेवोपवसेत्	१. ५१ ^१	त्वगसृक्पशितास्थीनि	१. ४७ ^३
त्रिरात्रमेवोपवसेत्	३. ३२ ^३	त्वगादीनां विशोधनम्	१. ४८ ^२
त्रिरात्रोपोषितः शुचिः	१. १३० ^४	त्वदोषिणीं तथालोम्नीम्	२. १८७ ^१
त्रिरात्रोपोषितः शुचिः	१. १४३ ^२	त्वत्पादकमलादन्यत्	३. १८८ ^१
त्रिरात्रोपोषितः शुचिः	२. १६ ^२	त्वद्गतो मे मनोरथः	३. १८६ ^४
त्रिरात्रोपोषितः सम्यग्	२. ३० ^१	त्वमग्ने व्रतपा इति	२. १६४ ^४
त्रिरात्रोपोषितो रात्रौ	१. १४१ ^१	त्वा परिक्रीणाम्योषधिम्	४. ५८ ^२
त्रिरात्रोपोषितः स्नातः	१. १५६ ^३	त्वामिद्धीति प्रगाथेन	२. ११३ ^१
त्रिरासुत्य पठेद् द्विजः	१. ६३ ^२	त्वामेव शरणं प्राप्य	३. १८२ ^३
त्रिरेनमभिषिच्यैवम्	४. ११२ ^३	त्वाष्ट्रं हत्वा त्वृषिं प्रभुम्	३. २८ ^२
त्रिषु शङ्कुषु चासीनः	३. ६५ ^३	त्विमामिति जपन्निह	४. ६२ ^३
त्रिस्त्रिषवणकालेषु	३. १६३ ^३	दंष्ट्रिवृश्चिकजं च यत्	१. १५४ ^४
त्रिष्टुबन्तस्य देवता	३. १५५ ^२	दक्षिणप्रवणे देशे	२. १६ ^३
त्रीन् षडष्टौ द्वादश वा	१. ५६ ^३	दक्षिणस्यां त्वा दिशि रुद्राः	४. ११३ ^३
त्रीणि नक्तानि वा कुर्यात्	१. ५१ ^३	दक्षिणां तु यथाशक्त्या	३. १७१ ^३
त्र्यम्बकं त्र्यम्बकेत्यृचा	२. १४६ ^२	दक्षिणा कर्मसिद्धये	४. १४२ ^२
त्र्यहं चोपवसेदन्त्यम्	१. ३४ ^३	दद्याच्च पूजयेच्चैव	१. १४६ ^३
त्र्यहं निपात्योपवसेत्	३. ३१ ^३	दद्यात्पुरुषसूक्तेन	३. १५४ ^१
त्र्यहं परं च नाशनीयात्	१. ३३ ^३	दद्यादानं ब्राह्मणेभ्यः	४. १३७ ^१
त्र्यहं प्रातः त्र्यहं सायम्	१. ३३ ^१	दद्यादाचमनीयकम्	३. १७१ ^२
		दधिः सर्पिः कुशोदकम्	१. ३५ ^२

(७८)

दधिक्षीरघृताशनः	२. ५७ ^२	दिशोरेवान्तरं प्रेक्ष्य	१. ६० ^३
दधिमध्वाज्यसंस्कृताः	१. १३१ ^२	दीप्ता प्रतिकृतिर्विप्रः	३. ६३ ^१
दधिमध्वाज्यसंस्कृतान्	४. १०६ ^४	दीर्घं चायुः समश्नुते	४. ७५ ^४
दम्पत्योरुपवासः स्यात्	३. १३६ ^१	दीर्घमायुः स्वरूपिणीम्	२. १३७ ^४
दशकृत्वः सदारोगा	४. ५१ ^३	दीर्घमायुरवाप्रयात्	१. ६६ ^४
दशपुत्रवती भवेत्	३. ११८ ^१	दीर्घमायुरवाप्रयात्	२. ११६ ^४
दशमीं हृदये न्यसेत्	३. १६० ^२	दीर्घमायुर्जिजीविषुः	२. १५० ^४
दशमी ब्राह्मणस्पत्या	१. २४ ^३	दीर्घायुषं सरूपं च	४. १५ ^१
दश वर्षाण्यनन्यभाक्	३. १६५ ^४	दुःस्वप्नं नुदते क्षिप्रम्	१. १३५ ^३
दशाक्षरन्तु शान्त्यर्थम्	३. ४६ ^१	दुःस्वप्नं ब्राह्मणः शुचिः	१. १६४ ^२
दशसाहस्रिको वरः	२. १०३ ^४	दुःस्वप्नघ्नीः परा जप्त्वा	२. १७८ ^१
दशसाहस्रिको होमः	२. १०१ ^३	दुःस्वप्नशमनीमृचम्	१. १६३ ^४
दशान्तमथवा जपेत्	१. १७ ^४	दुःस्वप्नेरिप्रमात्मनः	१. १३० ^२
दशावरान् दश परान्	३. २६ ^१	दुन्दुभीनभिमन्त्रयेत्	४. ११२ ^४
दशोत्तराण्यृचांश्चैव	३. १३ ^१	दुन्दुभीन् संस्पृशेद्द्रोणे	२. ११४ ^२
दस्युभ्योऽध्वनि वा क्वचित्	२. २ ^२	दुराधयः प्रणश्यन्ति	५. १३ ^३
दहेयमिति यं चेच्छेत्	१. ८२ ^३	दुर्गतावपि ज्ञातस्य	३. १८६ ^३
दामोदरश्च कार्तिके	३. १४२ ^४	दुर्गे पथि प्रयातस्य	१. १२० ^१
दारुपाशास्तथैव च	२. १५४ ^४	दुष्कृतं कर्म गर्हति	१. ५८ ^२
दिक्षु वै देवताः स्मृताः	४. १३६ ^४	दुष्कृतैश्च प्रमुच्यते	१. ३० ^२
दिक्षु सर्वासु चाच्युत	३. १८७ ^२	दूरात्पश्यति दूराच्च	३. ४६ ^३
दिवसेस्मिन्क्षणेपि वा	४. २७ ^२	दृष्टा दृष्टप्रयोजनाः	१. ३ ^२
दिवस्परीति सूक्तन्तु	३. ५७ ^१	दृष्टा चैनं जपेदिदम्	१. १०४ ^४
दिवा कृतस्य पापस्य	३. ३४ ^३	दृष्टा दुर्गेऽध्वनि द्विजः	२. १५ ^२
दिवा चावश्यकं कार्यम्	४. २४ ^३	दृष्टा विधानं त्विह नारदोक्तम्	३. २३५ ^४
दिवा होमो विधीयते	४. २३ ^४	दृष्टा व्याघ्रमथो वृकम्	१. १४० ^२
दिवि देवो मनीषिणाम्	३. १५२ ^२	दृष्टा श्रियं तूपरमेत्	२. १०५ ^३
दिव्यं होतुर्देदाति सः	३. २२६ ^४	देयं संवननं स्मृतम्	३. १०८ ^४
दिव्यान् पश्यति गन्धर्वान्	३. ४८ ^३	देयं संवननं स्मृतम्	३. ११० ^४
दिशं प्राप्यापराजिताम्	१. ५४ ^२	देवता विधिना शुचिः	२. ७२ ^२

(७६)

देवदेवस्य चक्रिणः	३. २३३ ^४	द्विषन्तं प्रतिवाधते	१. १०६ ^२
देवयानं स पन्थानम्	३. १३२ ^३	द्विषन्तं वा पदाक्रम्य	२. ८८ ^३
देवरोन्वारुरुक्षन्तीम्	३. ४४ ^३	द्विषन्तमित्यथार्द्धचर्म	१. १०२ ^१
देवस्य दक्षिणे पार्श्वे	३. १७३ ^१	द्वै ऋचौ प्रयतो जपेत्	१. १४६ ^२
देवाः कपोत इति तु	४. १०३ ^१	द्वेष्यं तु ज्ञातिनामेव	३. ११३ ^१
देवानां दानवानाञ्च	३. १८० ^१	द्वौ मासौ प्रतिपद्यते	२. १३ ^४
देशादेव प्रचाटयेत्	२. ४६ ^२	द्वौ मासावुपतिष्ठेत	२. १६८ ^३
द्रविणं चोर्जमेव च	२. १७४ ^२	द्व्यहात्सिद्धिमनुत्तमाम्	१. १५६ ^२
द्रव्यं गौर्द्विषदं धनम्	२. १२१ ^२	द्वृचमक्षबलं दधत्	२. १५ ^४
द्वादश द्वादशीः सम्यक्	३. १३८ ^१	धनं च लभते ध्रुवम्	२. २६ ^४
द्वादशान्दैः समश्नुते	४. ४६ ^२	धनं प्राप्नोति चाक्षयम्	२. १३१ ^४
द्वादशाहमभुञ्जानः	२. १५८ ^१	धनं यच्छति वृत्रहा	२. १८७ ^२
द्वादशाहमभोजनम्	१. ३६ ^२	धनं याचेत पुरन्दरम्	२. १८५ ^४
द्वादशीं वामबाहुके	३. १६० ^४	धनं वा कर्मसिद्धये	४. १४० ^४
द्वादशैतानि नामानि	३. १४३ ^१	धनं विन्दत्यभीप्सितम्	२. १२० ^४
द्वादश्यां पुत्रकामाय	३. १३५ ^३	धनकामः प्रयोजयेत्	४. ५० ^२
द्वादश्या दीपकं दद्यात्	३. १७० ^१	धनकामो जपेन्नित्यम्	१. ११५ ^१
द्वाभ्यां पापैः प्रमुच्यते	१. २८ ^४	धनमायुश्च वाञ्छता	२. ८१ ^४
द्वाविंशकं जपेत्सूक्तम्	२. २१ ^१	धनवन्तं प्रजावन्तम्	३. १४४ ^३
द्विचत्वारिंशकेनेह	२. १७५ ^३	धनेन वैश्यशूद्रौ तु	१. ६ ^३
द्वितीययासनं दद्यात्	३. १६७ ^३	धनैश्वर्यं न संशयः	२. ५२ ^४
द्वितीयां दक्षिणे करे	३. १५८ ^२	धन्वन्तरय इत्यन्याम्	१. २४ ^१
द्वितीया स्त्री निर्वर्तेत	३. १४८ ^३	धर्मं बुद्धिं धनं पुत्रान्	१. १३६ ^१
द्वितीयेन तु प्रोक्ष्यमाणम्	३. १७३ ^४	धर्मं बुद्धिं धनं पुत्रान्	१. १५५ ^३
द्विषतो विन्दते धनम्	४. ५४ ^२	धर्मज्ञे सत्यवादिनि	४. १४३ ^१
द्विषत्क्षेत्रादिहायध्वम्	४. ३ ^१	धर्मकामार्थमोक्षदम्	२. २५ ^३
द्विषद्द्वेषं प्रकीर्तितम्	१. १०६ ^४	धर्मपत्नीमनिन्दिताम्	४. ६६ ^४
द्विषद्द्वेष इति स्मृतः	१. १०४ ^२	धर्मराजाय स्वाहेति	३. ३८ ^१
द्विषद्द्वेषेण तस्यान्ते	४. ५३ ^३	धर्मस्ते निखिलो राजन्	४. ११० ^३
द्विषन्तं धनिनं हत्वा	४. ५४ ^१	धर्मार्थकाममोक्षायाम्	५. ८ ^३

(८०)

धर्मेणानेन नित्यशः	३. २११	न जातु कृपणार्थाय	२. १०८ ^१
धान्यानां विंशकं भागम्	२. ७७ ^१	न जातु त्रिविधं भवेत्	१. १८३ ^२
धारणा तु पृथक् कार्या	३. २११ ^१	न जातु स कथञ्चन	३. ३७ ^२
धारणाद् ब्रह्मतामेति	३. ४ ^३	न जाने परमं पदम्	३. १८६ ^४
धारयित कथञ्चन	३. २१२ ^४	न तं विदाथेत्येतां तु	३. ७६ ^१
धारयेदायसं मणिम्	३. ७८ ^४	न तस्यास्ति भयं किञ्चित्	२. २ ^१
धार्मिकं सात्त्विकं तथा	३. १४४ ^४	न तत्र भेदो भूयः स्यात्	४. १२७ ^१
धार्मिकाणां कुले शुद्धे	३. २१३ ^३	न तथान्यत्र सूर्यादौ	३. १६६ ^३
धूपदीपनिवेदनम्	३. १७६ ^२	न तमित्यष्टकं सूक्तम्	४. १६ ^३
धेन्वाः सरूपवत्सायाः	२. ८४ ^३	न तिष्ठेडा कथञ्चन	२. ३ ^२
ध्यातव्यमप्यभीक्ष्णशः	३. १३१ ^४	न ते रूपं नचाकारः	३. १८३ ^१
ध्यात्वा च मनसा स्त्रियम्	३. १०३ ^२	न त्वेव विषयान्प्राप्य	२. २१२ ^३
ध्यात्वाचर्य मधुसूदनम्	३. १४५ ^४	न त्वेवादिक्षिणं कर्म	४. १४१ ^१
ध्यात्वा सोत्तारमन्नस्य	२. ३ ^३	नदीतीरचरेष्वपि	२. ६ ^२
ध्यानेन हृदये हरिम्	३. २३१ ^२	नदीनां सलिलेन च	४. १०६ ^२
ध्यायन्निशि दिवौकसः	१. ६६ ^२	नदीसलिलसम्पूर्णैः	३. १२३ ^३
ध्यायन्निशि दिवौकसः	२. ११६ ^२	न देवब्राह्मणद्विष्टैः	१. २० ^३
ध्येयः सदा सवितृमण्डलमध्यवर्ती	३. २२६ ^१	नद्यतिक्रमणो जपेत्	२. ४ ^२
ध्रुवमेतदवाप्यते	५. ४ ^४	न द्रुतां न विलम्बिताम्	१. ६३ ^४
ध्रुवासु तासु क्षितिषु	२. १५३ ^१	न द्वितीयं कथञ्चन	३. ४५ ^४
न किञ्चित्पातकं भवेत्	१. १४६ ^४	न धर्मव्रतशीलासु	३. १०६ ^३
नक्तभोजी मिताहारः	३. ४० ^३	ननान्द्रा वापि पूज्यते	३. १२० ^२
नक्षत्रपथमुन्नयेत्	३. २१४ ^४	न पराजीयतेऽपरैः	४. ८ ^४
नगराणां तथैव च	४. ३५ ^२	न पश्येच्छृणुयान्न च	३. २०२ ^२
न गृहीयाद् वयोन्यक्ता	४. ११८ ^४	न पश्येच्छृणुयान्न च	३. २०५ ^२
नच भर्ता विद्युज्यते	३. ११६ ^२	न भयं विन्दते क्वचित्	२. ११७ ^३
नच साध्योसि कस्यचित्	३. १८४ ^४	न भिद्यन्ते कदाचन	४. १२६ ^२
नचास्याभोजनाद्भयम्	१. १४५ ^४	नमः स्रवद्भ्य इत्येतत्	२. ५ ^१
न चान्तरा व्याहरेत	१. ६४ ^३	नमस्कृत्य बृहस्पतिम्	१. १५२ ^४
न चेद्वुध्येत किञ्चान्यत्	३. २०२ ^१	नमस्कृत्वा मन्त्रहभ्यस्तथैव	१. १ ^२

(८१)

न मनस्येद् यदा योगम्	३. २०२ ^३	न सीदेत् प्रतिगृह्णानः	२. ६१ ^३
नमस्ते विश्वभावन	३. १७६ ^२	न सेश इति तु द्वृचम्	३. १२७ ^४
नमस्तेस्तु हृषीकेश	३. १७६ ^३	नहि प्रस्वापनं किञ्चित्	२. १४५ ^३
न मा गरन्निति जपन्	१. १४० ^३	नहीति यश्चतुष्केण	२. १६८ ^१
न मातृपितृविद्विष्टैः	१. २१ ^२	नह्यस्माद्विद्यते परम्	३. ८० ^४
न मे जन्मान्तरेष्वपि	३. १८८ ^२	नाचार्यगुरुनिन्दकैः	१. २० ^४
नमो मित्रस्य वरुणस्य	३. ५५ ^३	नाजित्वा विनिवर्तेत	२. १२६ ^३
नयते ससुतप्रजम्	३. ४१ ^२	नाजित्वा विनिवर्तेत	४. ७ ^१
न यत्किञ्चनकामेन	२. १०८ ^३	नाधीयीत कथञ्चन	१. ६५ ^४
न योनिं पुनरायाति	४. २८ ^३	ना नानमिति सूक्तानि	३. १६ ^३
न योनिं प्रतिपद्यते	२. १६१ ^४	नानारूपं धनं बहु	२. १५२ ^२
न रक्षोभ्यो न भूतेभ्यः	२. १३६ ^३	नानार्थानि च कर्माणि	१. ४ ^१
न रक्षोभ्यो भयं वेत्ति	२. १३१ ^३	नाज्ञं व्याधिमाप्रयात्	१. १५० ^२
न रजस्वलया नार्या	१. २० ^१	नापुत्रायातपस्विने	४. १४४ ^२
नराणां भाग्यहीनानाम्	५. १ ^१	नाप्रशान्ताय दातव्यम्	४. १४४ ^१
न रिष्येत कदाचन	४. ३२ ^२	नाभिं गत्वोच्छ्वसेत्पुनः	३. २०७ ^४
न लोपेत्तावत्तद्व्रतम्	२. २८ ^४	नाभिमात्रे जले शुचिः	२. ४२ ^४
नव पश्येति सूक्तानि	१. १०७ ^१	नाभिमालभ्य नित्यशः	३. ११७ ^४
नवभिस्तु वि हीति वै	३. १२५ ^४	नायुधानि नचास्पदम्	३. १८३ ^२
नवमं मण्डलं जपेत्	२. १६३ ^२	नारायणः सरसिजासनसन्निविष्टः	३. २२६ ^२
नवमीं नाभिमध्ये तु	३. १६० ^१	नारायणमनामयम्	३. १६६ ^२
नवम्या चानुलेपनम्	३. १६६ ^२	नारायणमनामयम्	३. १६७ ^४
नवर्चस्त्वभिषेचणीः	१. ६१ ^२	नारायण महाबाहो	३. १५६ ^१
नववर्गोत्तमयुतम्	३. १२१ ^१	नारायणस्य चरणौ भविष्यन् वन्द्यौ	३. २३० ^३
न वा उ देवा इत्येतत्	४. १६ ^३	नारायणस्य स्वाहेति	३. २२६ ^१
न वा रौति न दृश्यते	२. १ ^२	नारी गर्भं प्रमुञ्चति	१. १२५ ^४
न विद्यां प्रतिपद्यते	२. १२ ^२	नारी नारायणं पतिम्	३. १४७ ^२
न शूद्रैर्नापि गर्हितैः	१. १६ ^४	नावमन्येत कञ्चन	१. २१ ^२
नश्येद्वाध्वनि यो मोहात्	२. १२१ ^३	नावाग्यतस्तु भुञ्जीत	१. १४६ ^१
न साध्वीषु कथञ्चन	३. १०६ ^२	नाशयेद् ब्रह्महत्यां वै	२. १६ ^१

(८२)

नाशिष्यायाहिताय च	४. १४४ ^४	नियतात्मा हविष्यस्य	१. ४३ ^३
नाशुचिर्न जुगुप्सितम्	१. १४६ ^२	नियतो ब्रह्मवित्तमः	१. १६४ ^४
नासंवत्सरोषिताय	४. १४४ ^३	नियमेन जपन्निमाः	३. ३० ^१
नासत्यावच्य सुव्रतः	२. १७३ ^४	निरामयाश्च स्निग्धाश्च	३. १०१ ^१
नासत्यौ तु नमस्कृत्य	१. १२८ ^१	निराहारः क्लिन्नवासाः	२. ६१ ^१
नासदासीदिति जपेत्	४. ५५ ^३	निर्जित्य सगणांश्छत्रून्	२. १६७ ^३
नासिकानयने भ्रुवौ	३. २०६ ^२	निर्द्वन्द्वः परमात्मवित्	३. २१५ ^२
नासिके चैव संस्पृशेत्	४. १०० ^४	निर्वर्त्य पञ्च यज्ञांश्च	१. १३७ ^१
नास्य कश्चिदवध्योऽस्ति	२. २० ^३	निर्वपेत्प्रत्यहं चरुम्	३. २२५ ^४
नास्य स्यादन्नजो व्याधिः	१. १४८ ^१	निवाते शब्दवर्जिते	३. १६६ ^२
नास्यारिभ्यो भयं भवेत्	१. १२० ^२	निवेशं विन्दते क्षिप्रम्	२. १४० ^३
निःपीड्यन्निव संग्रामात्	२. ८६ ^१	निवेष्टुकामो रोगार्तः	२. १४० ^१
निक्षिपेत्तत्प्रयत्नेन	२. ११६ ^३	निस्तरन्ति मनीषिणः	३. १८२ ^४
नित्यं कुर्वीत चैतया	१. ७४ ^२	नृणां भवति निष्फलः	५. ५ ^२
नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा	२. १२० ^३	नेक्षेतान्यांश्च तद्विधान्	१. ७० ^२
नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा	२. १२२ ^३	नैतत्परिगृहीतासु	३. १०६ ^१
नित्यं जपेच्छुचिर्भूत्वा	३. ४६ ^३	नैनं कृत्या निर्हिंसन्ति	४. ३० ^३
नित्यं ज्ञानस्तुतिं जपेत्	३. ७२ ^२	नैनं कृत्या निर्हिंसन्ति	४. ३२ ^३
नित्यं मध्यन्दिने रवौ	१. १३४ ^२	नैनं कृत्या निर्हिंसन्ति	४. ३७ ^३
नित्यं स नियतो भूत्वा	१. १४४ ^३	नैनं पश्यन्ति वै चौराः	१. ४२ ^१
नित्यप्रयोगिणां चैव	१. ५२ ^१	नैनं पुरायुषो मृत्युः	३. ४१ ^१
नित्यमन्नमुपस्थितम्	१. १४७ ^२	नैनो लिम्पति तद्विदम्	४. ३३ ^४
नित्यमर्चति वज्रिणाम्	२. १३५ ^२	नेर्हस्त्यमिति शौनकः	४. १२४ ^४
नित्यमृग्विधिपाठिनाम्	५. १३ ^४	नैव किञ्चित्परोक्षं ते	३. १८४ ^१
नित्यमेतां धृतेन तु	३. ६२ ^२	नैव किञ्चिदसाध्यं ते	३. १८४ ^३
नित्ये नैमित्तिके काम्ये	२. २६ ^१	न्यग्रोधशुङ्गया तत्र	४. ६० ^३
निधानं सर्वरत्नानाम्	५. ४ ^१	न्यस्ताङ्गः पूजयेद्विष्णुम्	३. १६३ ^४
नियतः परिवत्सरम्	१. ८० ^२	न्यायकल्पः शुचिव्रतः	३. १६७ ^२
नियतः सर्पिषा हुत्वा	४. ५० ^३	न्यासं कृत्वा विधानतः	३. १६२ ^४
नियतस्तु पिबेदपः	१. ३८ ^१	पञ्चयोर्यमदैवतम्	३. ३५ ^४

(८३)

पच्छः शत्रुविनाशिनी	१. ७५ ^२	पन्थानं धनकाम्यया	२. ११८ ^२
पच्छः सम्पीडयेच्छत्रून्	१. ७८ ^३	पन्थानं प्रतिपद्येत	१. १५१ ^१
पञ्चगव्यसमावृतैः	३. १२३ ^४	पयसा निर्वपेच्चरुम्	३. १३८ ^२
पञ्चगव्याशनो लक्षम्	२. ४५ ^३	पयसा सप्तरात्रं तु	४. ६५ ^३
पञ्च चाग्रे बृहन्निति	२. १७० ^२	पयसा सम्प्रकल्पयेत्	२. ६५ ^२
पञ्चदश्या प्रदक्षिणाम्	३. १७० ^४	पयसा साधयेच्चरुम्	२. ८४ ^४
पञ्चभिः कनकेपि वा	२. ६४ ^२	पयसा साधयेच्चरुम्	३. ६८ ^४
पञ्चभिः पातकैः सर्वैः	१. ३० ^१	पयोदधिघृतादिभिः	४. ५५ ^४
पञ्चभिः श्राद्धकर्मणि	१. ८७ ^२	पयोभक्षो भवेद् द्विजः	३. ७३ ^२
पञ्चभिर्ब्रह्मवर्चस्यम्	१. १६० ^१	पयोम्बुमधुसर्पिषा	३. १७ ^२
पञ्चमीं वामजानुनि	३. १५६ ^१	परं हि ब्रह्मणो बलम्	२. १२६ ^४
पञ्चमेनाज्यश्रपणाम्	३. १७४ ^३	परं हि ब्रह्मणो बलम्	४. ७ ^२
पञ्चम्याचमनीयकम्	३. १६८ ^२	परं ब्रह्मेदमुच्यते	१. ७४ ^४
पञ्चरात्रे व्यतीतैः तु	२. १६१ ^३	परं ब्रह्मेदमुच्यते	२. १३८ ^४
पञ्चविंशकमुत्तमम्	१. १२७ ^४	परं ब्रह्मेदमुच्यते	२. १४४ ^४
पञ्चविंशतिलक्षेण	२. ५७ ^१	परं मृत्यो जपन् द्विजः	३. ४० ^२
पतङ्गमिति नित्यं तु	४. ११६ ^१	परं स्थानमवाप्नुयात्	२. ४४ ^४
पतितैर्नान्त्यजैर्नृभिः	१. २० ^२	परं स्थानमवाप्नुयात्	३. ४४ ^४
पतिमस्या गुणीकुर्यात्	३. १०७ ^३	परमं ते पदं विदुः	३. १८५ ^४
पतिश्चातीव मन्यते	४. ६४ ^४	परमारोग्यवर्द्धनम्	१. ६०१ ^४
पतिसौभाग्यपुत्रदम्	३. १२१ ^२	परमैषा प्रकीर्तिता	३. १३० ^२
पतिस्तु परिजप्यैनाम्	४. ६५ ^१	परां श्रियमवाप्नोति	२. ५५ ^३
पत्युः संवननं महत्	४. ६८ ^४	परां सिद्धिं नियच्छति	२. १०६ ^४
पत्रं भृङ्गारकस्य च	३. २३२ ^२	परां सिद्धिमवाप्नुयात्	२. ४३ ^४
पत्रैश्च पुष्पैश्च फलैश्च तोयैः	३. २३४ ^१	पराकदासद्वेष्यार्थम्	३. ११५ ^३
पथि स्वस्त्ययनं चैतत्	४. ६ ^१	पराकदासस्य विधिम्	३. ११२ ^१
पथि स्वस्त्ययने जपेत्	४. ११६ ^४	पराकस्य च कृच्छ्रस्य	१. २८ ^१
पद्मानां लक्षहोमेन	२. ५६ ^१	परा तु ब्रह्मणो स्मृता	१. २४ ^४
पद्मान्यथापि बिल्वानि	२. १०७ ^३	परामृद्धिमवाप्नुयात्	१. १२८ ^२
पद्मान्ययुतशो निशि	२. १०५ ^२	परावतः स्वस्त्ययनम्	३. ७० ^१

(८४)

परिक्रीणाम्यहं ततः	४. ५८ ^४	पश्येच्छकुनमुत्थितम्	१. १७० ^४
परिक्रीणाम्यहं ततः	४. ५९ ^४	पश्येद्विपरायणः	३. २१५ ^४
परिपन्थ्यपसेधनम्	१. ६८ ^४	पश्येद्दामग्निभास्करो	१. ७० ^४
परिसंवत्सरं सदा	३. ४० ^४	पांसुप्रतिकृतिं पथि	३. ८६ ^४
परीत्यृचा दिने दिने	२. ६४ ^२	पांसुभिर्वाथवा तुषैः	३. ११४ ^२
परेयिवांसमित्येतत्	३. ३६ ^३	पाटामेतेन वै पिबेत्	४. ६५ ^२
पर्जन्यं च नमस्कृत्य	४. ५ ^३	पाठेन तेन परमेण सनातनस्य	३. २३० ^३
पर्जन्याय भगाय च	२. ६६ ^४	पाणिना तु घृताक्तेन	४. १०० ^१
पर्वताग्रे समुद्रे च	३. २१२ ^१	पाणिना तृणमादाय	२. ११५ ^१
पर्वसु प्रयतो नित्यम्	२. २१ ^३	पाणिना वा शुचिर्भूत्वा	३. ७० ^३
पलायन्वा गृहीतो वा	२. १४६ ^३	पातव्यो नियतात्मना	१. ४६ ^२
पलाशसमिधां चैव	२. ३१ ^१	पादौ प्रथमतश्छिन्द्यात्	३. १०४ ^१
पवस्वेत्यृषिसत्तमैः	३. ११ ^४	पादौ सन्धाय वाग्यतः	१. १५७ ^४
पवित्रं परमं ह्येतत्	३. १३१ ^३	पाद्यं चैव तृतीयया	३. १६७ ^४
पवित्रपाणिः कृत्वा तु	१. ६० ^१	पानीयं चानुमन्त्रितम्	४. ८४ ^४
पवित्रमिदमुत्तमम्	३. २१६ ^२	पापानि प्रतिवाधते	१. ३० ^४
पवित्रस्य च याः पराः	३. ११ ^२	पापैश्च परिमुच्यते	१. ६८ ^४
पवित्राणां पवित्रं तु	३. १ ^३	पाप्मोपहतमात्मानम्	४. १७ ^३
पवित्राणां पवित्रं तु	३. १३४ ^३	पाययेदनुमन्त्रितम्	२. ८६ ^४
पवित्राणां पवित्रं तु	४. १२१ ^१	पाययेद्वत्समग्रजम्	३. ६६ ^२
पशुकामाभिपेक्षनीः	२. ६७ ^२	पायसं कृशरामांसम्	४. १२ ^१
पशुकामो जपेद् गोष्ठे	३. ६८ ^१	पायसं दधिमन्थं वा	२. १८१ ^१
पशुलाभाय भूतये	१. ७२ ^४	पायसेन बृहस्पतिम्	४. १३५ ^२
पशून् विद्यां महद् यशः	१. १५६ ^२	पायसेनोपहारेण	४. ४ ^३
पश्चात्पूजां समारभेत्	३. १६२ ^२	पाराको नाम कृद्धोयम्	१. ३६ ^३
पश्यत्यात्मानमात्मनि	३. १६२ ^२	पालितो विश्वतो दीप्त्या	२. १८५ ^१
पश्यत्यादित्यमण्डले	३. १३२ ^४	पावनाय शिवाय च	३. १२ ^२
पश्यन्निव यथाश्रुति	३. २०३ ^२	पावमानं परं ह्येतत्	२. १६३ ^१
पश्येत वरदास्तथा	१. ३२ ^२	पावमानं परं ह्येतत्	३. १५ ^३
पश्येच्चन्द्रमुपोदितम्	१. ११२ ^२	पावमानीः शतानि षट्	३. १३ ^२

(८५)

पावमानीर्क्तचो जपेत्	३. १ ^४	पुरायुषः प्रमीयेत्	३. ३७ ^१
पावमानीर्जपेद् द्विजः	३. १ ^२	पुरुषस्य हरेः सूक्तम्	३. १६१ ^१
पावमान्यः पराः स्मृताः	४. १२८ ^४	पुरुषायुःसमायुक्तः	३. २२८ ^३
पावमान्यस्तथैव च	१. १६ ^४	पुरुषो यो जगद्बीजम्	३. १५५ ^३
पावमान्योऽवमर्षणम्	१. ५५ ^४	पुष्टये धनलाभाय	१. ७२ ^३
पिण्डान् मध्यन्दिने स्थिते	१. ४३ ^२	पुष्टिकर्मापि कर्तव्यम्	३. ६७ ^३
पितुं न्वित्युपतिष्ठेत्	१. १४७ ^१	पुष्पं दशम्या दातव्यम्	३. १६६ ^३
पितृभ्यः परमं मधु	३. ८ ^२	पुष्पं दृष्ट्वा तु या गर्भम्	४. ११८ ^३
पितृभ्यश्च प्रकल्पयेत्	१. २६ ^२	पुष्पाणां समिधां चैव	२. ५३ ^३
पितृभ्रातृसुहृत्सु च	३. ८७ ^४	पुष्पैरवकिरेच्चैनान्	३. ५१ ^३
पितृसूक्तान्यनेकशः	४. १३१ ^४	पुष्पैर्गन्धैश्च माल्यैश्च	४. १३४ ^१
पितृणां श्राद्धकालेषु	१. १११ ^१	पुष्प्यन्ती शरदं नारी	४. ६४ ^१
पितृन् प्रीणाति चैतया	४. १३२ ^२	पूजयेदशनं नित्यम्	१. १४७ ^३
पित्र्यां तां संहितां विद्यात्	४. १३२ ^१	पूजयेद्विष्णुमव्ययम्	३. १६३ ^४
पित्र्ये पितृन् प्रीणयन्ति	३. ६ ^३	पूजयेन्मासनामभिः	३. १४३ ^३
पिवेदेवाज्यशेषन्तु	४. ८८ ^३	पूजार्थं तस्य देवस्य	३. २२५ ^१
पिवेदेवौषधीमिमाम्	४. ६६ ^२	पूतः प्राप्नोति चाक्षयम्	३. १० ^२
पिष्टं ब्रीहिमयं चरुम्	४. ६७ ^४	पूतात्मा विजितेन्द्रियः	३. ४ ^४
पुंसः कर्मणि पौरुषे	३. १२८ ^२	पूतात्मा विजितेन्द्रियः	३. ८ ^४
पुंसः प्रतिकृतिं कुर्यात्	३. ८२ ^३	पूपान्वाप्युपहारयेत्	२. १८१ ^२
पुंसामपि विधीयते	३. ११२ ^४	पूर्णां तितीर्णुः सरितम्	२. ७ ^१
पुत्रांश्च प्राशयेन्नित्यम्	३. १०० ^३	पूर्णे चन्द्रमसि ज्योत्स्नाम्	२. १६० ^३
पुत्रानायुरथारोग्यम्	२. १३० ^१	पूर्णे चैतत्समाहितः	१. ११४ ^२
पुत्रान् भार्यां प्रियं चान्यम्	२. ६१ ^३	पूर्णे तु द्वादशे वर्षे	३. २४ ^३
पुनरायति वै गृहम्	२. १० ^२	पूर्णे मासि जयेन्मृत्युम्	१. १६६ ^१
पुनरेव विधीयते	४. ६६ ^४	पूर्वं पश्चात्तु तां स्त्रियम्	३. १०७ ^४
पुनाति विधिवत्कृतः	१. ४७ ^२	पूर्वं संहितयानया	४. १३० ^४
पुरश्चरणमादौ तु	१. १३ ^१	पूर्वमाज्याहुतीर्हुत्वा	१. १६८ ^१
पुरा दृष्टमृषिभिर्मन्त्रदृग्भिः	१. १ ^४	पूर्वां सन्ध्यां जपंस्तित्थेत्	१. ६४ ^१
पुरा स्तनप्रदानात्तम्	४. ६७ ^१	पूर्वां जपतो नित्यम्	२. १७२ ^३

(८६)

पूर्वोक्तेनैव कल्पेन	२. ७६ ^१	प्रत्यङ्गिरसकल्पेन	४. ४० ^३
पूर्वोक्तेनैव कल्पेन	४. १०१ ^३	प्रत्यङ्गिरसविद्वांस्तु	४. ३२ ^१
पूष्णे धान्याय सीतायै	२. ७० ^१	प्रत्यानयनसिद्धयर्थम्	२. ५१ ^१
पौषे नारायणं स्मृतम्	३. १४० ^२	प्रत्यृचं जुहुयाद् धृतम्	१. १५१ ^४
पौष्णां द्रविणवर्द्धनम्	२. १२० ^२	प्रत्यृचं जुहुयाद् धृतम्	१. ११८ ^२
पौष्णासावित्रसौम्याश्चि	४. १०७ ^३	प्रत्यृचं जुहुयाद् धृतम्	२. २३ ^२
प्र कृतानीति चाध्यायम्	२. १७१ ^१	प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः	१. ११६ ^४
प्रगाथं नियतः शुचिः	२. १८३ ^४	प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः	१. १६७ ^४
प्रजां कीर्तिमनामयम्	३. ६ ^४	प्रत्यृचं वाग्यतः शुचिः	३. १४६ ^२
प्रजां धर्मवतीं शुभाम्	२. ११० ^४	प्रथमां विन्यसेद्दामे	३. १५८ ^१
प्रजाकामः शुचित्रतः	२. ६७ ^४	प्र देवत्रेति नियतः	३. ५० ^१
प्रजाकामः शुचिर्जपन्	४. १० ^२	प्रध्वंसे धारणाकृते	३. २१३ ^२
प्रजाकामो यजेन्नित्यम्	२. ८३ ^१	प्रपद्येत बृहस्पतिम्	४. ४ ^२
प्रजापतिं नमस्कृत्वा	४. ४५ ^१	प्रपद्येत विरूपाक्षम्	१. १६ ^१
प्रजापतेस्तु सायोज्यम्	४. ४६ ^१	प्रपद्येतौषधीं विप्रः	४. २ ^३
प्रजार्थं जुहुयादाज्यम्	१. १६५ ^१	प्रपद्येत् प्रयतः श्रियै	२. ६५ ^४
प्रजा हेति जपन् स्नात्वा	२. १६१ ^३	प्रपद्येद् वायुभास्करौ	२. १६७ ^३
प्रज्ञां प्राप्य जयेच्छत्रम्	२. १११ ^३	प्रपद्येन्नियतः सदा	२. १५५ ^२
प्रज्ञायामुद्यमेपि च	५. १२ ^२	प्र मन्दिन इत्यसूत्याम्	१. १२५ ^१
प्रज्वालय जुहुयादग्निम्	३. ६० ^१	प्रमीयेत न चाध्वनि	१. १२२ ^४
प्रणश्येत पुनः पुनः	२. १३ ^२	प्रयतश्चरितव्रतः	१. १५६ ^४
प्रतिगृह्याप्रतिग्राह्यम्	३. १४ ^३	प्रयता गर्भिणी सती	४. ६३ ^२
प्रतित्र्यहं पिबेदुष्णान्	१. ३७ ^३	प्रयतोप्सु निमज्याशु	३. २ ^१
प्रतिमास्वल्पबुद्धीनाम्	३. १५२ ^३	प्रयाणकालो भविता	४. २७ ^३
प्रतिमुञ्चेत शिरसि	४. ३७ ^१	प्रयुक्तमपराजितम्	३. ११५ ^२
प्रतिसंवत्सरं कार्यम्	४. १३७ ^३	प्रयुञ्जीत सदा द्विजः	३. २० ^४
प्रतीच्यां त्वा दिश्यादित्याः	४. ११४ ^१	प्रयोक्तव्यं तु शुचिना	४. ७७ ^१
प्रत्यक्षा सिद्धिरिष्यते	४. १४० ^३	प्रयोक्ता चेद् भवेद् ऋषिम्	४. ४२ ^२
प्रत्यक्षोसि न कस्यचित्	३. १८४ ^२	प्रयोगादौ व्रतं त्र्यहम्	१. ५२ ^१
प्रत्यङ्गिरसकल्पेन	४. ३१ ^३	प्रयोजनाय चोद्दिष्टा	१. ३ ^३

(६७)

प्रवपणो प्रलवने	२. ७१ ^३	प्रातः पापैः प्रमुच्यते	२. १७८ ^२
प्रविश्यापस्त्र्यहाच्छुचिः	३. ७ ^४	प्रातः प्रातर्दिने दिने	१. ६६ ^२
प्रविश्यापस्त्र्यहाच्छुचिः	३. १५ ^२	प्रातः प्रातर्दिने दिने	१. १३५ ^२
प्रविश्यैतेषु कर्मसु	२. १५८ ^४	प्रातः प्रातर्द्विजः शुचिः	२. ८५ ^४
प्रश्नं कृत्वा प्रमाणातः	२. १७६ ^४	प्रातर्मध्येऽस्तगं वापि	१. ६५ ^३
प्रसमिप्ताण्ये तस्मै	२. १८६ ^१	प्रातरुत्थाय सततम्	३. ३३ ^१
प्र सम्राजमिति त्वेतत्	२. १६५ ^१	प्रातः शुचिस्तां घृतेन	४. ६३ ^३
प्रसादजननं विधिम्	२. २५ ^२	प्रातश्च पेषयेदेनाम्	४. ६२ ^३
प्रसादात्कुलमानसः	५. ६ ^४	प्राप्नुयात्परमामृद्धिम्	२. १७४ ^१
प्रस्कण्वस्योत्तमं तृचम्	१. १०३ ^२	प्राप्नुयात्स परं धाम	१. १०६ ^३
प्रस्तरं प्रतिलोमतः	३. ६५ ^२	प्राप्नुयात्स हिरण्यादि	२. १५२ ^१
प्रस्थितो मनसा जपेत्	१. १२२ ^२	प्राप्नुयाद् वह्निना रयिम्	२. १८५ ^२
प्राप्नयेऽथ त्रिभिः सूक्तैः	२. १३१ ^१	प्राप्नुयाद्वैष्णवं पुत्रम्	३. १३७ ^३
प्राप्नयेऽथ द्विषद्द्वेष्यम्	४. १२० ^१	प्राप्नुयान्मानसान्कामान्	२. १६६ ^३
प्राग्भोजनमिदं ब्रह्म	२. १७२ ^१	प्राप्नोति च धनायुषी	१. १३५ ^४
प्राङ्मुखः प्रयतः शुचिः	२. १६० ^२	प्राप्नोति च परं स्थानम्	१. १३६ ^३
प्राङ्मुखः शुद्धमानसः	३. १५७ ^४	प्राप्नोति बहुशो धनम्	२. ४६ ^२
प्राचीमथोत्तरां वापि	१. ५४ ^३	प्राप्नोति राज्यं निखिलम्	२. ५६ ^३
प्राच्यां त्वा दिशि वसवः	४. ११३ ^१	प्राप्नोत्यारोग्यमेव च	२. १७७ ^४
प्राजापत्यं चरन् द्विजः	१. ३३ ^४	प्राप्य दाक्षायणं जपेत्	४. ४३ ^४
प्राजापत्यं चरेद् द्विजः	१. १३ ^४	प्रायश्च श्रियमादत्ते	४. ४४ ^१
प्राजापत्यविधिं स्मरन्	१. ३८ ^२	प्रायश्चित्तं विधीयते	२. १५६ ^२
प्राजापत्यातिकृच्छ्रस्य	१. २७ ^३	प्रावेपा मा ऋचं त्वेताम्	३. ५२ ^३
प्राणान्तिके भये प्राप्ते	३. ५० ^३	प्राशनीयाज्जपतोऽन्नानि	२. १७६ ^३
प्राणानायम्य च ध्यायेत्	३. १६ ^१	प्रियं धाम स गच्छति	१. १६१ ^२
प्राणानायम्य चासीनः	३. २०३ ^३	प्रियं भर्तारमासाद्य	४. ६६ ^१
प्राणायामशतं कृत्वा	१. १५७ ^१	प्रियंवदा भर्तरि या	४. ६८ ^१
प्राणायामान्तसमाचरेत्	१. ५६ ^२	प्रियंवदां धर्मपराम्	४. ६६ ^३
प्राणायामैर्दग्धदोषः	१. ५६ ^१	प्रियङ्गुवटनागानाम्	३. १२४ ^३
प्राणार्थं हव्यवाहनः	२. ८१ ^१	प्रियां नन्त्यांश्च सज्जनान्	३. १०० ^४

(८८)

प्रयो भवति चेन्द्रस्य	१. १६१ ^१	विल्वाशी विल्वनिलयः	२. १०६ ^१
प्रीणाति देवतां तच्च	३. ६ ^१	विल्वेधम एव वाग्निः स्यात्	२. १०१ ^१
प्रीयतेस्य यमो राजा	३. ३७ ^३	विल्वोदुम्बरपालाशी	४. ५२ ^२
प्रेक्ष्याचस्थोदकं पूतः	१. ७० ^३	बुद्ध्वैतत्प्रयतो जपेत्	३. २१० ^२
फडित्यग्नौ निधापयेत्	३. १०४ ^२	बृहस्पतिं नमस्कृत्य	२. १२४ ^३
फलं नैव प्रयच्छति	५. १ ^४	बृहस्पतिमजाश्वं च	२. २२ ^१
फलं प्राप्नोति नातृणाः	२. ११५ ^४	बृहस्पत इति पञ्चाहम्	२. २३ ^१
फलं मूलमथापि वा	३. ४२ ^२	बृहस्पते प्रतीत्येतत्	४. ५ ^१
फलं यच्छन्ति विधिवत्प्रयुक्ताः	१. ७ ^२	बृहस्पते प्रथममिति	३. ७२ ^१
फललाजसुरासवैः	२. ७१ ^२	वैभीतककृताः सुचः	१. ७७ ^४
फलस्यास्य प्रयच्छति	४. ६६ ^४	वैभीतकेध्मे ज्वलिते	३. ६४ ^१
फलानि भुक्तोपवसेत्	३. १६२ ^३	वैभीदकांस्तु त्रीनक्षान्	३. ५१ ^१
फलानि विविधानि च	४. १२ ^४	वैभीदकेध्मो वैल्वकीः	४. ५३ ^१
फलाहारो जयेन्मृत्युम्	३. ४१ ^३	वैल्वकेध्मोऽनिलाशनः	२. १७ ^२
फलाहारो भवेन्मासम्	३. ४७ ^१	ब्रह्मन् इव मुच्यते	३. ३० ^४
फलाहारो भवेन्मासम्	३. १६२ ^१	ब्रह्मचारी मिताहारः	२. ५२ ^१
बण्महां इति दृष्टार्कम्	२. १८६ ^३	ब्रह्मणः परमात्मनः	३. २०८ ^२
बद्धो वा निर्गतः क्वचित्	२. १४६ ^२	ब्रह्मणः सद्यः शाश्वतम्	२. ६७ ^४
बद्धो वाप्यवरुद्धो वा	२. १८३ ^३	ब्रह्मणाग्निः संविदानः	४. ८७ ^३
बलं लक्ष्मीं च विन्दति	४. ७५ ^२	ब्रह्मणाग्निरिति हुत्वा	४. ८६ ^३
बलिं प्रतिदिशं हरेत्	४. १३५ ^४	ब्रह्मणोति च संस्तुतम्	४. ६१ ^४
वस्तचर्मणि वैश्यस्तु	२. ६६ ^३	ब्रह्मणो विन्दते पदम्	३. ५ ^२
बहु चान्नं समश्नुते	४. ४४ ^२	ब्रह्मदानं च दीयते	४. १४३ ^२
बहुपाणीययवसा	४. ६४ ^३	ब्रह्मनिर्वाणामप्रयुः	३. १५० ^४
बहुविज्ञानसञ्चयम्	२. ४० ^४	ब्रह्मलोकं समश्नुते	१. ३१ ^४
बह्वत्र दुःखं जानीयात्	३. २१३ ^१	ब्रह्मलोकं समश्नुते	३. ३ ^२
विल्वपत्रं शमीपत्रम्	३. २३२ ^१	ब्रह्मस्वं च गुरोर्द्रव्यम्	३. २६ ^१
विल्वहोमो विधीयते	२. १०० ^४	ब्रह्महत्यायुतानि च	२. १३३ ^२
विल्वानां चूर्णमावपेत्	३. ८६ ^४	ब्रह्महा गुरुतल्पगः	२. ६० ^२
विल्वानां लक्षहोमेन	२. ५५ ^१	ब्रह्महा च सुरापश्र	३. ३० ^१

(८६)

ब्रह्महा तु कपालेन	३. २२ ^१	भये प्राणान्तिकेपि वा	१. १२१ ^१
ब्रह्महा तु पुरा शक्रः	३. २८ ^१	भर्ता यस्याः परायणम्	४. ६८ ^२
ब्रह्महा विप्रमुच्यते	३. २४ ^४	भर्तारं तेन विन्दति	३. ११७ ^२
ब्रह्माञ्जलिऋतः स्वस्थः	३. २०० ^३	भवन्ति विगतज्वराः	३. १०१ ^२
ब्रह्माभ्येति सनातनम्	३. ७६ ^४	भवन्ति व्याधिवर्जिताः	३. १०० ^२
ब्रह्माभ्येति सनातनम्	३. २२१ ^४	भवेत्तस्य समीहितम्	५. ११ ^४
ब्रह्मेन्द्ररुद्रपर्जन्याः	३. २२३ ^१	भवेद् भूतानुकम्पकः	१. ८ ^४
ब्रह्मैतत्कुशिकोदितम्	२. २० ^२	भार्यायै पुत्रमिच्छता	२. ८४ ^२
ब्रह्मैतत्कुशिकोदितम्	२. ६६ ^४	भाववृत्ते परे सूक्ते	४. ४४ ^३
ब्राह्मणस्तु यथाविधिः	२. ६८ ^४	मुक्त्वा चान्नं विगर्हितम्	३. १४ ^४
ब्राह्मणस्य रुषोद्यम्य	३. ३१ ^१	मुक्त्वान्नं प्रयतः शुचिः	२. १७८ ^४
ब्राह्मणान्भुञ्जतोऽग्रतः	३. ५ ^४	मुक्त्वा वा पायसं सद्यः	३. १०८ ^१
ब्राह्मणान् भोजयेदत्र	२. ७५ ^१	मुञ्जीयादविकृत्सयन्	१. १४७ ^४
ब्राह्मणो वधसंयुतम्	३. ६८ ^२	भूतांशं योऽभ्यसेत्सदा	४. १५ ^४
ब्राह्मीपुष्पाणि सर्पिषा	४. ७३ ^४	भूतांशमभ्यसेत्तावत्	४. १४ ^१
ब्राह्मीमासाद्य सूक्ते द्वे	४. ७२ ^३	भूतांशस्य ऋतेः सूक्तम्	४. १० ^१
ब्राह्मे मुहूर्तं उत्थाय	१. ६३ ^१	भूतानि स्वापयेन्निशि	२. १४५ ^२
ब्रुवन्नप्यमृतां वाणीम्	२. १६० ^१	भूतिकामोथ पर्वसु	१. १०० ^४
भक्तानां त्वं प्रकाशसे	३. १८३ ^४	भूतोरगपिशाचेभ्यः	४. ६ ^३
भक्तानुकम्पी भगवान्	३. २२४ ^३	भूमिपाशात्प्रमुच्यते	२. १५५ ^४
भक्तिं न परिहापयेत्	३. २२४ ^२	भूमिभङ्गो गवां हिंसा	२. ७६ ^१
भक्त्यैकलभ्ये पुरुषे पुराणे	३. २३४ ^३	भूमौ पांसुमयीं कृतिम्	२. ८८ ^४
भक्तं भोज्यं च पेयं च	४. १३ ^३	भूमौ पांसुमयीं तथा	३. ८२ ^४
भक्तयित्वा हविश्शेषम्	३. १४७ ^३	भैषज्याः पापमोचनीः	१. ६१ ^४
भगसूक्तं सदाभ्यसेत्	२. १४० ^२	भोजनात् प्राक् पठेदिदम्	२. १७१ ^२
भगायाप्सरसां चैव	३. १२२ ^३	भ्रष्टो वापि पथः क्वचित्	१. १५० ^४
भद्रं न इति संस्मरेत्	३. ४६ ^२	भ्राता कन्यां पितापि वा	३. ११८ ^४
भद्रेण द्रविणेन च	२. ७८ ^४	भ्रातुर्भार्यामपुत्रस्य	३. ४४ ^१
भयं चास्य न विद्येत	२. ६ ^१	भ्रुवोर्मध्ये परं स्थानम्	३. २०६ ^३
भयानि न भवन्ति वै	२. ३६ ^४	भ्रूणहत्याकृतं पापम्	२. १३३ ^३

(६०)

मखेदीर्घेण चायुषा	२. २४ ^४	ममाग्ने वर्च इत्येतत्	४. २६ ^१
मङ्गलाचार्ययुक्तः स्यात्	१. २१ ^३	मयोभूर्वात इति तु	४. १०४ ^३
मज्जते नरके हि सा	४. ६६ ^४	मरुतश्चर्भुभिस्सह	१. ४५ ^४
मण्डलं पावमानं तु	३. १८ ^३	मलव्याधिबिनायकैः	२. ३८ ^२
मणिं तु त्रिवृति सूत्रे	४. ६० ^१	महत्कृष्णात् प्रमुच्यते	२. १६७ ^४
मणिमेतं समासजेत्	४. ६३ ^४	महद्द्रुतमार्जनम्	२. १३६ ^२
मधुसर्पिःसमन्वितम्	२. ५१ ^२	महद्द्रुतिनिवारणम्	२. १३६ ^४
मधुच्छन्दस आदितः	४. १२६ ^४	महद्वर्षमवाप्नुयात्	२. १६१ ^४
मधुमिश्रं जातरूपम्	४. ६८ ^१	महद् वर्षमवाप्नोति	२. ६२ ^१
मध्यमां वृत्तिमास्थाय	१. ६३ ^३	महद्वा प्रार्थ्यमानेन	२. १०६ ^१
मध्ये गोष्ठस्य धर्मवित्	४. १३३ ^४	महानाग्न्यः परं ब्रह्म	४. १२८ ^१
मध्याह्ने सन्ध्योश्चैव	२. ११३ ^३	महापुरुष पूर्वज	३. १७६ ^४
मध्वाज्याभ्यां पिबेत्सह	४. ८५ ^४	महावृक्षफलान्येवम्	३. १०६ ^१
मध्वित्येतत्तृचं पठेत्	१. १११ ^२	महाव्याहृतिभिश्चैव	४. १०८ ^३
मनसः काममित्येषा	२. ६७ ^१	महासान्तपनं विदुः	१. ३६ ^२
मनसा ध्येयमेतत्तु	४. १२५ ^१	महि त्रीणामवोस्त्विति	४. ११६ ^३
मनसैता अनुदुत्य	१. ६१ ^३	महिष्यो यावकैस्तथा	२. ३५ ^२
मनसैव जपेन्निशि	३. ५२ ^४	महीमपि ससागराम्	२. ६१ ^४
मनसैवास्य सिद्धयन्ति	३. ४८ ^१	मातर्यात्मनि पुत्रेषु	३. ८७ ^३
मनोरथादप्यधिकम्	५. ११ ^३	मातेति गामुपस्पृश्य	२. १६३ ^१
मन्त्रन्यासं पुरा कृत्वा	३. १६३ ^१	माधवं माघमासे तु	३. १४० ^३
मन्त्रयुक्तः समारभेत्	१. ५३ ^२	मानवानां महर्षिणाम्	२. १७२ ^२
मन्त्रान्ते जुहुयाद्धविः	३. ३८ ^२	मानसं विन्दते सुखम्	३. ४६ ^४
मन्त्रान्ते जुहुयाद्धविः	३. २२६ ^२	मा नो महान्तमित्याभ्याम्	१. १३० ^३
मन्त्रेभ्यो मन्त्रहरभ्यश्च	१. २ ^१	मा प्र गामेति च जपेत्	३. ५८ ^१
मन्त्रैर्वक्ष्यामि यद् यथा	१. ५० ^४	मा भूदस्य परिक्षयः	३. १८६ ^२
मन्द्रञ्जपो दशगुणः	१. ७१ ^१	मायाभेदनमेतद्धि	४. ११६ ^३
मन्द्रमेव पठेत्प्रातः	१. ६२ ^१	मायामेतेन बाधते	४. ११७ ^४
मन्यते शौनकस्त्वृषिः	४. १२५ ^२	मायामेतेन वारयेत्	४. ११७ ^२
मन्येतात्मानमात्मनि	३. ८४ ^२	मालतीकुशपद्मं च	३. २३२ ^३

(६१)

मासं चापः पिवेत्ततः	३. ४७ ^२	मेधाकामो जपेन्नित्यम्	१. ८५ ^३
मासमद्भिश्च वर्तयेत्	३. १६२ ^४	मेधातिथावृषौ पुनः	१. ८५ ^१
मासि मासि नवं नवम्	१. ११२ ^४	मेधावी तेन जायते	४. ६८ ^२
मासेनाशनम् हविष्यस्य	१. ४४ ^३	मेधासूक्तं तथैव च	४. ७२ ^२
मिथ्यावादी पतेत्पुनः	३. २५ ^४	मेधासूक्तेन चैवैनम्	४. ६७ ^३
मुक्तकेशो वधं प्रेप्सुः	३. ६६ ^१	मेध्यान्नमितभून् मौनी	२. २७ ^१
मुक्तिकामोऽथ पर्वसु	१. १०० ^४	मौलं च कृत्त्रिमं चैव	१. १५५ ^१
मुक्त्यैकमार्गप्रतिबोधनाय	३. २३५ ^३	म्रियते न पुरायुषः	४. ६८ ^६
मुक्त्यै किमर्थं क्रियते न यत्नः	३. २३४ ^४	यं कञ्चित्सुहृदं प्रियम्	३. ५६ ^२
मुखादुच्चरते क्वचित्	२. १६० ^२	यं च्यावयितुकामः स्यात्	२. ८८ ^१
मुख्यं ब्रह्मर्षिसम्मतम्	१. ६६ ^२	यं द्विष्यात्तं जपन्तस्मरेत्	१. १०२ ^२
मुच्यते चोपपातकैः	१. २६ ^२	यं द्विष्यात्तमभिध्यायेत्	१. १०४ ^३
मुच्यते जुह्वाज्यं तु	१. १२७ ^१	यं द्विष्यात्तस्य कृत्वा तु	२. १८ ^३
मुच्यते शं तथाप्नुयात्	२. १२६ ^४	यः करोति सहस्रं स्यात्	३. १३८ ^३
मुच्यते सर्वकिल्बिषैः	२. १७१ ^४	यः कामयेत न पुनः	४. २१ ^१
मुच्यते सर्वतोनिष्ठात्	४. ४१ ^३	यः पावमानीरुध्येति	३. ८ ^३
मुच्यते सर्वपाशेभ्यः	१. ६२ ^३	यः पुष्पाण्यप एव वा	३. १५४ ^२
मुच्येत सहस्रजप्तेन	२. ३८ ^३	यः प्रदद्यात्तिलोदकम्	३. ३६ ^२
मुञ्चामि त्वा हविषेति	४. ८२ ^३	यः प्रदद्यात्तिलोदकम्	३. ७७ ^२
मुञ्चामि त्वा हविषेति	४. ८६ ^१	यः प्रातरिति सूक्तं तु	२. १३७ ^२
मुमुर्षुरपि जप्तवैतत्	१. ११० ^३	यः सदा जुहुयाद् धृतम्	२. ७८ ^२
मूर्धन्याघ्राय चात्मजम्	३. ८८ ^४	यः सहस्रत्रयं जपेत्	३. ५६ ^२
मूर्धानं गमयेत्ततः	३. २०७ ^१	य इच्छेच्छाश्वतान्कामान्	१६३ ^१
मूर्धानं संस्पृशेत्ततः	४. १०० ^२	य इच्छेत्ताः सदाक्षयाः	२. ११२ ^४
मूर्ध्नि ब्रह्म यदा विन्देत्	३. २१४ ^१	य इच्छेत्पीडनं शत्रोः	१. ७८ ^१
मूलमन्त्रजपैरन्त्यैः	४. ६६ ^१	य इच्छेदव्ययं सुखम्	२. १३० ^२
मृगं दंष्ट्रिणमेव च	१. १७२ ^२	य इच्छेदात्मनः कर्तुम्	३. ८६ ^१
मृत्युमेव प्रपद्येत	३. ४० ^१	य इच्छेद्भूतिमात्मनः	२. १५६ ^४
मृत्योर्नाशनमात्मनः	१. ११३ ^४	य इच्छेद्भरदां देवीम्	२. ६२ ^३
मेदो मज्जानमेव च	१. ४७ ^४	य इच्छेद्विविधं वित्तम्	२. ८२ ^१

यक्षाधिपतयेपि च	३. १२२ ^४	यथा ऋषिर्मधुच्छन्दाः	१. ७६ ^३
यक्षमणो विप्रमुच्यते	४. १०१ ^२	यथा कथञ्चित्पिण्डानाम्	१. ४४ ^१
यक्षमनाशनमाचरेत्	४. १०१	यथादिष्टं प्रयोजनम्	४. १३६ ^४
यक्षमनाशनमाचरेत्	४. १०२ ^२	यथा देहे तथा देवे	३. १६२ ^३
यक्षमाणमपकर्षति	४. ८२ ^४	यथा मुञ्जादिवेषीका	१. ११६ ^१
यक्षमाणमपकर्षति	४. ८६ ^३	यथा यथा प्रज्वलिते	३. ६२ ^३
यजन्ति सूरयो नित्यम्	३. २३१ ^३	यथा यथा मनस्तस्य	१. ५८ ^१
यजेत हविषा यमम्	३. ३६ ^२	यथालिङ्गं तु विहरेत्	२. ६६ ^१
यजेताहरर्हनिशि	४. २२ ^२	यथालिङ्गमवेक्ष्य वै	२. १२७ ^२
यजेदेताश्च देवताः	२. ७० ^४	यथाविध्यप आचम्य	१. ५६ ^३
यजदेतेन मूषिकान्	२. ७४ ^२	यथाशक्ति जपित्वा तु	३. १७२ ^३
यज्ञायज्ञेति योऽभ्यसेत्	२. ११५ ^२	यथाश्वमेधः क्रतुराट्	४. १२३ ^३
यज्ञोपवीतमष्टम्या	३. १६६ ^१	यथाश्वमेधावभृथः	४. १२२ ^१
यतं ते पुण्डरीकाक्ष	३. १७६ ^१	यथाश्वमेधावभृथः	४. १२३ ^१
यत इत्याज्यमुत्पूतम्	२. १८० ^३	यथा हि परमं ब्रह्म	३. ८० ^१
यतात्मनोऽप्रमत्तस्य	१. ३६ ^१	यद्य कच्चेत्युदिते	२. १८७ ^३
यतिकृच्छ्रं वदन्त्येतत्	१. ३८ ^२	यदर्थं देवताः स्तुताः	१. ११ ^४
यतिचान्द्रायणाव्रतम्	१ ४३ ^४	यदिदं स्थानमर्जितम्	३. १८८ ^४
यतो भयं विजानीयात्	२. १७६ ^३	यदि न भ्रूणहा भवेत्	२. ५५ ^४
यत्किञ्चित्पातकं कुर्यात्	२. १५६ ^१	यदि नाशं न विन्देत्	३. १६० ^१
यत्किञ्चदे वरुणेति	२. १५६ ^३	यदि वा पापकृत्तमः	३. २०६ ^२
यत्किञ्चदेमृचं पुनः	२. १५८ ^२	यदि वारुण्यसि वरुणाय	४. ५८ ^३
यत्कीटलूतासु विषम्	१. १५४ ^३	यदि सौम्यसि सोमाय	४. ५८ ^१
यत्कृत्वा मुनयः सर्वे	३. १५० ^३	यदि स्यात्सुकृती शुद्धः	३. २०६ ^१
यत्ते यममिति स्नातः	३. ५६ ^३	यदेवत्यां च कामयेत्	४. १३३ ^२
यन्नाद् युक्तः श्रियं यजेत्	२. १०६ ^४	यद् द्यावेति जपेन्नित्यम्	२. १८४ ^३
यत्र वापि मनो रमेत्	३. २१२ ^२	यद्येवं सविधं चान्यत्	४. १३८ ^१
यत्र यत्रोपतिष्ठति	४. १७ ^२	यद्वागिति द्वावृचैर्नैव	२. १८८ ^३
यत्रेच्छेज्जातवेदसि	२. ७६ ^४	यत्र पानं नचान्नं स्यात्	४. ४८ ^१
यत्रैतत्सततं जपेत्	४. १२७ ^२	यत्रोपपद्यते किञ्चित्	३. २३३ ^१

(६३)

यमं सूक्तेन वै द्विजः	३. ३५ ^२	याति विष्णोः परं पदम्	३. १३८ ^४
यमङ्गिरसकल्पैस्तु	४. ३१ ^१	याथातथ्येन च ज्ञात्वा	३. ५ ^१
यमदूतं हि तं विदुः	४. १०३ ^४	याथातथ्येन तु ज्ञात्वा	३. ३ ^१
यमाय सगणायैव	३. ३६ ^३	यानानि विविधानि च	४. ३६ ^४
यमाय सगणायैव	३. ७७ ^३	यानाक्षमपभग्नान्तम्	२. १५ ^१
यमेव जेतुमिच्छेत	३. ५४ ^१	यानि जगौ पराशरः	१. १०७ ^२
यमेव देशं गच्छेत	२. १२६ ^१	या पतिं जेतुमिच्छति	४. ६६ ^२
यमेव देशं गच्छेत	४. ६ ^३	यावकः सप्तरात्रं तु	१. ४६ ^१
ययैनोभ्यः प्रमुच्यते	३. ५६ ^२	यावत्कार्यं न कुर्वीत	२. २८ ^३
यवांश्चैव घृताभ्यक्तान्	४. १०६ ^१	यावत्तं चिन्तयेदृषिम्	३. २०३ ^४
यवानां लक्षहोमेन	३. ४४ ^१	यावदस्तमितो रविः	४. १४ ^२
यवैरश्वैस्तिलैर्हस्तीन्	२. ३५ ^१	यावद्गर्भं न विन्दति	३. १४८ ^४
यशः प्राप्नोति चाक्षयम्	२. ८० ^४	यावद्वा मनसस्तुष्टिः	१. ५७ ^३
यशोमेधासमन्वितम्	३. १४४ ^२	यावन्तो वापि शक्यन्ते	३. २२७ ^३
यशो लोके परां गतिम्	३. २२० ^२	युक्तेनैव रथेनाशु	२. ८ ^३
यश्च राज्यं चिकीर्षति	१. १४४ ^२	ये के च ज्मेत्यृचं जप्त्वा	२. ११६ ^१
यश्च विप्रः सुरां पिबेत्	२. ६० ^४	ये चास्य दुःस्थिता लोके	२. ६२ ^१
यस्ते मन्यो इति सदा	३. ७८ ^१	ये ते पन्था इतीमां तु	१. ६७ ^१
यस्मिन् युज्येत कर्मणि	१. ७६ ^२	ये देवासो दिव्यनया	१. १३७ ^३
यस्य नष्टं भवेत्किञ्चित्	२. १२१ ^१	येन येन च कामेन	२. १०७ ^१
यस्य भुक्तं न जीर्येत	२. ३ ^१	येन येन स कामेन	३. २१८ ^१
यस्य लुभ्येद् व्रतं मोहात्	२. १६४ ^१	येन येनार्थमुषिणा	१. ११ ^३
यस्या गर्भः प्रमीयेत	४. ८७ ^१	येन वा तुष्यते गुरुः	४. १४२ ^४
यस्यायतनमाश्रितः	२. ५४ ^२	येनेदमिति वै नित्यम्	४. १०४ ^३
यस्यास्तु गोगौमयेन	२. ३४ ^१	यैर्यैः कामैर्ऋषिभिर्देवताश्च	१. ५ ^३
यां कल्पयन्तीति सदा	४. ३० ^१	यो अद्रिभिस्तु यत्सूक्तम्	२. १२४ ^१
यां दिशं सप्तजप्तेन	२. ३६ ^१	योगं भुञ्जीत योगवित्	३. १६८ ^४
या औषधीः स्वस्त्ययनम्	३. २३६ ^१	योगध्यानमिदं परम्	३. १६१ ^४
याः पतिघ्न्यः स्त्रियस्तन्व्यः	३. १२६ ^३	योगभ्रष्टोऽभिजायते	३. २१३ ^४
या च कन्यां प्रसूयते	३. १४६ ^२	योगसम्मीलितेक्षणाः	३. २०० ^४

योगिनां परमा सिद्धिः	३. १८५ ^३	रपसामपनोदनम्	३. १५ ^४
योगिनां हृदये हरिः	३. १५२ ^४	रमध्वमिति संस्मरेत्	२. ७ ^२
योगी योगेश्वरं प्राप्य	३. २१५ ^१	खौ स्तुत्वा पुरन्दरम्	२. १८८ ^४
यो जात इति सूक्तेन	१. १५८ ^१	राकामहमितीमाभिः	१. १६५ ^३
यो न वेत्ति कथञ्चन	२. १२ ^४	राक्षसानां वधार्थाय	१. ८८ ^३
योनिं स्पृष्ट्वा ततो जपेत्	४. ११६ ^२	राजकार्येश्वयूथे वा	१. १२० ^३
यो नित्यं शक्रमर्चति	२. ६५ ^२	राजा चर्मणि वैयाघ्रे	२. ६६ ^१
यो नित्यं सूर्यमर्चति	१. ६५ ^२	राजानं पञ्चरात्रेण	३. ८४ ^३
यो नित्यं हि समाचरेत्	२. ५ ^२	राजानः सन्तु ते गोत्रे	४. १११ ^३
योपां पारं तितीर्षति	२. ८ ^४	राजानमभिषिञ्चेत	४. १०७ ^१
यो मन्येत विचक्षणः	४. १७ ^४	राज्ञश्चैतत्प्रयोजयेत्	२. १२८ ^२
यो मे राजन्नितीमां तु	१. १६३ ^३	राज्ञां च समलोहितम्	४. ३८ ^२
योऽरिभिः प्रतिपद्येत	२. १६२ ^१	राज्ञे चैतत्प्रयोजयेत्	४. ८ ^२
रक्तचन्दनमिश्रं तु	२. ३३ ^१	राज्यकामः शुचिब्रतः	२. ६८ ^२
रक्तसिद्धार्थकान्हुत्वा	२. ४७ ^३	राज्यकामेन वा पुनः	२. १०६ ^२
रक्तानां तण्डुलानां तु	२. ५० ^१	रात्रिभागे समाहितः	४. २४ ^२
रक्तानि जनयेज्ज्वरम्	२. ४८ ^४	रात्रिर्भवति शर्वरी	४. २६ ^२
रक्तोष्णीष्यसिपाणिश्च	२. १७ ^१	रात्रिस्वस्त्ययनं निशि	१. १२४ ^२
रक्षांस्यपि च नाशयेत्	२. ६३ ^४	रात्रीं प्रपद्येत सदा	४. २० ^३
रक्षोघ्नं दस्यु भर्वतः	२. ६३ ^२	रात्रीसूक्तं जपन्नेव	४. २८ ^१
रक्षोघ्नं दस्युभिर्वृतः	२. ११७ ^२	रात्रौ कृतस्य पापस्य	३. ३३ ^३
रक्षोभ्योऽरिभ्य एव च	२. ११७ ^४	रात्र्या अपरकाले यः	२. १५१ ^१
रक्षोहणं वाजिनमिति	३. १२८ ^३	रायस्पोषकरं धन्यम्	१. ६६ ^३
रतिप्रद्युम्नयोस्तथा	३. १२३ ^२	रायस्पोषकरं परम्	१. १६१ ^४
रत्नगर्भं इवावासः	५. २ ^१	रायस्पोषधनार्थिना	४. ५४ ^४
रत्नाकर इवोदारः	५. ३ ^३	रायस्पोषेण पुष्यति	४. ५१ ^४
रत्नैरपत्यैः पशुभिः	२. २४ ^३	रायस्पोषेण पुष्यति	४. ५२ ^४
रथाङ्गानां यथाविधि	२. १२७ ^४	राहुचन्द्रसमागमे	२. ३२ ^४
रपसश्च प्रमोचनम्	१. १२८ ^४	राहुसूर्यसमागमे	२. ३१ ^४
रपसामपनोदनम्	१. ३८ ^४	रिपुघ्नं दस्युशमनम्	१. १६२ ^१

(६५)

रिपुन्नमेतज्जानीयात्	३. ११५ ^१	लिप्यते नानृतेन सः	२. १६० ^२
रिपुत्रे रोगनाशने	२. १४३ ^२	लोकादाकाशगो भवेत्	३. ४६ ^२
रिपुच्यस्तु प्रकीर्तिताः	१. १३६ ^२	लोष्टेन सम्प्रचाटयेत्	२. ३६ ^२
रिपुरोगैः प्रमुच्यते	२. १४३ ^४	लोहप्रतिकृतिं न्यसेत्	३. ६४ ^२
रूपवांश्च भवेन्नित्यम्	४. १५ ^३	लोहलोहितहोमानाम्	३. ६६ ^१
रोगार्तस्याप्यनेनैव	४. ४६ ^१	वक्ष्ये पुरुषसूक्तस्य	३. १५६ ^३
रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते	१. १६६ ^२	वचसां वाच्यमुत्तमम्	३. १८५ ^२
रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते	२. १४० ^४	वचामद्भिर्धृतेन वा	४. ७४ ^२
रोगेभ्यश्च प्रमुच्यते	३. ४३ ^४	वचोविदमिति त्वेताम्	२. १६३ ^३
रोगैर्गृहीतो रोगी च	१. १०३ ^१	वत्सेन पिवता सह	४. ६४ ^४
रोहणीपूत्तरासु च	४. १०७ ^४	वन्यान्स्वयमुपार्जितान्	३. २२५ ^२
रोहिते चर्मणि स्नायात्	२. ६८ ^३	वयः सुपर्णा इत्येताम्	३. ७३ ^३
रौद्रं मन्त्रगुणं जपेत्	१. १६ ^२	वयमु त्वेति सूक्तन्तु	२. १२० ^१
रौद्रं सूक्तं द्विजः शुचिः	१. १२६ ^२	वरदां स्वयमागताम्	४. २६ ^४
रौद्रं सूक्तं द्विजः शुचिः	२. १४१ ^२	वरुणो निऋतिस्तथा	४. १३६ ^२
रौद्रादित्या वैश्वदेवी	४. १३३ ^१	वर्चस्वी दृष्टिमान् भवेत्	२. १६१ ^२
रौद्रीभिः षड्भिरीशानम्	१. ६६ ^१	वर्णाशश्च प्रमापयेत्	१. ७८ ^४
रौप्यमिन्दुमये हते	२. ३७ ^४	वर्तते मे महद् भयम्	३. १८७ ^४
लक्षाद्वर्धयपयेद्देवम्	२. ४१ ^३	वर्द्धतां पालय प्रजाः	४. ११० ^४
लक्ष्णेण भस्महोमस्य	२. ४२ ^१	वर्द्धस्व त्वं श्रियै पुष्ट्यै	४. १११ ^१
लघु मन्येत पाप्मना	४. १८ ^२	वर्षास्वभ्रावकाशकः	३. ४२ ^२
लब्धाशीः संविशेत्क्षपाम्	३. १४७ ^४	वशं नयति राजानम्	३. ६७ ^१
लभते नात्र संशयः	२. ८५ ^२	वशीकर्तुं जपनृषिम्	३. ११० ^२
लभते नात्र संशयः	३. १४ ^२	वश्यं वा कुरुते जगत्	२. १८८ ^२
लभते नात्र संशयः	४. १० ^४	वसवश्चाचरन् व्रतम्	१. ४५ ^२
लभते सदृशीं कन्याम्	२. १३७ ^३	वसिष्ठद्वेषिणीः पठन्	२. १८ ^२
लभेत पुत्रं सुवर्चसम्	४. १५ ^२	वसिष्ठवचनं यथा	३. १६ ^२
ललाटदेशे धार्याथ	३. २०७ ^१	वसिष्ठानन्ततो हन्ति	२. २० ^१
लवणं मधुसंयुक्तम्	२. ४८ ^१	वसिष्ठेन पुरा गीता	२. १३६ ^१
लाङ्गलं च कृषीवलः	२. ६६ ^२	वसुभ्योऽथवा रुद्रेभ्यः	४. ५६ ^१
		वाक् चैव मधुरा यस्याः	४. ६८ ^३

(६६)

वागिन्द्रियप्रमूढो यः	२. १२ ^१	विद्वेषं स निगच्छति	१. १०५ ^२
वाग्यतः प्रयतो जपेत्	२. १८३ ^४	विद्वेषणं संवननम्	१. ११ ^१
वाङ्मी भवति पूजितः	४. १६ ^२	विद्वेषमधिगच्छति	१. १०२ ^४
वाङ्मी भवति बुद्धिमान्	२. १२२ ^४	विधानं त्वर्चनं प्रति	३. १४६ ^४
वाचं प्रपद्येद् वाक्कामः	४. १८ ^३	विधानानि च कर्मणाम्	१. १२ ^४
वाचं महीति च जप्त्वा	२. १७७ ^३	विधिं प्रोवाच शौनकः	१. २ ^४
वाचः परं प्रार्थयिता	२. १०६ ^३	विधिं दद्याम्यतः परम्	१. ७६ ^२
वाञ्छन्पुत्रान्पशून् वित्तम्	१. १०८ ^३	विधिना तर्पयित्वाग्निम्	४. ४५ ^३
वादित्राण्यनुमन्त्रयेत्	४. ३६ ^२	विधिनानेन नियतः	३. ६८ ^३
वानस्पत्यैस्तथौषधीः	४. १३४ ^२	विधिरुक्तोऽनुपूर्वशः	१. २७ ^२
वापयित्वासुतः शुचिः	१. १४ ^२	विधिश्चान्द्रायणस्य च	१. २८ ^२
वायुभक्तो भवेन्मासम्	३. ४७ ^३	विना नैव प्रकाशते	५. २ ^४
वाय्वाद्या ये प्रकीर्तिताः	१. ८४ ^२	विना नैव फलप्रदः	५. ३ ^४
वारुणेभ्यः स पाशेभ्यः	२. १२७ ^१	विनाशयेयुः पुरुषम्	४. ६७ ^३
वाशं महीति च जप्त्वा	२. १७८ ^३	विन्दते क्षेत्रमुत्तमम्	२. ७३ ^४
वासयेद्वाससा सह	४. ६० ^२	विन्दते च परं सुखम्	३. ५८ ^४
वासवी संहिता भवेत्	४. १३२ ^४	विन्दते चेह वृद्धयः	३. १८ ^२
वासांस्यपि स विन्देत	१. ११४ ^३	विन्दते नैव मुह्यति	४. १०५ ^२
वास्तु सर्वं प्रतिकिरेत्	४. १३४ ^३	विन्दते भिषगोषधीः	४. ३ ^४
वास्तोष्पतिं यजेच्चात्र	४. १३५ ^१	विन्दते महतीं प्रजाम्	१. १६६ ^२
वास्तोष्पते प्रतीत्येतत्	२. १४४ ^१	विन्दते महतीं भूमिम्	१. ८६ ^३
विंशकस्य हि दानेन	२. ७७ ^३	विपाशः सम्प्रपद्यते	२. १५३ ^४
विज्ञानं यदिदं प्राप्य	३. १८८ ^३	विप्रः पिण्डान् कृताह्निकः	१. ४२ ^२
विज्ञापयित तां देवीम्	४. २६ ^३	विमृजीतैतया सदा	३. ७२ ^२
वि जिहीष्व वनस्पते	२. ८७ ^३	विरमेद् ब्राह्मणे प्राप्ते	१. ६५ ^१
वि ज्योतिषेति ज्वलयेत्	२. ७६ ^३	विरमेद्वा कथञ्चन	१. ६४ ^४
विद्याद् यां विप्रवाजिनीम्	३. १२७ ^२	विविचुरस्मृतिविधानं पुराणम्	१. १ ^३
विद्या वाधिगता यस्य	२. १३ ^१	विवदेद्वापि केनचित्	२. १६६ ^२
विद्या वैश्वानरी चास्य	३. १३३ ^१	विशन्ति ज्योतिरुत्तमम्	१. १११ ^४
विद्वेषं जनयेन्नृणाम्	२. ४६ ^४	विश्वं ज्योतिः सनातनम्	१. १०६ ^४

(६७)

विश्वतो विश्वतोमुखः	२. ६४ ^४	वैकुण्ठे वापि सर्वगः	३. १६६ ^४
विश्वस्मादेव सौहसः	१. १२७ ^२	वैयाघ्रं तु भवेच्चर्म	४. ११२ ^१
विश्वानि न इति द्वाभ्याम्	२. ८० ^१	वैशाखे मधुसूदनम्	३. १४१ ^२
विश्वामित्रस्य संवादम्	२. ४ ^१	वैशाख्यां पौर्णमास्यां तु	३. ३८ ^३
विश्वामित्राभिचारेषु	२. १३६ ^३	वैश्वदेवं जपन्मुनिः	१. ११० ^३
विश्वामित्रेण धीमता	१. ७३ ^४	वैश्वदेवं जपेन्मुनिः	४. १६ ^४
विश्वे देवा उदीच्यां तु	४. ११४ ^३	वैश्वदेवं तु सप्तकम्	१. १२६ ^४
विश्वेदेवैः सहासते	४. २० ^२	वैश्वदेवीं च रौद्रीं च	१. २३ ^१
विषं च पीत्वैतत्सूक्तम्	१. १४८ ^३	वैश्वदेव्यसि विश्वेभ्यः	४. ५६ ^३
विषं न क्रमते चास्य	१. १५४ ^१	व्यर्थमप्यर्द्धमेवैतत्	३. ६६ ^३
विषघ्नं रोगनाशनम्	१. ११ ^२	व्याघातकेध्मसमियो	१. ७७ ^१
विषमप्यन्नतामियात्	१. १४८ ^२	व्याघ्रचर्मण्यथासीनम्	४. १०६ ^३
विपार्तः प्रयतो जपेत्	१. १५३ ^४	व्याधिना योभिभूतः स्यात्	१. १६६ ^१
विष्णुः पर्यटते महीम्	१. ८८ ^२	व्याधिभ्यः परिमोक्षं च	३. १४ ^१
विष्णुर्योनिं निजमेष	४. ११६ ^१	व्याधिभ्यो वा भयं भवेत्	२. १३८ ^४
विष्णोरमिततेजसः	३. १५० ^२	व्याप्य सर्वमवस्थितम्	३. २२१ ^३
विष्णोर्नु कमिति त्रिभिः	१. १३८ ^२	व्युषा इत्युपतिष्ठेत्	२. १५१ ^३
विहाय कल्मषं सर्वम्	३. ७६ ^३	व्युष्टायां च जपेन्नित्यम्	१. १२४ ^३
वीरान्धनञ्च प्राप्नोति	१. १५३ ^१	व्युष्टायामुदिते सूर्ये	३. ५३ ^१
वीरेष्वपत्यगोष्ठेषु	१. १३० ^१	व्रजामि शरणां तव	३. १८० ^४
वृक्षाग्रेषु च धारयेत्	३. २११ ^४	व्रतकाले तु सम्प्राप्ते	१. ८१ ^३
वृष्टिं विन्दति शोभनाम्	४. ५ ^४	व्रतान्तेस्योपतिष्ठति	१. ८२ ^२
वृष्टिकामः प्रयोजयेत्	२. ६० ^४	व्रात्यैर्वा संस्पृशेद् द्विजः	२. १६४
वृष्टिकामः प्रयोजयेत्	४. ५ ^२	व्रीहीणां नखभिन्नानाम्	३. १०२ ^१
वृष्टिकामेन यत्नतः	२. १६१ ^२	शं नो भवेति द्वाभ्यां तु	२. १७८ ^३
वृष्टिकामो जपेच्चैताः	४. १२६ ^१	शंवती शं न इन्द्राग्नी	२. १३६ ^१
वृष्टिकामो यताहारः	४. ४ ^१	शंवत्यः स्वस्तिमत्यश्च	१. १६ ^३
वेदगर्भशरीरेण	३. २२२ ^३	शंवत्यः स्वस्तिमत्यश्च	१. ५३ ^३
वेदादिं समुपक्रमेत्	१. ६१ ^४	शकुनिं वायसं वापि	१. १७२ ^१
वेदेषु प्रथमो वेदः	५. ६ ^१	शक्त्या हि पूर्णपात्रेण	४. १४१ ^३

(६८)

शक्रतो लभते वरान्	२. ६५ ^४	शालिग्रामार्चनेनैव	३. १६५ ^३
शङ्करात्प्राप्नुयात्सदा	१. ८६ ^४	शालिग्रामे तु भगवान्	३. १६६ ^१
शङ्केत्स्रोत्यासमागमे	२. १४२ ^२	शालिताण्डुलहोमेन	२. ३५ ^३
शङ्खपुष्पी तु पयसा	४. ७३ ^३	शाश्वतीं विन्दते श्रियम्	२. १०३ ^२
शतं वर्षाणि जीवेत्	४. ६८ ^३	शास इत्था सपत्नन्त्रम्	४. ७६ ^३
शतकृत्वो जपेदेतत्	१. १५८ ^३	शास इत्थेति यो हन्तुम्	४. ७८ ^१
शतकृत्वो दशावरम्	४. ६४ ^२	शिरसा धारयेत्तु तम्	३. ७० ^२
शतमन्तर्जले जपेत्	२. ५६ ^२	शिरसा धारयेदग्निम्	१. ८० ^१
शतावरीं तु पयसा	४. ७४ ^१	शिरसा धारयेद्गुडम्	३. ८८ ^२
शतेन गायत्र्या स्नात्वा	२. ५६ ^१	शिरसा धारयेन्नारी	४. ६३ ^१
शतेनापस्ततः पीत्वा	२. ५६ ^३	शिवं भवति वास्तुनि	४. १३७ ^२
शत्रुं वाप्यनुमन्त्रितः	२. १२६ ^२	शिवा इति न संशयः	२. ६२ ^४
शत्रुं वाप्यनुमन्त्रितः	४. ६ ^४	शिशुचान्द्रायणं स्मृतम्	१. ४२ ^४
शत्रुनाशं मनस्तुष्टिम्	५. १० ^१	शिशुसान्तपनं स्मृतम्	१. ३६ ^४
शत्रुभिर्न स जीयते	२. ५० ^४	शीतोष्णैर्न च बाधते	२. ६ ^४
शत्रूंश्चैव नियच्छति	१. १०७ ^४	शुक्रं ज्योतिः सनातनम्	४. १२८ ^२
शत्रूंश्चैव नियच्छति	२. ११४ ^४	शुक्लपक्षादिनि यतः	१. ४१ ^३
शत्रून् सर्वाग्निवारयेत्	४. ७८ ^२	शुक्लपक्षे शुभे वारे	३. १३५ ^१
शनकैरन्नभागं भवेत्	४. ४८ ^४	शुक्ललोहितवेष्टितम्	४. ६० ^४
शन्तातीयं परं सूक्तम्	१. १२७ ^३	शुक्लान् भक्षान् पयो दधि	२. ६४ ^४
शमग्निरग्निभिश्चेति	२. १६७ ^१	शुक्लाम्बरधरः शुचिः	१. ५६ ^२
शमस्तितित्थानसूया दमश्च	१. ७ ^४	शुचिरासीत् वाग्यतः	१. १४ ^४
शमीबिल्वपलाशानाम्	२. ५३ ^१	शुचिरीक्षेद्विक्करम्	२. ६७ ^२
शम्याकेनाकृतिं निशि	२. १८ ^४	शुचिर्दुःस्वप्ननाशनम्	४. १०२ ^४
शरीरात्तेन कर्मणा	४. ८६ ^४	शुचिर्भुञ्जीत वाग्यतः	१. २६ ^४
शरीरे जगतश्चासि	३. १८७ ^३	शुचिश्चीर्णव्रतो निशि	४. २० ^४
शान्तिपुष्ट्याश्रयाणि च	१. ४ ^२	शुचौ देशेग्निमाधाय	२. १८० ^१
शान्त्यर्थाय सुखाय च	३. ८६ ^२	शुचौ देशे समाहितः	१. ५४ ^४
शाम्बरीमिन्द्रजालां वा	४. ११७ ^१	शुचौ देशे समाहितः	३. ८२ ^२
शाम्यन्ते तास्त्वनेन वै	३. १२६ ^४	शुद्धवत्यस्तथावत्यः	१. ५५ ^३

(६६)

शुद्धवत्योवमर्षणम्	१. १६ ^२	श्रियमावाहयेत्कचित्	२. १०८ ^२
शुद्धात्मा कर्म कुर्वीत	१. ५० ^१	श्रीकामः प्रथमो विधिः	२. १०१ ^४
शुद्धिकामो यताहारः	१. ११८ ^१	श्रीकामः सततं जपेत्	२. ६३ ^४
शुनं वाहास्तु पञ्चभिः	२. ६८ ^४	श्रुत्वा पररहस्यन्तु	१. १४५ ^३
शुनःशेषमृषिं बद्धः	१. ६२ ^१	श्रोत्रियेभ्यो निवेदयेत्	२. ७७ ^३
शुनासीरमथोत्तरम्	२. ७० ^२	श्रूयते पुरुषोत्तमः	३. २२४ ^४
शुभ्रकीर्तिकरं परम्	५. ७ ^४	श्वश्रूष्वशुरदेवरैः	३. १२० ^१
शूद्रं दृष्ट्वैव सम्प्राप्तम्	१. ६५ ^३	षट् तथान्त्यानि सूक्तानि	२. १७१ ^३
शृणुष्वैकमनाः प्रभो	३. १५६ ^२	षट्स्वेतेषु हरेः सम्यक्	३. १५१ ^३
शृणोति परमेष्ठिनात्	३. ४६ ^४	षड्भिः सूक्तैः कृताञ्जलिः	२. १५१ ^४
शेषं भुञ्जीत वाग्यतः	२. ८३ ^४	षड्भिरायुः सुखावहम्	१. १६० ^२
शोणितं तु प्रहारेण	३. ३२ ^१	षड्भिर्न्यान् निवेद्य च	२. १८० ^४
श्मशानदग्धपांसूनाम्	३. ६३ ^३	षड्भिर्वर्षैः प्रमुच्यते	३. २६ ^४
श्मशानस्थः समाहितः	२. १६ ^४	षड्रात्रेण द्विजोत्तमम्	३. ८४ ^४
श्रद्धानस्य कुर्वतः	१. ४ ^४	षण्मासाच्च ततः परम्	४. ६६ ^२
श्रद्धानस्य कुर्वतः	३. २१८ ^४	षण्मासान्नियतोऽभ्यसेत्	३. १३२ ^२
श्रद्धां मेधां स्मृतिं पुष्टिम्	४. ७५ ^१	षण्मासानेव नित्यशः	३. २३६ ^४
श्रद्धाकामः समाहितः	३. ५७ ^४	षष्ठीं वै दक्षिणे न्यसेत्	३. १५६ ^२
श्रद्धाकामः समाहितः	४. ७१ ^४	षष्ठे काले तु भुञ्जीत	३. ४२ ^१
श्रद्धाभक्तिसमन्वितम्	१. ८६ ^२	षष्ठेनैवाग्निमध्ये तु	३. १७५ ^१
श्रद्धासूक्तं जपेन्नित्यम्	४. ७१ ^३	षष्ठ्यां शुक्तस्य पञ्चभिः	१. १६५ ^४
श्रद्धासूक्तेन पाययेत्	४. ६७ ^२	षष्ठ्या स्नानं प्रकुर्वीत	३. १६८ ^३
श्रपयेत्पायसं चरुम्	२. १४८ ^२	षोडशाष्टादशापि वा	१. ५६ ^४
श्रपयेत्पुत्रकाम्यया	३. १३७ ^२	षोडशीं मूर्ध्नि विन्यसेत्	३. १६१ ^४
श्रावणे श्रीधरं विद्यात्	३. १४२ ^१	षोडश्या तु प्रदापयेत्	३. १७१ ^४
श्रावयेत्कन्यकां पिता	३. ११६ ^४	सं पूषन्निति यत्सूक्तम्	१. ६८ ^१
श्रावयेद्देवताकृत्ये	३. ५ ^३	सं पूषन् स जपेन्नशि	२. १२१ ^४
श्राविताः प्रयतात्मना	३. ६ ^४	संप्रसुप्तेषु भूतेषु	३. १६८ ^३
श्रयं नित्यं कुले स्थिताम्	२. ६२ ^४	संयतात्मा जितेन्द्रियः	२. ७६ ^२
श्रियः पञ्चदशर्चं च	२. ६३ ^३	संवत्सर ऋतौ मासि	४. २७ ^१

(१००)

संवत्सरेण लभते	२. ५२ ^३	स तरत्यापदः सर्वाः	२. ८० ^३
संवत्सरे तृतीये तु	४. २५ ^३	स तस्य वरदो भवेत्	२. ५४ ^४
सं वामिति तु यत्सूक्तम्	३. १२३ ^३	सत्त्वं चानुपमं महत्	२. ८२ ^३
सं विशन् शयने नित्यम्	३. ६१ ^१	सत्यं तेषां साधनं संयमश्च	१. ७ ^३
संसदि ब्रह्मचारिणा	४. ६२ ^४	सत्यवागनुसूयकः	३. २१७ ^३
सं समिद् युवसे वृषन्	४. १२५ ^३	सत्यवादी दिने दिने	१. ८१ ^२
संसारसागरं घोरम्	३. १८२ ^१	सत्यवादी पवित्राणि	१. १५ ^१
संसारेऽस्मिन्महाभाये	३. १८६ ^२	सत्यवादी यतेन्द्रियः	१. ५० ^२
संस्तुवद्भिर्ऋषिभिर्देवताश्च	१. ६ ^४	स त्रायति भयात्स्वयम्	२. १६८ ^४
संहृत्य पादौ तां रात्रीम्	३. ५२ ^१	सदर्भी सहवीर्याम्	४. ७६ ^२
संहिताफलमाप्नोति	१. ६७ ^३	सदश्वांश्चानुमन्त्रयेत्	२. १२८ ^४
संहितां सामृता स्मृता	४. १३० ^२	सदसस्पतिमित्यृचम्	१. ८५ ^२
संहृत्य दक्षिणं पादम्	३. २०० ^१	सदा स्वस्त्ययने जपेत्	१. ११६ ^४
स इदं सम्प्रकल्पयेत्	४. ४८ ^२	सद्यस्तुष्टिकरं हरेः	३. २३२ ^४
स कीर्तिमतुलां प्राप्य	२. १८४ ^१	सद्यो मुच्येत बन्धनात्	२. १८३ ^२
सकृज्जप्त्वा विशुद्ध्यति	१. ६० ^४	स नारीनरगोशान्तिम्	१. ६६ ^३
सकृत्स्नायी समाहितः	१. ३७ ^४	सन्ततोदकधारया	४. ५६ ^४
सखिदारेषु संवसन्	२. १५७ ^४	सन्तानार्थं मृते पतौ	३. ४४ ^२
सख्यं लब्ध्वा महेन्द्रेण	२. १७६ ^१	सन्ध्ययोः प्रयतस्त्वेतत्	१. १६२ ^३
सधृतं रक्तचन्दनम्	२. ३२ ^२	सन्ध्ययोर्यजपमारभेत्	२. १३१ ^२
सधृतं हव्यवाहने	२. ३३ ^२	सन्ध्याकाल उपारमेत्	१. ६२ ^४
सङ्ग्रामं विजिगीषतः	४. ७६ ^४	सन्निरुद्धोऽथवा जपेत्	१. ६२ ^२
सङ्ग्रामं सम्प्रकल्पयेत्	३. ११४ ^४	सपन्नं प्रयुञ्जीत	४. १०४ ^१
सङ्ग्रामन्तु प्रयातस्य	२. १२८ ^१	सपन्नं त्विमे जपेत्	३. ७८ ^२
सङ्ग्राममभिगच्छतः	४. ७७ ^४	सपन्नं पुण्याश्च	४. १२८ ^३
सङ्ग्राममभ्युद्यताय	४. ८ ^१	सपन्नां नियच्छति	१. १३६ ^४
सङ्ग्रामेषु ध्वजाप्राणि	४. ३६ ^१	सपत्नान् प्रतिवाधते	३. ७६ ^४
स जपेन्नियतो भूत्वा	४. १८ ^१	सपत्नान् प्रतिवाधते	४. ६५ ^४
स जीवेद्गदः सुखी	१. ६५ ^४	सपत्नान् स्तृणुते बहून्	२. १२४ ^४
सततं नियतो जपेत्	२. १८६ ^४	सपत्नान् स्तृणुते बहून्	२. १७६ ^३

(१०१)

सपत्नीं बाधते तेन	४. ६४ ^३	समिधोऽध्वत्थवृक्षस्य	३. १४५ ^१
सपवित्रः सकाञ्चनः	२. १६३ ^४	समीपे स्तोत्रमुच्चरेत्	३. १७८ ^४
सपुत्रं नियतः शुचिः	१. ६७ ^२	समुद्दिश्य महादेवम्	२. १४६ ^१
सप्तकृत्वोभ्यसेत्ततः	४. २ ^२	समुद्रज्येष्ठा इति जपेत्	२. १४२ ^३
सप्तजन्मकृतं पापम्	१. ६० ^१	समुद्रादिति सूक्तेन	२. ७८ ^१
सप्तधान्यैस्तथैव च	४. १३४ ^४	समूढो गहने पथि	३. ५८ ^२
सप्तभिस्तनयान्पुष्टिम्	१. १६० ^१	समेत्य ब्राह्मणान् त्रयुः	३. २५ ^१
सप्तमीं वामकट्यां तु	३. १५६ ^३	समौ च जघ्नू चास्यं च	३. २०६ ^१
सप्तम्यादि यथाक्रमम्	३. १७६ ^४	सम्पद्यते प्रसादात्	३. २३३ ^३
सप्तम्या वस्त्रमेव च	३. १६८ ^४	सम्पद्यन्ते विभूतयः	५. १३ ^२
सप्तरात्रं न जीवति	२. १६ ^४	सम्पातभाजने सर्पिः	४. ८४ ^१
सप्तर्चे पावने जपेत्	४. ४४ ^४	सम्पातमाज्ये निनयेत्	४. ८३ ^३
सप्तर्षिभिश्च याः प्रोक्ताः	३. ११ ^१	सम्पातान्ननयेद् मणौ	४. ८६ ^४
सप्तषष्टिरिहोदिता	३. १२ ^४	सम्पाताभिहुतं कृत्वा	३. १२५ ^१
सप्ताहं जुहुयात्तैलम्	२. १७ ^३	सम्पाताभिहुतो भवेत्	३. ६६ ^४
समर्धयति कर्म च	३. ६ ^२	सम्पाताभिहुतो भवेत्	४. १०८ ^४
समर्धयति तं चेष्टैः	१. ८३ ^३	सम्पातैर्युतेनैव	४. ६१ ^३
समाक्रम्य जपेद्विम्	३. ८३ ^२	सम्पातैश्च पयः पिबेत्	४. ८३ ^४
समाधिं मनसस्तेन	४. १०५ ^१	सम्पूज्य वसुरोचिषः	२. १६६ ^४
समानां जीवते शतम्	२. १७५ ^२	सम्बाधे विषमे दुर्गे	२. १४६ ^१
समाम्नायानुपूर्वशः	१. २ ^२	सम्मिताप्यन्ततो भवेत्	४. १४१ ^४
समाहृत्योदिते रवौ	४. १३ ^४	सम्नाञ्जीति जपेन्मूर्ध्नि	३. ११६ ^३
समित्पाणिः शुचिः सदा	१. १३३ ^२	सरस्वतीं चार्चयित्वा	३. १७ ^१
समित्पाणिः शुचिर्भूत्वा	१. १३८ ^३	सरस्वत्यै तथा विष्णोः	१. २५ ^१
समिदौदुम्बरी भवेत्	४. ११२ ^२	सरूपवत्सायाश्च गोः	३. ६८ ^३
समिद्धमग्निं जुहुयात्	४. ८३ ^१	सर्पाद् दृष्टिविषादपि	१. १५४ ^२
समिधस्तावतीः पूर्वम्	३. १७७ ^१	सर्पान्तेन बाधते	४. १२० ^४
समिधेति जुहोत्यग्नौ	२. १७४ ^३	सर्पिषा साधयेच्चरम्	४. २५ ^४
समिधोऽन्वहमष्टौ वा	१. ११८ ^३	सर्वं तत्प्रतिबाधते	४. ४० ^४
समिधो राजवृक्षस्य	२. १८ ^१	सर्वं तरति शान्तात्मा	४. ४२ ^३

(१०२)

सर्वकल्मषनाशनम्	२. ८६ ^२	सर्वप्रायश्चित्तमेतत्	४. ३४ ^३
सर्वकल्मषनाशनम्	५. ७ ^३	सर्वब्रह्ममयी निचृत्	१. ७३ ^२
सर्वकल्मषनाशाय	३. १२ ^१	सर्वमायाः प्रबाधते	४. ११६ ^४
सर्वकामफलप्रदम्	३. २२२ ^२	सर्वमायुरवाप्नुयात्	१. ११० ^४
सर्वकामसमृद्धये	१. १६३ ^२	सर्वमौदुस्वरं भवेत्	३. ६५ ^३
सर्वकामसमृद्धये	४. ७ ^४	सर्वस्तान्प्रतिबाधते	४. ३१ ^४
सर्वकामसमृद्धात्मा	२. ४३ ^३	सर्वाकुशलमोक्षाय	१. ४५ ^३
सर्वकामसमृद्धात्मा	२. ४४ ^३	सर्वाण्यङ्गानि रथ्यांश्च	२. १२८ ^३
सर्वकामसमृद्धयर्थम्	१. ७४ ^३	सर्वान् कामानवाप्नुयात्	२. ४५ ^२
सर्वकामिकमित्येतत्	४. १६ ^१	सर्वान्कामानवाप्नुयात्	४. २६ ^४
सर्वकामैर्जपेदेतत्	४. ७ ^३	सर्वान्कामानवाप्नोति	१. ६८ ^३
सर्वकामैर्जपेद् द्विजः	४. २६ ^२	सर्वान्कामानवाप्नोति	१. १४६ ^३
सर्वजन्मसु केवलम्	३. १६० ^४	सर्वान्कामानवाप्नोति	२. १७१ ^३
सर्वत्र तु परा शान्तिः	४. ६ ^१	सर्वान्कामानवाप्यते	४. ४५ ^२
सर्वत्र दक्षिणां दद्यात्	४. १४० ^३	सर्वान्कामान्समश्नुते	१. ३२ ^४
सर्वत्र लभते श्रद्धाम्	३. ५७ ^३	सर्वान्कामान्समश्नुते	२. १८४ ^२
सर्वत्र लभते श्रद्धाम्	४. ७२ ^१	सर्वान्कामान्समश्नुते	३. १४३ ^४
सर्वत्रैतत्प्रयोक्तव्यम्	१. १७ ^१	सर्वान्विजयते शत्रून्	४. ८ ^३
सर्वत्रैवात्मनात्मानम्	३. २१५ ^३	सर्वान्साधयते रिपून्	२. ४७ ^४
सर्वत्रैष विधिर्भवेत्	४. ६१ ^१	सर्वे कामाः समीहिताः	३. ४८ ^२
सर्वदा चरणद्वन्द्वम्	३. १८० ^३	सर्वेभ्यः परिरक्षति	४. ६ ^४
सर्वदा विष्टचेतनम्	२. ११ ^२	सर्वेः स्वस्त्ययनैश्चैतत्	४. ६२ ^३
सर्वपापानुबद्धश्चेद्	३. २१० ^१	सर्वौषधिभिः फाण्डाभिः	२. ६६ ^१
सर्वपापानोदनम्	४. १२४ ^२	सर्वौषधिरसैः श्लक्ष्णैः	४. १०६ ^१
सर्वपापानोदनः	१. ३६ ^४	सर्वौषधिसमन्वितम्	३. १२५ ^२
सर्वपापानोदनः	४. १२३ ^४	सवासाः सशिरस्कोऽप्सु	१. ५५ ^१
सर्वपापैः प्रमुच्यते	२. ५६ ^४	सवितारं च बभ्रुं च	२. २२ ^२
सर्वपापैः प्रमुच्यते	३. २ ^२	स वै नारायणः स्मृतः	३. २२२ ^४
सर्वपापैः प्रमुच्यते	३. १३३ ^४	सव्यं पादं दक्षिणस्य	३. १६६ ^३
सर्वपापैः प्रमुच्यते	४. २८ ^४	सव्ये जानुनि यच्छति	३. २०० ^२

(१०३)

स शीघ्रं तीरमाप्नोति	२. ८ ^१	सहस्रहेममाप्नोति	२. ३२ ^३
स शुचिः प्रयतो भूत्वा	२. ६३ ^१	सहस्रानुचरो भवेत्	३. ७० ^४
स श्रियं विपुलां भुङ्क्ते	२. १३५ ^३	सहस्रानुचरो वत्सः	३. ६६ ^३
स षोडशभिरेवर्भिः	१. ६३ ^३	साक्षात्पश्यति तं देवम्	३. १६६ ^१
स स कामः समृद्धः स्यात्	२. २१८ ^३	साधयीत रस्त्रं चैषाम्	४. ८५ ^३
स स कामः समृद्धिश्च	१. १२ ^१	सामान्यमधिदैवतम्	२. १८० ^२
स स कामः समृध्यति	२. १०७ ^४	सायं च नित्यमेताभिः	३. ३४ ^१
ससर्परीर्द्धं चैव जपन्	२. १३ ^३	सार्वभौमं न संशयः	२. ४१ ^४
स साक्षादापदं तरेत्	१. ११७ ^२	सार्षपं लवणान्वितम्	२. १७ ^४
स स्याद्रोगैर्विवर्जितः	३. ६६ ^४	सार्षपं लवणान्वितम्	३. ६४ ^४
स सिद्धिमनुलां प्राप्य	२. १७५ ^१	सार्षपेण विशामपि	३. ६० ^४
सहस्रं गोधनं द्विजः	२. ३३ ^४	सावित्रीं च तदित्यृचम्	१. १५ ^४
सहस्रं दशतीर्दश	४. ८० ^२	सावित्रीं च तदित्यृचम्	१. ६१ ^२
सहस्रं प्रत्यहं जपेत्	२. २६ ^२	सावित्रीं प्रतिपद्य च	३. २७ ^४
सहस्रं प्राप्नुयाद्धैमम्	२. ३७ ^३	सावित्रीमथवायुतम्	१. १८ ^२
सहस्रं भोजयेद् द्विजान्	३. ६७ ^४	सावित्रीमध्वगोभ्यसेत्	१. ६७ ^२
सहस्रं विन्दते पशून्	३. ६८ ^४	सावित्र्या प्रयतः शुचिः	३. १०८ ^२
सहस्रं समिधां चैव	३. ६६ ^३	साहस्रं मानसं विदधात्	१. ७१ ^१
सहस्रकृत्वः पञ्चाहम्	३. ६० ^१	सिद्धयश्च तपोमूलाः	१. ४ ^३
सहस्रकृत्वस्त्वेतेन	४. २३ ^३	सिद्धान् पश्यति चारुणान्	३. ४८ ^४
सहस्रकृत्वो मनसा	४. २१ ^३	सिद्धा मन्त्रा विधिना ब्राह्मणस्य	१. ७ ^१
सहस्रलाभमाप्नोति	२. ३० ^३	सिद्धार्थः सन्निवर्तते	२. १ ^४
सहस्रलाभमाप्नोति	२. ३१ ^३	सिद्धार्थः स्थिरयानगुः	२. १४ ^४
सहस्रशीर्षेति सूक्तम्	३. २२२ ^१	सिद्धार्थः स्वस्तिमानेति	१. १२२ ^३
सहस्रसनिरुच्यते	३. ६३ ^२	सिद्धिं प्राप्नोति च पराम्	४. ७५ ^३
सहस्रसम्पातहुतम्	३. ८६ ^३	सिद्धो वापि चरेन्महीम्	३. २२८ ^४
सहस्रसम्पातहुतम्	३. ६६ ^१	सिन्धुद्वीपस्तमेताभिः	३. २८ ^३
सहस्रसम्पातहुतम्	४. ३६ ^३	सिसाधयिपुर्गर्थं च	१. १२२ ^१
सहस्रसम्पातहुतान्	३. १०२ ^३	सुखं भवति तेन ह	४. ४६ ^४
सहस्रस्येप्सितानां च	३. २२८ ^१	सुखी भवति विज्वरः	३. ६२ ^४

(१०४)

सुनक्षत्रे सुगोचरे	३. १३५ ^२	सूक्ताभ्यां तिस्र एताभ्याम्	२. १६० ^३
सुमित्रं तु परिष्वज्य	३. ८८ ^३	सूक्ताभ्यां पर एताभ्याम्	२. १५६ ^३
सुवर्णरत्नहारी च	२. ६० ^३	सूक्ताभ्यामनुमन्त्र्याभ्याम्	४. ७४ ^३
सुश्लोक्यं च नियच्छति	१. १५३ ^२	सूक्तेन जुहुयादाज्यम्	१. १३१ ^३
सुहृज्जनसमागमम्	५. १० ^२	सूक्तेन जुहुयादाज्यम्	३. १४६ ^३
सुहृदं ज्ञातिनं चैव	२. ८६ ^३	सूक्तेन जुहुयादाज्यम्	४. १०३ ^३
सुहृद् भूत्वा सुहृद् यस्य	३. ११० ^३	सूक्तेन प्रत्यृचं धृतम्	२. १७४ ^४
सूक्तं कर्माभिसंस्तवम्	१. ६४ ^२	सूक्तेनाघेति वज्रिणः	२. १७५ ^४
सूक्तं जप्त्वाऽऽमुतः शुचिः	३. १७ ^४	सूक्तेनानेन नित्यशः	३. १६४ ^२
सूक्तं जप्त्वाऽस्यवामीयम्	१. १४३ ^३	सूक्तेनानेन भास्करम्	१. १३३ ^४
सूक्तं तस्य निवेदयेत्	३. १७२ ^४	सूक्तेनाच्छावदेन हि	२. ६२ ^२
सूक्तं तु मनसा जपेत्	१. १४४ ^४	सूक्तेनैनं प्रलेपयेत्	३. ६० ^४
सूक्तं तु मनसा जपेत्	४. २५ ^२	सूक्ते सिद्धिं नियच्छति	३. ११६ ^२
सूक्तं दाक्षायणं महत्	४. ४३ ^२	सूक्ते सिद्धिं नियच्छति	४. ७६ ^२
सूक्तं वास्तोष्पतं जपेत्	२. १४४ ^२	सूर्यत्रिम्बे जलमध्ये	२. ३७ ^१
सूक्तं सारस्वतं द्विजः	२. १२२ ^२	सूर्यमन्याश्च देवताः	४. १३८ ^४
सूक्तं सिद्धिकरं जपेत्	४. ८१ ^२	सूर्यायै भाववृत्तं तु	३. ११६ ^३
सूक्ततत्त्वार्थकथनम्	५. ६ ^१	सूर्यो वायुर्यमः पितरः	४. १३६ ^१
सूक्तमत्र प्रयोजयेत्	३. ३६ ^४	सेनादारणमेतत् स्यात्	४. १२४ ^३
सूक्तमत्र प्रयोजयेत्	३. १३० ^४	सोमये व्रतचारिणे	३. २७ ^२
सूक्तमेतज्जपन्त्सदा	४. २ ^४	सोमिं नर इति सूक्तेन	२. १३० ^३
सूक्तमेतज्जपेत्सर्वम्	२. १४७ ^३	सोधीतस्यास्य सूक्तस्य	२. ११५ ^३
सूक्तमेतत्प्रयोजयेत्	४. ५३ ^४	सोमगन्धर्ववह्निनाम्	३. १२२ ^२
सूक्तमेतदघापहम्	१. ११८ ^४	सोमारौद्रं जपेत्सूक्तम्	२. १२५ ^३
सूक्तमेतद् भयापहम्	२. १४२ ^४	सोमो महेन्द्र इत्येते	४. १३६ ^३
सूक्तशेषं जयत्यन्यान्	३. ५४ ^३	सोरण्यात्प्रतिमुच्यते	४. ७१ ^२
सूक्तादुपोद्धरेदेनम्	३. १२७ ^३	सौपर्णानि पवित्राणि	१. १०८ ^१
सूक्तान्ते च तृणं त्वग्रौ	२. ११६ ^१	सौभाग्यं ब्रह्मवर्चसम्	१. १५५ ^४
सूक्तान्यन्ते महानान्यः	४. १३० ^१	सौभ्रातृकरणं महत्	४. १२५ ^४
सूक्तान्येकादशाभ्यसेत्	१. १०८ ^२	स्त्वं ताभिः प्रयोजयेत्	३. १३६ ^२

(१०५)

स्तुत्यादयो ये विकाराः प्रदिष्टाः	१. ५ ^१	स्थावरे वै यथा तथा	३. १६५ ^२
स्तुत्वा चाक्षुपति सदा	२. ७४ ^४	स्थितां देशे तु दक्षिणे	३. १२४ ^२
स्तृणुते सर्वशास्त्रवान्	२. १६३ ^४	स्थित्वैक्ष्य प्रयतो जपेत्	१. १७ ^२
स्तेयं कृत्वा जपन्निमाः	३. २६ ^२	स्थिरायामुद्रवार्चने	३. १६४ ^२
स्तेयं कृत्वा द्विजो मोहात्	१. १४३ ^१	स्थिरौ गावाविति स्मरेत्	२. १४ ^२
स्तोत्रं चैव सदात्मकम्	३. १५७ ^२	स्थेयाभिरद्भिः पूर्येन	३. १२६ ^१
स्त्रियं गर्भप्रमूढां वा	२. ८६ ^३	स्नातः कृत्वा वैश्वदेवम्	२. १३८ ^३
स्त्रियं चेदभिमन्येत	३. १०१ ^३	स्नातः कृत्वा वैश्वदेवम्	२. १४४ ^३
स्त्रियो वासांस्यजाविकम्	२. १५२ ^४	स्नातकस्य विधीयते	३. ७ ^२
स्त्रीकामः सततं जपेत्	२. १३७ ^२	स्नात्वा जपेदनर्वाणाम्	१. १५२ ^३
स्त्रीणां संवननं चैतत्	३. ११२ ^३	स्नात्वाद्भिः पावनैरपि	२. १६६ ^२
स्त्री पुमांसं प्रसूयते	४. ६६ ^२	स्नात्वा भुञ्जन्जपेदप्सु	१. १७० ^१
स्त्रीवशं साधिगच्छति	३. १०५ ^४	स्नात्वाभ्यर्च्य पुरन्दरम्	२. ६६ ^२
स्थण्डिले तु भवेद् द्वयम्	३. १६४ ^४	स्नात्वाभ्युक्ष्य जपेद् द्विजः	१. ५५ ^२
स्थण्डिले प्रतिमासु च	३. १५१ ^२	स्नात्वा मध्यन्दिने खौ	१. ११७ ^४
स्थण्डिले भावितात्मनाम्	३. १५३ ^४	स्नात्वा यथोक्तविधिना	३. १५७ ^३
स्थानं जरामरणवर्जितमेति विष्णोः	३. २३० ^४	स्नात्वा विप्रः शुचिर्भवेत्	१. ८६ ^२
स्थानासनत्रिषवणैः	१. ४६ ^३	स्नात्वा वै प्रातरुत्थितः	२. १६८ ^२
स्थानासनाभ्यां विहरेत्	३. ४२ ^३	स्नात्वा शुचिः शुचौ देशे	२. १६३ ^३
स्थापयित्वा विहायसि	३. ५१ ^४	स्नात्वा शुचिस्तु नियतः	१. ११५ ^३
स्थालीपाकं च शालीनाम्	२. ६५ ^१	स्नात्वा स्नात्वा दिने दिने	२. १६५ ^४
स्थालीपाकं यथाविधि	२. ६८ ^२	स्नानार्थं शुद्धिकामस्तु	३. २१ ^१
स्थालीपाकं च कुर्वीत	३. २७ ^१	स्नाने वस्त्रे च नैवेद्ये	३. १७१ ^२
स्थालीपाकं च कुर्वीत	३. ३५ ^३	स्नाने सूक्तं प्रयोजयेत्	३. १२० ^४
स्थालीपाकं प्रकल्पयेत्	१. २२ ^२	स्नापयेदभिरूपैश्च	३. ११८ ^३
स्थालीपाकेन नासत्यौ	४. ११ ^१	स्नापयेदाहनस्याभिः	३. १२७ ^१
स्थालीपाकेन रात्रीश्च	४. २२ ^१	स्नायाद् यस्तु जलेन वै	२. ३८ ^४
स्थालीपाके हुते पुनः	१. २५ ^४	स्नायादप्सु समाहितः	३. १६३ ^४
स्थालीश्च जुहुयाद् द्विजः	२. १०१ ^२	स्वप्नं मूर्ध्नि तं जपेत्	३. ५४ ^२
स्थावराणां निवेशे तु	४. ३५ ^१	स्मरणं धारणं तथा	३. २ ^४

(१०६)

स्मरणात्स्मरते परम्	३. ४ ^२	स्वस्त्यात्रेयं जपेन्नित्यम्	२. ८५ ^३
स्मृतमेव च तस्य स्यात्	४. ६६ ^१	स्वादिष्टयेति गायत्रीः	३. १ ^१
स्मृतिं चान्ते प्रयच्छति	३. ३७ ^४	स्वादिष्टयेति सूक्तानाम्	३. १२ ^३
स्मृतोयं रिपुनाशनः	२. १७७ ^२	स्वाध्यायपुण्यमतुलम्	३. १० ^१
स्योनेति पृथिवीं देवीम्	२. १५५ ^१	स्वाध्यायाभ्यसनस्यादौ	१. १३ ^३
स्योनेति पृथिवीं नित्यम्	१. ८६ ^१	स्वेदयेत्कुशलोमिना	३. १०२ ^४
स्रष्टारं जगतोव्ययम्	३. १६६ ^४	हंसः शुचिपदित्यूचा	२. ६७ ^१
स्रष्टा संहारकस्तथा	३. १८१ ^२	हत्वा तद्धनमन्विच्छेत्	२. ११ ^३
स्रुक्स्रुवौ चमसश्चैव	३. ६५ ^१	हन्यास्त्वमनृतं वदन्	३. २६ ^२
स्रोतांस्यभ्यज्य सर्वाणि	३. ६२ ^३	हविर्होमं ततः कुर्यात्	३. १४६ ^१
स्वं पुत्रमिव मातरः	२. ५ ^४	हविशेषं नमस्कृत्वा	३. १४७ ^१
स्वकर्म परिकीर्तयन्	३. २२ ^४	हविशेषं स्वयं प्राश्य	१. १६६ ^१
स्वकायस्था प्रकाशते	३. १३३ ^२	हविशेषेण वर्तेत	१. १६८ ^३
स्वक्षेत्रे वरुणमिष्ट्वा	४. ३ ^३	हविषाम्नौ जले पुष्पैः	३. २३ ^१
स्वगोत्रगमने जपेत्	२. १५७ ^२	हविष्पान्तीयमभ्यसेत्	३. १३ ^१
स्वदेहे देवतासु च	३. १६३ ^२	हविष्पान्तीयमभ्यस्य	३. १३३ ^३
स्वदेहे सिद्धयते जन्तुः	२. ५७ ^३	हविष्पान्तीयमित्येतत्	३. १३० ^३
स्वयं चैव न रिष्यति	२. १४१ ^४	हारी हिरण्यवपुर्वृतशङ्खचक्रः	३. २२६ ^४
स्वयं पातुं यावदिच्छेत्	४. ५६ ^१	हीनवर्णासु यश्चरेत्	३. १०७ ^२
स्वयमर्थानि शेषयेत्	३. १०६ ^४	हीनां तु परिवर्जयेत्	३. ८६ ^२
स्वयमेव कृषिं व्रजेत्	२. ७५ ^४	हुतशिष्टमदन् हविः	१. ८० ^४
स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोप्त्रे	१. १ ^१	हुताशे खादिरेन्धने	२. ३० ^४
स्वर्गकामश्च तं नित्यम्	३. ७१ ^३	हुत्वा गोमयमाप्नोति	२. ३३ ^६
स्वर्गमायुरनन्धताम्	१. १०८ ^४	हुत्वामि जुहुयात्पुनः	३. १४५ ^२
स्वस्ति पन्थामिति प्रोच्य	२. ८७ ^१	हुत्वामि तर्पयेद्विप्रान्	१. २६ ^१
स्वस्तिमांश्च सुखी भवेत्	२. २ ^४	हुत्वामि राजलिङ्गाभिः	४. १०८ ^१
स्वर्ग्यं धन्यं यशस्कर्म	३. १६१ ^२	हुत्वामि विधिवत्सम्यक्	३. १३६ ^१
स्वस्तिमान् व्रजतेऽध्वनि	२. ८७ ^२	हुत्वामि स्नापयेत्कन्याम्	३. १२४ ^१
स्वस्तिमान् व्रजतेऽध्वानम्	१. ६७ ^३	हुत्वाग्निमर्चयित्वा तु	२. २३ ^३
स्वस्तिमानेति पन्थानम्	३. ५८ ^३	हुत्वा चार्गिन् कृताह्निकः	१. १३७ ^२

(१०७)

हुत्वा तां गामवाप्रोति	२. ३४ ^३	हूयते जातवेदसि	३. ६२ ^४
हुत्वा तु करवीराणि	२. ४८ ^३	हृदयं पाणिना स्पृष्ट्वा	२. १७६ ^१
हुत्वा तु खादिरे वह्नौ	२. ३२ ^१	हृदयादूर्ध्वमेव तु	३. २०५ ^४
हुत्वा तु निम्बपत्राणि	२. ४६ ^३	हृदये स्वे निवेशयेत्	३. १०५ ^२
हुत्वा तु पृथगेतासाम्	२. ७० ^३	हृदि तं संनिवेशयेत्	३. ११३ ^४
हुत्वा तु प्रयतं सम्यक्	२. १०२ ^१	हृद्यं संवननं स्मृतम्	३. ११५ ^४
हुत्वा बलमवाप्रोति	२. ५० ^३	हृद्यमेतत्प्रयुञ्जीत	३. ८६ ^१
हुत्वा वैभीतकं तैलम्	२. ४६ ^१	हृद्यसूक्ताद्यतः पुनः	३. १११ ^२
हुत्वायुतं वैतसीनाम्	२. ६१ ^३	हृद्येत्तमृषिमभ्यसेत्	३. २०३ ^१
हुत्वाचर्याग्निं धृतेन तु	२. १८४ ^४	हृद्येनोक्तं यतात्मना	३. ६७ ^४
हुत्वा वस्त्राण्यवाप्रोति	२. ३६ ^३	हृद्येनोक्तं विदुर्बुधाः	३. ११२ ^२
हुत्वा वह्निरुपस्थेयः	२. ८१ ^१	हृद्रोगनाशनं ह्येतत्	१. १०१ ^३
हुत्वा वेतसपत्राणि	२. ४१ ^१	हृषीकेशं ततः परे	३. १४२ ^२
हुत्वा शत्रून् प्रमापयेत्	२. १८२ ^२	हृरण्यस्तूपमिन्द्रस्य	१. ६४ ^१
हुत्वा शुक्लानि सर्पिषा	२. १०२ ^४	होमं वाप्यथवा जाप्यम्	३. २१६ ^१
हुत्वाश्वाननुमन्त्रयेत्	४. ११ ^४	होमः कार्यः कथञ्चन	२. १०८ ^४
हुत्वा सर्वं वशीभवेत्	२. ४८ ^२	होमः कार्यस्त्वनन्तरम्	२. ६६ ^४
हुत्वा स्वस्त्ययनैरेव	४. ६६ ^१	होमांश्च जपयज्ञांश्च	१. ७४ ^१
हुत्वाहुतिसहस्रं तु	३. ६५ ^३	होमेन च जपैश्चैव	४. १०२ ^१
हुत्वा हैममवाप्नुयात्	२. ५३ ^४	होमेन च समन्वितः	४. ४ ^४
हुत्वैतं चिन्तयेद्विष्म	३. १६४ ^४	द्यावाहनविसर्जने	३. १६५ ^४

(११०)

ऋ० ७. १ = ऋग्वि०	२. १३० ^३ ; २. १७० ^४	ऋ० ८. ३० = ऋग्वि०	२. १६८ ^१
ऋ० ७. ५ = ऋग्वि०	२. १३१ ^१	ऋ० ८. ३४. १६-१८ = ऋग्वि०	२. १६६ ^१
ऋ० ७. ६ = ऋग्वि०	२. १३१ ^१	ऋ० ८. ३२-४५ = ऋग्वि०	२. १७० ^१
ऋ० ७. ७ = ऋग्वि०	२. १३१ ^१	ऋ० ८. ३५ = ऋग्वि०	२. १७३ ^१
ऋ० ७. १५. १३ = ऋग्वि०	२. १३४ ^२	ऋ० ८. ४४ = ऋग्वि०	२. १७४ ^३
ऋ० ७. ३२. २२-२३ = ऋग्वि०	२. १३५ ^१	ऋ० ८. ४४. ३ = ऋग्वि०	२. १३४ ^१
ऋ० ७. ३२. २६-२७ = ऋग्वि०	२. १३६ ^१	ऋ० ८. ४५ = ऋग्वि०	२. १७५ ^४
ऋ० ७. ३५ = ऋग्वि०	१. १६ ^३ ; २. १३६ ^१	ऋ० ८. ४६-४७ = ऋग्वि०	२. १७७ ^३
ऋ० ७. ४१ = ऋग्वि०	२. १३७ ^१ ; २. १४० ^२	ऋ० ८. ४७. १४-१८ = ऋग्वि०	२. १७८ ^१
ऋ० ७. ४६ = ऋग्वि०	२. १४१ ^१	ऋ० ८. ४८. ४-५ = ऋग्वि०	२. १७८ ^३
ऋ० ७. ४६ = ऋग्वि०	२. १४२ ^३	ऋ० ८. ५०. १३-१८ = ऋग्वि०	२. १८० ^३
ऋ० ७. ५१ = ऋग्वि०	२. १४३ ^१	ऋ० ८. ५३ = ऋग्वि०	२. १८२ ^१
ऋ० ७. ५२ = ऋग्वि०	२. १४३ ^१	ऋ० ८. ५६ = ऋग्वि०	२. १८३ ^१
ऋ० ७. ५४ = ऋग्वि०	२. १४४ ^१	ऋ० ८. ५६. ५-६ = ऋग्वि०	२. १८३ ^३
ऋ० ७. ५५ = ऋग्वि०	२. १४५ ^१	ऋ० ८. ६० = ऋग्वि०	२. १८४ ^३
ऋ० ७. ५५. १ = ऋग्वि०	२. १४७ ^१	ऋ० ८. ७० = ऋग्वि०	२. १८५ ^३
ऋ० ७. ५६. १२ = ऋग्वि०	२. १४६ ^२	ऋ० ८. ८० = ऋग्वि०	२. १८६ ^३
ऋ० ७. ६६. १६ = ऋग्वि०	२. १५० ^१	ऋ० ८. ८२. ४ = ऋग्वि०	२. १८७ ^३
ऋ० ७. ७५. ८० = ऋग्वि०	२. १५१ ^३	ऋ० ८. ८४. ७-६ = ऋग्वि०	१. १६ ^२ ; १. ५५ ^३
ऋ० ७. ८८. ७ = ऋग्वि०	२. १५३ ^१	ऋ० ८. ८६. १०—११ ऋग्वि०	२. १८८ ^३
ऋ० ७. ८६. ५ = ऋग्वि०	२. १५६ ^३	ऋ० ८. ९०. ११-१२. ऋग्वि०	२. १८६ ^३
ऋ० ७. ९६ = ऋग्वि०	२. १५६ ^३	ऋ० ८. ९०. १३. ऋग्वि०	२. १९० ^४
ऋ० ७. १०० = ऋग्वि०	२. १५६ ^३	ऋ० ८. ९०. १४ = ऋग्वि०	२. १९१ ^३
ऋ० ७. १०१ = } ऋग्वि०	२. १६० ^३	ऋ० ८. ९०. १५ = ऋग्वि०	२. १९२ ^१
ऋ० ७. १०२ = }			
ऋ० ७. १०४ = ऋग्वि०	२. १६३ ^१	ऋ० ८. ९०. १६ = ऋग्वि०	२. १९२ ^३
ऋ० ८. ११ = ऋग्वि०	२. १६४ ^४	ऋ० ९ = ऋग्वि०	१. १६ ^४ ; १. ५५ ^४ ; २. १९३ ^१
ऋ० ८. १६ = ऋग्वि०	२. १६५ ^१	ऋ० ९. १-६७ = ऋग्वि०	३. १ ^१
ऋ० ८. १८. ६ = ऋग्वि०	२. १६७ ^१	ऋ० ९. ११ = ऋग्वि०	१. ५३ ^४
ऋ० ८. २१. १८ = ऋग्वि०	२. ७४ ^३	ऋ० ९. ५८ = ऋग्वि०	३. ७ ^३

(१११)

ऋ० ६. ६६. १-३०=ऋग्वि०	३. ११ ^४	ऋ० १०. ८५. ६-१३=ऋग्वि०	३. ११६ ^३
ऋ० ६. ६७. १-३२=ऋग्वि०	३. ११ ^४	ऋ० १०. ८५. ४५=ऋग्वि०	३. ११७ ^३
ऋ० ६. ६७. ३१=ऋग्वि०	३. ८ ^३	ऋ० १०. ८५. ४६=ऋग्वि०	३. ११६ ^३
ऋ० ६. ६७. ३२=ऋग्वि०	३. ८ ^३	ऋ० १०. ८६=ऋग्वि०	३. १२० ^३
ऋ० ६. ६६=ऋग्वि०	३. १० ^४	ऋ० १०. ८६. १-६=ऋग्वि०	३. १२५ ^४
ऋ० ६. ८३=ऋग्वि०	३. १७ ^३	ऋ० १०. ८६. १६-१७=ऋग्वि०	३. १२७ ^४
ऋ० ६=ऋग्वि०	३. १८ ^३	ऋ० १०. ८७=ऋग्वि०	३. १२८ ^३
ऋ० ६. ११२-१४४=ऋग्वि०	३. १६ ^३	ऋ० १०. ८८=ऋग्वि०	३. १३० ^३ ; ३. १३३ ^३
ऋ० १०. १-३=ऋग्वि०	२. १७० ^१	ऋ० १०. ८९=ऋग्वि०	३. १३४ ^१
ऋ० १०. १-५=ऋग्वि०	२. १७० ^४	ऋ० १०. ९०=ऋग्वि०	३. १३७ ^१
ऋ० १०. ६=ऋग्वि०	१. १६ ^४ ; १. ५५ ^३ ; ३. २० ^३ ; ३. ६० ^३	ऋ० १०. ९७=ऋग्वि०	३. २३६ ^१
ऋ० १०. ६. ८=ऋग्वि०	२. १५८ ^१	ऋ० १०. ९८=ऋग्वि०	४. ५ ^१
ऋ० १०. १४=ऋग्वि०	३. ३६ ^३	ऋ० १०. १०३=ऋग्वि०	४. ६ ^२ ; ४. १११ ^४
ऋ० १०. १८=ऋग्वि०	३. ४० ^२	ऋ० १०. १०६=ऋग्वि०	४. १० ^१
ऋ० १०. १८. ८=ऋग्वि०	३. ४४ ^४	ऋ० १०. ११७=ऋग्वि०	४. १६ ^३
ऋ० १०. २०. १=ऋग्वि०	३. ४६ ^२	ऋ० १०. ११८. ७=ऋग्वि०	२. १३४ ^३
ऋ० १०. ३०=ऋग्वि०	३. ५० ^१	ऋ० १०. १२५=ऋग्वि०	४. १६ ^१
ऋ० १०. ३४=ऋग्वि०	३. ५२ ^३	ऋ० १०. १२६=ऋग्वि०	४. १६ ^३
ऋ० १०. ३५-३६=ऋग्वि०	३. ५५ ^१	ऋ० १०. १२७=ऋग्वि०	४. २० ^३
ऋ० १०. ३७=ऋग्वि०	३. ५५ ^४	ऋ० १०. १२८=ऋग्वि०	४. २६ ^१
ऋ० १०. ४५=ऋग्वि०	३. ५७ ^१	ऋ० १०. १२९=ऋग्वि०	४. ४५ ^३
ऋ० १०. ५७=ऋग्वि०	३. ५८ ^१	ऋ० १०. १२९-१३०=ऋग्वि०	४. ४४ ^३
ऋ० १०. ५८=ऋग्वि०	३. ५९ ^३	ऋ० १०. १३७=ऋग्वि०	४. ४६ ^३
ऋ० १०. ६१=ऋग्वि०	३. ६३ ^१	ऋ० १०. १४१=ऋग्वि०	४. ५० ^१
ऋ० १०. ६३=ऋग्वि०	३. ७१ ^१	ऋ० १०. १४२=ऋग्वि०	४. ५५ ^१
ऋ० १०. ७१=ऋग्वि०	३. ७२ ^१	ऋ० १०. १४५=ऋग्वि०	४. ६४ ^१
ऋ० १० ७३. ११=ऋग्वि०	३. ७३ ^३	ऋ० १०. १४६=ऋग्वि०	४. ७० ^३
ऋ० १०. ८२. ७=ऋग्वि०	३. ७६ ^१	ऋ० १०. १५१=ऋग्वि०	४. ७१ ^३
ऋ० १०. ८३-८४=ऋग्वि०	३. ७८ ^१	ऋ० १०. १५२=ऋग्वि०	४. ७८ ^१

(११२)

ऋ० १०. १५५ = ऋग्वि०	४. ७८ ^४	ऋ० १०. १७७ = ऋग्वि०	४. ११६ ^१
ऋ० १०. १६१ = ऋग्वि०	४. ८२ ^३	ऋ० १०. १७८ = ऋग्वि०	४. ११८ ^१
ऋ० १०. १६२ = ऋग्वि०	४. ८७ ^३	ऋ० १०. १८४ = ऋग्वि०	४. ११६ ^१
ऋ० १०. १६३ = ऋग्वि०	४. ९६ ^४	ऋ० १०. १८५ = ऋग्वि०	४. ११६ ^३
ऋ० १०. १६४ = ऋग्वि०	४. १०२ ^३	ऋ० १०. १८६-१८१ = ऋग्वि०	२. १७० ^३
ऋ० १०. १६५ = ऋग्वि०	४. १०३ ^१	ऋ० १०. १८७ = ऋग्वि०	४. १२० ^१
ऋ० १०. १६६ = ऋग्वि०	४. १०४ ^२	ऋ० १०. १८८ = ऋग्वि०	४. १२० ^३
ऋ० १०. १६७ = ऋग्वि०	४. १०४ ^३	ऋ० १०. १८९ = ऋग्वि०	१. १६ ^२ ;
ऋ० १०. १६८ = ऋग्वि०	४. १०५ ^३		१. ५५ ^४ ; ४. १२१ ^२
ऋ० १०. १७३ = ऋग्वि०	४. ११५ ^३	ऋ० १०. १९१ = ऋग्वि०	४. १२५ ^३

SPS

891.211 J 11 R

15307

This book was taken from the library
on the date last stamped. A fine of one
anna will be charged for each day the
book is kept overdue

--	--	--	--

A book borrowed must be returned within one month of its issue. It may be reissued for fifteen days, if not requisitioned by another member. Members residing outside Srinagar may return books within forty days of their issue.

